

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

9 MEI 1963.

WETSONTWERP tot oprichting van een Orde van de architecten.

VERSLAG NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE MIDDENSTAND (1), UITGEBRACHT DOOR DE HEER HERMANS.

DAMES EN HEREN,

I. — Inleiding.

De aandacht voor de architecten op wetgevend gebied komt voor het eerst in ons land tot uitdrukking in de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect. Reeds te voren was weliswaar het koninklijk besluit van 5 mei 1936 verschenen, waarbij de inrichting van het onderwijs in de bouwkunst en de uitreiking van het diploma van architect is geregeld, nadat een speciale commissie hierover advies had uitgebracht.

In de artikelen 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek had men reeds de bijzondere tienjarige aansprakelijkheid van de architect vastgelegd door te bepalen dat hij samen met de aannemer verantwoordelijk blijft gedurende tien jaar wanneer een gebouw geheel of gedeeltelijk teniet gaat door een gebrek in de bouw.

Het was echter de wet van 20 februari 1939 die voor het eerst de reglementering van de titel en van het beroep van architect uitvaardigde.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Eeckman.

A. — Leden : de heren Charpentier Eeckman, Goeman, Hermans, Moriau, Ollslaeger, Servais, Tanghe, Vanden Boeynants, Van Hamme, Verbaanderd. — Baccus, Boeykens, Boutet, Breyné, Collart (M.), Cudell, Massart, Peeters (J.), Sebrechts, Van Heupen. — Boey, Jeunehomme.

B. — Plaatsvervangers : Mevr. Craeybeckx-Ortj, de heren Lavens, Lebas, Lenoir, Mevr. Van Daele-Huys, de heren Van Lindt. — Christiaenssens, De Pauw, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Martin, Van Winghe. — D'haeseleer.

Zie :

487 (1962-1963) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 tot 4 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

9 MAI 1963.

PROJET DE LOI créant un Ordre des architectes.

RAPPORT FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES CLASSES MOYENNES (1), PAR M. HERMANS.

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — Introduction.

La loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte a été le premier signe d'intérêt que le législateur ait accordé aux architectes dans notre pays. De publication antérieure était toutefois l'arrêté royal du 5 mai 1936, qui réglait l'organisation de l'enseignement de l'architecture et la délivrance du diplôme d'architecte; cet arrêté parut après qu'une commission spéciale eut émis un avis à son sujet.

Les articles 1792 et 2270 du Code civil ont déjà établi la responsabilité décennale particulière de l'architecte en prévoyant que, conjointement avec l'entrepreneur, il était responsable pendant dix ans si un édifice périssait en tout ou en partie par vice de construction.

Ce fut, toutefois, la loi du 20 février 1939 qui institua la réglementation sur la protection du titre et de la profession d'architecte.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Eeckman.

A. — Membres : MM. Charpentier, Eeckman, Goeman, Hermans, Moriau, Ollslaeger, Servais, Tanghe, Vanden Boeynants, Van Hamme, Verbaanderd. — Baccus, Boeykens, Boutet, Breyné, Collart (M.), Cudell, Massart, Peeters (J.), Sebrechts, Van Heupen. — Boey, Jeunehomme.

B. — Suppléants : Mme Craeybeckx-Ortj, MM. Lavens, Lebas, Lenoir, Mme Van Daele-Huys, MM. Van Lindt. — Christiaenssens, De Pauw, Mme Fontaine-Borguet, MM. Martin, Van Winghe. — D'haeseleer.

Voir :

487 (1962-1963) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 à 4 : Amendements.

H. — 324.

Tot dan was het iedereen toegelaten, zonder hiertoe de minste bekwaamheid te bezitten, zich met de bouwkunst bezig te houden, zich als architect te vestigen, bouwplannen op te maken en toezicht uit te oefenen op de bouwwerken.

Het behoeft geen betoog dat zulks tot grote bezwaren aanleiding gaf. Uit sociaal oogpunt behoort het beroep van architect immers tot een der belangrijkste. Zovele belangen kunnen gediend of geschaad worden door zijn optreden: de gezondheid, de esthetiek, het sociale, het economische, de stedenbouw, enz. De gemeenschap moet dan ook ten eerste begaan zijn met hetgeen de architecten uitvoeren in deze sectoren.

De titel van architect werd misbruikt door totaal onbekwamen zonder het minste diploma en zonder de minste kennis inzake architectuur. Zeer dikwijls waren zij onbekend met de eisen van de gezondheid, de esthetiek en de bouwkunde. Controle op de bouwwerken werd slechts sporadisch door een architect uitgeoefend wat tot gevolg had dat oneerlijke aannemers de handen vrij hadden. De insolventie was daarenboven dikwijls een hinder om ze aan te spreken wegens hun tienjarige aansprakelijkheid.

Anderzijds werd zeer veel gebouwd zonder tussenkomst van een bouwmeester, wat tot gevolg had dat de bouwwerken niet beantwoordden aan de elementaire regels van duurzaamheid, hygiëne en esthetiek. Er heerste een echte anarchie in de bouwsector.

Daar er na de oorlog van 1914-1918 op grote schaal diende gebouwd en heropgebouwd te worden, werd met meer intensiteit aangedrongen op een wettelijke regeling.

Al werd reeds op 25 september 1883 een voorstel ingediend met het doel de titel van architect te beschermen, toch zou het tot in 1924 duren alvorens opnieuw een voorstel op het bureau van de Kamer werd ingediend dat er naar streefde het diploma van architect in te stellen en de uitoefening van het beroep te reglementeren. Het ging uit van de heren Wauwermans, Buyl en Fischer. Het werd in 1925 opnieuw ingediend door de heren Wauwermans, Buyl, de Gérardon en Destrée. Het werd echter nooit in openbare vergadering behandeld.

Op 21 april 1937 diende de heer Hoste, Minister van Openbaar Onderwijs, een wetsontwerp in op de bescherming van de titel en van het beroep van architect. Na heen en weer gegaan te zijn tussen Kamer en Senaat — het werd driemaal behandeld in de Kamer en tweemaal in de Senaat — werd het de wet van 20 februari 1939.

Aan deze wet liggen drie principes ten grondslag:

1. De bescherming van de titel van architect.

Zonder in het bezit te zijn van het diploma van architect mag men de titel niet voeren. Naast de onderwijsinstellingen kan het diploma ook worden verleend door de centrale examencommissie van de Staat, die ingericht is geworden bij ministerieel besluit van 28 december 1944.

2. De reglementering van het beroep van architect.

Alle personen die het beroep van architect wensen uit te oefenen, moeten in het bezit zijn van een diploma van architect of gemachtigd worden om overeenkomstig de artikelen 7 en 12 als architect op te treden. Bovendien moeten zij ingeschreven zijn op de griffie der provincie in een genummerd register.

Verder is het uitoefenen van het beroep van architect onverenigbaar met de functie van ambtenaar en beambte van de Staat, de provincies, de gemeenten, de openbare instellingen en ook onverenigbaar met het beroep van aannemer van openbare en private werken.

Il était jusqu'alors loisible à chacun, même sans posséder la moindre compétence en ce domaine, de s'occuper d'architecture, de s'établir architecte, de dresser des plans et de surveiller les travaux de construction.

Il est évident que de graves inconvénients ont résulté de cet état de choses. La profession d'architecte compte, en effet, parmi les plus importantes au point de vue social. Son intervention peut servir ou compromettre tant d'intérêts importants: la santé, l'esthétique, la vie sociale, la vie économique, l'urbanisme, etc. La société doit, dès lors, s'intéresser au plus haut degré aux réalisations des architectes dans ces divers domaines.

Des personnes totalement incompetentes, ne possédant pas le moindre diplôme ni les moindres notions d'architecture se sont arrogé le titre d'architecte. Elles ignoraient souvent les exigences de la santé, de l'esthétique et de l'architecture. Le contrôle des travaux de construction n'était exercé que très rarement par un architecte, ce qui laissait par conséquent le champ libre aux entrepreneurs malhonnêtes. En outre, leur insolventie constituait souvent un obstacle qui excluait le recours à leur responsabilité décennale.

D'autre part, beaucoup d'édifices furent construits sans l'intervention d'un architecte, de sorte que les constructions ne répondaient pas aux règles élémentaires de solidité, d'hygiène et d'esthétique. Une véritable anarchie régnait dans le secteur du bâtiment.

Comme, après la guerre de 1914-1918, il fallait bâtir et reconstruire sur une grande échelle, une réglementation légale fut réclamée avec plus d'insistance.

Quoiqu'une proposition ait été déposée dès le 25 septembre 1883 en vue de la protection du titre d'architecte, il a fallu attendre jusqu'en 1924 avant qu'une nouvelle proposition ne fût déposée sur le bureau de la Chambre; son but était d'instituer le diplôme d'architecte et de réglementer l'exercice de la profession. Ses auteurs étaient MM. Wauwermans, Buyl et Fischer. Elle fut déposée à nouveau en 1925 par MM. Wauwermans, Buyl, de Gérardon et Destrée. Toutefois, elle n'a jamais été examinée en séance publique.

Le 21 avril 1937, M. Hoste, Ministre de l'Instruction publique, déposa un projet de loi sur la protection du titre et de la profession d'architecte. Après avoir fait plusieurs fois la navette entre la Chambre et le Sénat — il fut discuté trois fois à la Chambre et deux fois au Sénat — ce texte devint la loi du 20 février 1939.

Cette loi est basée sur trois principes:

1. La protection du titre d'architecte.

Nul ne peut porter le titre d'architecte s'il ne possède le diplôme d'architecte. Outre les établissements d'enseignement, le jury central de l'État, organisé par arrêté ministériel du 28 décembre 1944, peut également délivrer le diplôme en question.

2. La réglementation de la profession d'architecte.

Toutes les personnes désireuses d'exercer la profession d'architecte doivent être en possession d'un diplôme d'architecte ou être autorisées à agir en qualité d'architecte en application des articles 7 et 12. En outre, elles doivent être inscrites au greffe de la province dans un répertoire numéroté.

En outre, l'exercice de la profession d'architecte est incompatible avec les fonctions de fonctionnaire et d'agent de l'État, des provinces, des communes et des établissements publics et avec celles d'entrepreneur de travaux publics et privés.

3. De verplichting beroep te doen op een architect.

Wanneer de Staat, de provincie, de gemeente, een openbare instelling of een particulier een plan laat opmaken voor een werk waarvoor een voorafgaande aanvraag om toelating tot bouwen moet ingediend worden, moet het plan voor dit werk door een architect gemaakt worden en ook de controle op de uitvoering van de werken moet geschieden door een architect.

De wet heeft echter aan de overtreding van deze bepaling geen strafsanctie verbonden.

II. — Bespreking van het wetsontwerp.

De Minister van de Middenstand heeft een inleidend overzicht gegeven betreffende het ontwerp.

Hij stelde in het licht dat de bevordering van de vrije beroepen moet verwezenlijkt worden door twee soorten wettelijke regelingen:

1° een regeling in verband met de toegang tot het beroep waarbij de diploma's worden bepaald welke vereist zijn voor de uitoefening van het beroep;

2° anderzijds een regeling die tot doel heeft een raad op te richten die de regels der deontologie zou vastleggen en die zou beschikken over de nodige bevoegdheid om deze regels te doen toepassen.

Deze bevordering der vrije beroepen is reeds verwezenlijkt voor verschillende beroepen zoals de advocaten, de notarissen, de pleitbezorgers, de deurwaarders, de geneesheren, de apothekers en de veeartsen.

De advocaten en de pleitbezorgers behoren tot de beroepen die de oudste reglementeringen bezitten.

Bij de wet van 22 ventôse, jaar XII (13 maart 1804) werden de « écoles de droit » opgericht en de stof aangegeven die er moest aangeleerd worden. In deze wet werd bepaald dat om het beroep van advocaat en pleitbezorger uit te oefenen men in het bezit diende te zijn van het vereiste diploma en in dezelfde wet werd voorgeschreven dat een tabel zou worden opgemaakt van de advocaten die bij de rechtbank hun ambt uitoefenen.

Het was in uitvoering van deze wet dat het keizerlijk decreet van 14 december 1810 werd uitgevaardigd hetwelk nog steeds de basis vormt voor de uitoefening van het advocatenberoep.

Een belangrijke aanvulling geschiedde door de wet van 30 augustus 1913 die bepaalde dat men de titel van advocaat niet mocht voeren tenzij men ingeschreven was op de tabel van de Orde of op de lijst der stagiairs.

Voor de pleitbezorgers werd de « Kamer » ingesteld bij het « arrêté des consuls » van 13 frimaire, jaar IX (4 december 1800) die bevoegd is om de disciplinaire rechtsmacht uit te oefenen.

De bekwaamheidsvereisten en de werking der tuchtkamer voor de deurwaarders werden bepaald bij het keizerlijk decreet van 14 juni 1813.

Voor de notarissen werden de vereisten van bekwaamheid geregeld door de wet van 25 ventôse, jaar XI (16 maart 1803) en het arrêté van 2 nivôse, jaar XII (24 december 1803) stelde de Kamer der Notarissen in.

Het was tijdens de Regering van koning Willem I dat de wet van 12 maart 1818 werd uitgevaardigd tot regeling van alles wat betrekking heeft op de uitoefening der verschillende takken van de geneeskunde. Hierbij werd voorgeschreven dat men het diploma van doctor in de geneeskunde moest bezitten om de geneeskunde te mogen uitoefenen.

3. L'obligation de faire appel aux services d'un architecte.

Lorsque l'Etat, la province, la commune, un établissement public ou un particulier font établir un plan pour un travail dont l'exécution est subordonnée à l'introduction d'une demande préalable d'autorisation de bâtir, le plan en question doit être établi par un architecte et le contrôle de l'exécution des travaux doit également être confié à un architecte.

La loi n'a cependant pas prévu de sanction pénale en cas d'infraction à cette disposition.

II. — Discussion du projet de loi.

Le Ministre des Classes moyennes a donné un aperçu introductif sur le projet en discussion.

Il a souligné qu'il importe de réaliser la promotion des professions libérales par deux sortes de dispositions légales:

1° une réglementation relative à l'accès à la profession, déterminant les diplômes nécessaires à l'exercice de la profession;

2° d'autre part, une réglementation ayant comme objectif la création d'un conseil chargé de fixer les règles de la déontologie et doté des pouvoirs nécessaires à leur application.

Cette promotion des professions libérales a déjà été réalisée pour plusieurs professions, notamment celles d'avocat, de notaire, de médecin, de pharmacien et de vétérinaire.

Les avocats et les avoués figurent au nombre des professions dont la réglementation est la plus ancienne.

En effet, la loi du 22 ventôse, an XII (13 mars 1804) a créé les « écoles de droit » et indiqué la matière qui devait y être enseignée. Cette loi précisait que l'exercice de la profession d'avocat et d'avoué était subordonné à la possession du diplôme requis et qu'il serait formé un tableau des avocats exerçant près les tribunaux.

C'est en application de cette loi qu'a été promulgué le décret impérial du 14 décembre 1810, sur lequel se fonde encore actuellement l'exercice de la profession d'avocat.

Une disposition importante, destinée à compléter cette réglementation, a été introduite par la loi du 30 août 1913. Elle prévoyait que nul ne pouvait porter le titre d'avocat s'il n'était inscrit au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires.

Pour les avoués, la « Chambre » fut instituée par l'arrêté des consuls du 13 frimaire, an IX (4 décembre 1800), avec compétence d'exercer la juridiction disciplinaire.

Les conditions de capacité et le fonctionnement de la chambre disciplinaire ont été déterminés, en ce qui concerne les huissiers, par le décret impérial du 14 juin 1813.

Pour les notaires, les conditions de capacité ont été fixées par la loi du 25 ventôse, an XI (16 mars 1803) et la Chambre des Notaires a été instituée par l'arrêté du 2 nivôse, an XII (24 décembre 1803).

C'est pendant le règne du roi Guillaume Ier que fut décrétée la loi du 12 mars 1818, réglant tout ce qui concerne l'exercice des différentes branches de la médecine. Cette loi subordonnait l'exercice de l'art de guérir à la possession du diplôme de docteur en médecine.

Pas door de wet van 25 juli 1938 werd de Orde der geneesheren ingesteld.

De Orde der apothekers kwam tot stand bij de wet van 19 mei 1949 en de Orde der dierenartsen, bij de wet van 19 december 1950.

Dat de vereisten voor de toegang tot het beroep niet volstaan doch dat tevens de beroepsplichten moeten worden vastgelegd en nageleefd vloeit voort uit het feit dat het hier vrije beroepen betreft die vóór alles intellectuele beroepen zijn die bepaald worden door regels van discretie, waardigheid en eerbaarheid. De titularis van een vrij beroep mag dit niet uitoefenen zonder inachtneming van deze regels.

Anderzijds is het niet mogelijk deze regels in een wet vast te leggen en te doen sanctioneren door de Rechterlijke Macht. Deze regels kennen immers een permanente evolutie; ze moeten aanhoudend opnieuw overdacht worden en opnieuw bepaald worden in functie van de ontwikkeling der gewoonten en wijzigingen, die zich in het beroep zelf voordoen.

Aldus evolueert aanhoudend de jurisprudentie van de raad van de Orde der advocaten.

Daarenboven zijn de overtredingen van de regels der deontologie moeilijk te rangschikken onder de strafrechtelijke bepalingen omdat deze dikwijls te stroef zijn en eng moeten worden geïnterpreteerd. Zo komt het dat veelal de professionele fouten niet onder de strafwet vallen maar wel door disciplinaire straffen moeten worden beteugeld.

**

Het beroep van architect heeft een eerste bescherming bekomen door de wet van 1939, zoals we hoger aanhaalden. Thans moet een tweede etappe gerealiseerd worden door de organisatie van het beroep.

De oprichting van een Orde van architecten wordt gewenst door de algemeenheid der architecten; immers in 1961 hebben 92 % aldus geantwoord op een enquête uitgaande van het Instituut Solvay.

Ten slotte is het wenselijk dat in het perspectief van de toepassing van het Verdrag van Rome van 25 maart 1957 — hetwelk de totale vrijheid van vestiging in elk der zes landen voorziet voor de onderhorigen dezer landen — de gevestigde architecten aan dezen die uit de andere landen komen de inachtneming van de eigen tradities en de gewoonten van het beroep zouden kunnen opleggen.

Het doel van de Orde van architecten is drieërlei:

1° de verdediging van het beroep zelf door het weren van de misbruiken gemaakt door sommige beroepsgenoten. Het is ongetwijfeld het enige middel om vat te krijgen op de uitoefening van het beroep, om de oneerlijke praktijken te keer te gaan, de overdreven erelonen, de oneerlijke publiciteit, enz. Hiermede staan in verband de verhouding met de cliënteel en de organisatie van de stage.

2° de verhoging van de standing van het beroep door de strijd tegen de inbreuken begaan door de personen die niet gekwalificeerd zijn om het beroep uit te oefenen, door het bepalen van de toegelaten overeenkomsten tussen de architecten en degenen die insgelijks deelnemen aan het totstandbrengen van een gebouw (commissielonen, enz.).

De strijd tegen de concurrentie van derden die niet gekwalificeerd zijn is uiterst belangrijk daar, zoals we het reeds hoger schreven, de wet van 1939 in geen enkele sanctie voorziet op de inbreuken begaan door dezen die het beroep van architect uitoefenen zonder hiertoe gemachtigd te zijn.

Ce n'est que par la loi du 25 juillet 1938 que fut créé l'Ordre des médecins.

L'Ordre des pharmaciens a été créé par la loi du 19 mai 1949 et l'Ordre des médecins vétérinaires, par la loi du 19 décembre 1950.

S'il ne suffit pas de déterminer les conditions d'accès à la profession et s'il est nécessaire en même temps de fixer les règles de la déontologie et de prescrire leur observation, cela résulte du fait que nous nous trouvons ici en présence de professions libérales et essentiellement intellectuelles, caractérisées par des règles en matière de discrétion, de dignité et d'honneur. Le titulaire d'une profession libérale ne peut exercer celle-ci sans respecter ces règles.

D'autre part, il est impossible de fixer ces règles dans une loi et de les faire sanctionner par le Pouvoir Judiciaire. En effet, ces règles sont en évolution constante, elles doivent continuellement être repensées et refixées en fonction de l'évolution des mœurs et des modifications que subit la profession même.

Ainsi la jurisprudence du conseil de l'Ordre des avocats évolue-t-elle constamment.

Il est en outre malaisé de situer les infractions aux règles de la déontologie dans l'ensemble des dispositions de droit pénal, ces dernières étant souvent fort rigides et exigeant une interprétation littérale. Il en résulte que les fautes professionnelles ne donnent, généralement, pas lieu à l'application des lois pénales et qu'il convient, au contraire, de les réprimer par voie de sanctions disciplinaires.

**

La profession d'architecte s'est, en 1939 pour la première fois, vu protéger par la loi, ainsi que signalé ci-dessus. Il convient maintenant de franchir une seconde étape en organisant la profession.

Les architectes souhaitent, en général, la création d'un Ordre des architectes; en 1961, 92 % de ceux qui ont répondu à une enquête effectuée par l'Institut Solvay désirent l'instauration d'un Ordre.

Tenant compte des perspectives qu'offre l'application du Traité de Rome du 25 mars 1957 — lequel prévoit l'absolue liberté d'établissement pour les ressortissants des pays signataires — il est souhaitable enfin que les architectes déjà établis puissent imposer, à ceux venant d'autres pays, le respect des traditions et coutumes nationales, particulières à leur profession.

La création de l'Ordre des architectes répond à un triple but:

1° la défense de la profession même, en écartant les abus commis par certains confrères. L'Ordre représente l'unique moyen d'intervention efficace dans l'exercice de la profession en vue de s'opposer aux pratiques malhonnêtes, aux honoraires exagérés, à la publicité déloyale, etc. D'autres questions, telles que les rapports avec la clientèle ainsi que l'organisation du stage, sont étroitement liées aux précédentes.

2° le relèvement du standing de la profession en s'attaquant aux infractions commises par des personnes qui ne sont pas qualifiées pour exercer la profession, en déterminant les conventions qui peuvent être conclues entre les architectes et ceux qui participent également à la réalisation d'un bâtiment (commissions, etc.).

La lutte contre la concurrence de tiers non qualifiés revêt une très grande importance car, ainsi que nous le disions plus haut, la loi de 1939 n'a prévu aucune sanction pour les infractions commises par ceux qui exercent la profession d'architecte sans y être autorisés.

Immers artikel 10 van de wet van 1939 straft alleen degene die ten onrechte de titel van architect gebruikt.

3° de bescherming van de cliënt door hem de mogelijkheid van verhaal te verschaffen tegen de architect, die zijn beroepsregels met de voeten zou treden, door de geschillen inzake erelonen te regelen, door de uitschakeling van de onwaardige architecten, door de vrijwaring van de totale onafhankelijkheid der architecten.

Het toepassingsgebied van de wet werd uitvoerig besproken in de Senaat. De wet is van toepassing op degenen die de twee volgende voorwaarden vervullen :

1° degenen die het beroep mogen uitoefenen overeenkomstig de wet van 1939, d.w.z. de gediplomeerde architecten, de personen die verworven rechten kunnen invoeren, de ingenieurs en de andere in artikel 12 vermelde personen.

Het gebrek aan eenvormigheid in de titels die de titularissen ervan machtigen het beroep van architect uit te oefenen heeft talrijke problemen gesteld en ingevolge een verzoek van de belanghebbende federaties voorzien de artikelen 9 en 34 van het ontwerp een proportionele vertegenwoordiging der verschillende categorieën in de organen van de Orde.

2° degenen die het beroep uitoefenen, d.w.z. de zelfstandigen, de weddetrekkende architecten of de functionarissen die het beroep uitoefenen in het raam van hun statuut of hun contract en ten slotte de vreemdelingen en de Belgen in het buitenland. Voor deze laatsten volstaat een eenvoudige machtiging wanneer zij het beroep in België slechts op een occasionele wijze uitoefenen.

Valt dus buiten deze wet degene die b.v. gediplomeerd architect zijnde zich nochtans alleen bezig houdt met het beroep van tekenaar in een studiebureau.

Ten slotte dient er nog op gewezen te worden dat de Orde van architecten niet overgelaten wordt aan de eventuele willekeur van de architecten, want verschillende waarborgen werden voorzien :

1° In de verschillende organen van de Orde zijn magistraten aanwezig;

2° Waarborgen zijn voorzien in de procedure en de leden van de Orde die vervolgd worden voor disciplinaire fouten kunnen hiertegen verhaal instellen.

3° Instelling van een verhaal bij het Hof van verbreking tegen de disciplinaire beslissingen en bij de Raad van State tegen de administratieve beslissingen;

4° Voogdijmacht van de Minister over de beslissingen van de Nationale Raad van de Orde;

5° Verplichting tot het eerbiedigen van het beroepsgeheim;

6° Verplichting de beslissingen te motiveren;

7° Beëindiging van het mandaat van de leden die het voorwerp zijn van disciplinaire straffen of die veroordeeld werden tot belangrijke straffen.

L'article 10 de la loi de 1939 ne punit en effet que celui qui utilise, sans y avoir droit, le titre d'architecte.

3° la protection du client, en lui donnant la possibilité de recours contre l'architecte qui violerait les règles de sa profession, en réglant les différends en matière d'honoraires, en éliminant les architectes indignes, en préservant l'indépendance complète des architectes.

Le champ d'application de la loi a fait l'objet de longs débats au Sénat. La loi s'applique à ceux qui remplissent les deux conditions suivantes :

1° ceux qui peuvent exercer la profession d'architecte, conformément aux dispositions de la loi de 1939, c'est-à-dire les architectes diplômés, les personnes qui peuvent invoquer des droits acquis, les ingénieurs et les autres personnes mentionnées à l'article 12.

L'absence d'uniformité des titres qui autorisent le porteur à exercer la profession d'architecte pose de nombreux problèmes et, à la demande des fédérations intéressées, les articles 9 et 34 du projet prévoient une représentation proportionnelle des différentes catégories dans les organes de l'Ordre.

2° ceux qui exercent la profession d'architecte, c'est-à-dire les travailleurs indépendants, les architectes appointés ou les fonctionnaires qui exercent cette profession dans le cadre de leur statut ou de leur contrat, et enfin les étrangers et les Belges établis à l'étranger. Pour ces derniers, une simple autorisation suffit, s'ils ne désirent exercer leur profession en Belgique que d'une manière occasionnelle.

Dès lors, la présente loi ne s'applique pas à celui qui, bien que porteur du diplôme d'architecte, n'exerce que la fonction de dessinateur dans un bureau d'étude.

Enfin, il y a lieu de signaler que l'Ordre des architectes ne sera pas abandonné à l'arbitraire éventuel des architectes, plusieurs garanties étant prévues :

1° Des magistrats seront présents dans les différents organes de l'Ordre;

2° La procédure prévoit des garanties et les membres de l'Ordre, poursuivis pour fautes disciplinaires, pourront introduire un recours;

3° Création d'un droit de recours auprès de la Cour de cassation contre les décisions disciplinaires et auprès du Conseil d'Etat contre les décisions administratives;

4° Pouvoir de tutelle accordé au Ministre à l'égard des décisions du Conseil National de l'Ordre.

5° Obligation de respecter le secret professionnel;

6° Obligation de motiver les décisions;

7° Il est mis fin au mandat des membres faisant l'objet de peines disciplinaires ou ayant été condamnés à de lourdes peines.

III. — Bespreking der artikelen.

Vooraf zij opgemerkt dat de Nederlandse tekst van de titel dient gewijzigd te worden en moet luiden als volgt: « Wetsontwerp tot instelling van een Orde van architecten ».

Eerste artikel.

Voorgesteld wordt de Nederlandse tekst van dit artikel te doen luiden als volgt: « Er wordt een Orde van architecten ingesteld. Zij bezit rechtspersoonlijkheid ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 2.

In de Franse tekst, 5de regel, moeten de woorden: « de la profession », vervangen worden door de woorden: « de leur profession ».

De Nederlandse tekst moet gewijzigd worden als volgt: « De Orde van architecten heeft tot taak de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect te bepalen en ze te doen naleven. Zij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van hun beroep. Zij doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 3.

Het woord « de » vóór « architecten » in de Nederlandse tekst moet geschrapt worden.

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 4.

In de Nederlandse tekst worden de woorden « in een tabel » vervangen door « op een tabel » en « in de wet » door « bij de wet ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 5.

Dit artikel brengt een belangrijke aanvulling aan de wet van 20 februari 1939. In artikel 4 van deze wet is bepaald dat zowel de Staat, de provincie, de gemeente en de openbare instelling als de particulieren voor het opmaken van hun plans en voor de controle bij de uitvoering der werken een beroep moeten doen op de medewerking van een architect.

Ingevolge de bepaling van artikel 5 van dit ontwerp moet ieder die in België het beroep van architect uitoefent, in welke hoedanigheid ook, ingeschreven zijn op de tabellen van de Orde of op een lijst van stagiairs.

Dus moet niet alleen de zelfstandige architect maar ook deze die als ambtenaar werkt voor de Staat, provincie, gemeente of openbare instelling of voor een ander werkgever, zijn inschrijving op een tabel van de Orde aanvragen.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Een lid heeft er op gewezen dat de architect-ambtenaar die ingeschreven is op de tabel van de Orde onderworpen is aan twee disciplines, deze van de Administratie en deze van de Orde. Het zou inderdaad kunnen gebeuren dat een architect-ambtenaar zou geschrapt worden van de tabel der Orde. Zal de administratieve overheid hierdoor gebonden zijn of niet?

De Minister heeft onderlijnd dat de administratieve overheid ter zake over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt. Onoplosbare conflicten kunnen voorgelegd worden aan de Raad van State.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

III. — Examen des articles.

Remarquons tout d'abord qu'il importe de modifier le texte néerlandais de l'intitulé, qui deviendra ainsi: « Wetsontwerp tot instelling van een Orde van architecten ».

Article premier.

Il est proposé de libeller comme suit le texte néerlandais de cet article: « Er wordt een Orde van architecten ingesteld. Zij bezit rechtspersoonlijkheid ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 2.

Il convient de remplacer, à la 5e ligne du texte français, les mots: « de la profession », par les mots: « de leur profession ».

Le texte néerlandais doit être modifié comme suit: « De Orde van architecten heeft tot taak de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect te bepalen en ze te doen naleven. Zij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van hun beroep. Zij doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 3.

Dans le texte néerlandais, il y a lieu de supprimer le mot « de » avant le mot « architecten ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 4.

Dans le texte néerlandais, les mots « in een tabel » sont remplacés par les mots « op een tabel » et les mots « in de wet » par les mots « bij de wet ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 5.

Cet article constitue un complément important à la loi du 20 février 1939. L'article 4 de cette loi prévoit que l'Etat, les provinces, les communes, les établissements publics au même titre que les particuliers doivent recourir au concours d'un architecte pour l'établissement des plans et le contrôle de l'exécution des travaux.

En vertu des dispositions de l'article 5 du présent projet, nul ne peut exercer en Belgique la profession d'architecte en quelque qualité que ce soit, s'il n'est inscrit au tableau de l'Ordre ou sur une liste des stagiaires.

Il en résulte que non seulement l'architecte indépendant, mais également celui qui, en tant que fonctionnaire, est au service de l'Etat, de la province, de la commune ou d'un établissement public ou d'un autre employeur, devra demander son inscription à un tableau de l'Ordre.

L'article est adopté à l'unanimité.

Un membre a fait observer que l'architecte-fonctionnaire, inscrit au tableau de l'Ordre, est soumis à deux disciplines, celle de l'Administration et celle de l'Ordre. Il se pourrait en effet qu'un architecte fonctionnaire soit radié du tableau de l'Ordre. Les autorités administratives seront-elles liées par cette mesure?

Le Ministre a insisté sur le fait que les autorités administratives disposent en la matière, d'un large pouvoir d'appréciation. Les conflits insolubles peuvent être soumis au Conseil d'Etat.

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 6.

In dit artikel worden de verschillende organen van de Orde vermeld :

- 1° de raden van de Orde;
- 2° de raden van beroep;
- 3° de nationale raad van de Orde.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 7.

In elke provincie zal er een raad van de Orde ingesteld worden.

Niet de woonplaats van de architect bepaalt welke de bevoegde raad is waarbij hij zich moet laten inschrijven, maar wel « de hoofdzetel van zijn activiteit ». Zo zal b.v. een architect die in de provincie Luik woont doch zijn activiteit waarneemt in de provincie Limburg, in deze laatste provincie zijn inschrijving in de raad van de Orde moeten aanvragen.

Voor de stagiaires is het de zetel van het lid van de Orde bij wie de stage wordt gedaan die de territoriale bevoegdheid aanwijst.

In de provincie Brabant zullen er twee raden zijn; één waar het Nederlands en één waar het Frans gebruikt zal worden.

Mogen de Nederlandstalige ofwel de Franstalige Brabantse raad van de Orde kiezen, alleen die leden welke de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie, te weten de volgende 19 gemeenten : Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Noode, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Bosvoorde.

De andere architecten die de hoofdzetel van hun activiteit in de provincie Brabant hebben, behoren tot de Nederlandstalige of de Franstalige raad van de Orde naar gelang ze deze activiteit uitoefenen in het Nederlandse taalgebied of het Franse taalgebied.

In het voorlaatste lid van dit artikel is bepaald dat de architect die geen voldoende kennis heeft van de taal van de rechtspleging van de raad van de Orde waaronder hij normaal ressorteert bij de aanvang van het tegen hem ingesteld onderzoek, mag vragen om in de andere taal te worden « berecht ».

Dit woord kan aanleiding geven tot een verkeerde interpretatie. Derhalve deed een lid opmerken dat het niet volstaat dat de beslissing in de andere taal zou worden uitgesproken, maar dat gans het onderzoek van bij de aanvang in de andere taal moet kunnen geschieden.

Om tegemoet te komen aan deze opmerking wordt voorgesteld de woorden : « in de andere taal te worden berecht », te vervangen door de woorden : « dat de rechtspleging in de andere taal wordt voortgezet ».

In het laatste lid van het artikel geeft het woord « naastgelegen » eveneens aanleiding tot bezwaren. De « naastgelegen » raad van de Orde kan immers een raad zijn van hetzelfde taalgebied en die van een ander taalgebied kan misschien niet « naastgelegen » zijn.

Men stelt dan ook voor het woord « naastgelegen » te vervangen door de woorden « meest nabije ».

Art. 6.

Cet article énumère les différents organes de l'Ordre :

- 1° les conseils de l'Ordre;
- 2° les conseils d'appel;
- 3° le conseil national de l'Ordre.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 7.

Il sera créé un conseil de l'Ordre dans chaque province.

Le conseil compétent, auprès duquel l'architecte devra se faire inscrire, est déterminé non par le domicile de celui-ci, mais par « le siège principal de son activité ». Ainsi, par exemple, un architecte habitant la province de Liège, mais exerçant son activité dans la province de Limbourg, devra demander son inscription au conseil de l'Ordre dans cette dernière province.

Pour les stagiaires, la compétence territoriale est déterminée par le siège du membre de l'Ordre auprès duquel ils accomplissent leur stage.

Pour la province de Brabant il y aura deux conseils : l'un utilisant la langue néerlandaise, l'autre utilisant la langue française.

Seuls les membres ayant le siège principal de leur activité dans les communes de l'agglomération bruxelloise, soit les 19 communes suivantes : Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Bruxelles, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwe-Saint-Lambert et Woluwe-Saint-Pierre, pourront choisir entre les deux conseils de l'Ordre du Brabant, à savoir celui qui utilise la langue néerlandaise ou celui qui utilise la langue française.

Les autres architectes ayant le siège principal de leur activité dans la province de Brabant relèvent du conseil de l'Ordre qui utilise la langue néerlandaise ou de celui qui utilise la langue française selon qu'ils exercent cette activité dans la région de langue néerlandaise ou dans celle de langue française.

L'avant-dernier alinéa de cet article prévoit que l'architecte qui ne possède pas une connaissance suffisante de la langue de la procédure utilisée par le conseil de l'Ordre auquel il ressortit normalement peut, au début de l'information dont il est l'objet, demander à être « jugé » dans l'autre langue.

Ce mot peut donner lieu à une interprétation erronée. Un membre a dès lors fait observer qu'il ne suffit pas que la décision soit prononcée dans l'autre langue mais qu'il faut que l'instruction puisse se faire, dès le début, dans l'autre langue.

Pour tenir compte de cette observation, il est donc proposé de remplacer les mots : « à être jugé dans l'autre langue », par les mots : « que la procédure se poursuive dans l'autre langue ».

Au dernier alinéa du texte néerlandais de cet article, l'emploi du mot « naastgelegen » soulève également des objections. Le conseil de l'Ordre qui est « naastgelegen » peut, en effet, être un conseil appartenant à la même région linguistique et celui d'une autre région linguistique peut très bien ne pas être « naastgelegen ».

Il est proposé, dès lors, de remplacer, dans le texte néerlandais, le mot « naastgelegen » par les mots « meest nabije ».

Daar de Nederlandse tekst op verschillende plaatsen niet correct is, wordt voorgesteld deze als volgt te doen luiden :

» In iedere provincie is er een raad van de Orde met rechtsmacht over de leden van de Orde die in deze provincie de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben. Voor de stagiairs wordt als zodanig beschouwd de zetel van het lid van de Orde bij wie zij hun stage doormaken.

» In de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Nederlands.

» In de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Frans.

» Er zijn evenwel twee raden van de Orde voor de provincie Brabant : de ene maakt gebruik van het Nederlands, de andere van het Frans.

» De eerste heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Nederlandse taalgebied. De tweede heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Franse taalgebied.

» De leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie, ressorteren naar keuze, onder een van deze twee raden.

» In afwijking van de regels inzake de territoriale bevoegdheid van de raden van de Orde, zoals deze in dit artikel zijn bepaald, kan elk lid dat geen voldoende kennis heeft van de door de raad van de Orde, waaronder hij normaal ressorteert, bij de rechtspleging gebruikte taal, bij de aanvang van het tegen hem ingestelde onderzoek vragen dat de rechtspleging in de andere taal wordt voortgezet. Over deze aanvraag wordt beslist bij een met redenen omklede beslissing, vatbaar voor hoger beroep ingesteld door het betrokken lid.

» Zo daartoe aanleiding bestaat, wordt betrokkene bij de beslissing verwezen naar de meest nabije raad van de Orde die gebruik maakt van de andere taal. »

In de Franse tekst van dit artikel moeten dus enkel de woorden : « à être jugé » in het voorlaatste lid, vervangen worden door de woorden : « que la procédure se poursuit ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 8.

Bij dit artikel wordt aan elke Belg die in België het beroep van architect wil uitoefenen, alsook aan de vreemdelingen die gemachtigd zijn het beroep in België uit te oefenen, de verplichting opgelegd zich te laten inschrijven op de tabel van de Orde of op de lijst van de stagiairs.

De machtiging die hier is bedoeld, is die welke voorzien is in artikel 8 van de wet van 20 februari 1939.

Overeenkomstig dit artikel zijn er, wat betreft het uitoefenen van het beroep, twee soorten vreemdelingen :

1° Lid 1 van het artikel handelt over de vreemdelingen uit landen waar het wederkerigheidsbeginsel inzake het uitoefenen van het beroep bestaat en waar de voorwaarden van wederkerigheid door diplomatieke overeenkomsten worden geregeld. Deze mogen in België de bouwkunde uitoefenen;

2° Lid 2 betreft de uitzonderlijke gevallen waarin men een buitenlands architect wegens zijn internationale reputatie en zijn bijzondere bevoegdheid wil belasten met een bouwwerk, wanneer geen wederkerigheidsverdrag met zijn land van herkomst bestaat.

Comme le texte néerlandais n'est pas correct en plusieurs endroits, il est proposé de le libeller comme suit :

» In iedere provincie is er een raad van de Orde met rechtsmacht over de leden van de Orde die in deze provincie de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben. Voor de stagiairs wordt als zodanig beschouwd de zetel van het lid van de Orde bij wie zij hun stage doormaken.

» In de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Nederlands.

» In de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Frans.

» Er zijn evenwel twee raden van de Orde voor de provincie Brabant : de ene maakt gebruik van het Nederlands, de andere van het Frans.

» De eerste heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Nederlandse taalgebied. De tweede heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Franse taalgebied.

» De leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie, ressorteren naar keuze, onder een van deze twee raden.

» In afwijking van de regels inzake de territoriale bevoegdheid van de raden van de Orde, zoals deze in dit artikel zijn bepaald, kan elk lid dat geen voldoende kennis heeft van de door de raad van de Orde, waaronder hij normaal ressorteert, bij de rechtspleging gebruikte taal, bij de aanvang van het tegen hem ingestelde onderzoek vragen dat de rechtspleging in de andere taal wordt voortgezet. Over deze aanvraag wordt beslist bij een met redenen omklede beslissing, vatbaar voor hoger beroep ingesteld door het betrokken lid.

» Zo daartoe aanleiding bestaat, wordt betrokkene bij de beslissing verwezen naar de meest nabije raad van de Orde die gebruik maakt van de andere taal. »

Dans le texte français de cet article, il suffit donc de remplacer les mots : « à être jugé », par les mots : « que la procédure se poursuit ».

L'article, ainsi modifié, est approuvé à l'unanimité.

Art. 8.

Cet article impose l'obligation de se faire inscrire au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires à tout Belge désireux d'exercer la profession d'architecte en Belgique, ainsi qu'aux étrangers autorisés à exercer cette profession en Belgique.

L'autorisation dont il est question ici est celle prévue à l'article 8 de la loi du 20 février 1939.

Quant à l'exercice de la profession d'architecte, cet article distingue deux catégories d'étrangers :

1° Le premier alinéa de l'article vise les étrangers des pays où existe le principe de réciprocité en matière d'exercice de la profession et où les conditions de cette réciprocité sont réglées par des conventions diplomatiques. Ceux-ci peuvent exercer la profession d'architecte en Belgique;

2° Le deuxième alinéa prévoit les cas exceptionnels dans lesquels on désire charger un architecte étranger d'un travail d'architecture en raison de sa réputation internationale et de sa compétence particulière, lorsqu'il n'existe pas de convention de réciprocité avec son pays d'origine.

In dit geval kan een koninklijk besluit hem toelating verlenen om als architect in België op te treden. Deze buitengewone machtiging zal meestal verleend worden voor een bepaald werk.

In feite echter waren er ten tijde van de uitvaardiging van de wet van 20 februari 1939 in ons land verschillende vreemdelingen die het beroep van architect uitoefenden. Zij waren afkomstig uit landen waarmee ons land geen wederkerigheidsverdrag had afgesloten en die men toch niet, ingevolge de wet van 1939, hun levensbestaan kon ontnemen. Men heeft voor hen de zaak opgelost door aan deze vreemdelingen bij koninklijk besluit machtiging te verlenen hun beroep uit te oefenen. De Minister van Nationale Opvoeding is ter zake bevoegd.

De Belgen en de gemachtigde vreemdelingen die hun inschrijving aanvragen, moeten zulks overeenkomstig artikel 7 van dit wetsontwerp doen in de provincie waar ze de hoofdzetel van hun activiteit hebben gevestigd.

Voorts bepaalt artikel 8 dat de Belg, die zijn woonplaats in België of in het buitenland heeft — doch die zijn beroep enkel in het buitenland uitoefent — zijn inschrijving op een tabel kan aanvragen.

Hij mag de raad van de Orde vrij kiezen, doch hij moet woonplaats kiezen in het gebied van de gekozen raad.

De aandacht zij erop gevestigd dat zulks alleen maar mogelijk is op de tabel en niet op de lijst van de stagiairs.

Dat aan een Belg, die zijn beroep in het buitenland uitoefent, de mogelijkheid wordt geboden om toch zijn inschrijving op een tabel van een Belgische raad van de Orde aan te vragen, schijnt zijn reden te vinden in het feit dat men een zekere band heeft willen blijven behouden tussen de Belgische collega's die in eigen land en degenen die in het buitenland werkzaam zijn.

Dit artikel heeft in de Senaat aanleiding gegeven tot een uitgebreide discussie en tevens tot het indienen van verschillende amendementen.

Er blijft een zekere anomalie bestaan: een Belg die het beroep van architect in het buitenland uitoefent kan zijn woonplaats in België hebben. Wanneer hij zijn inschrijving op een tabel van de raad van de Orde wil bekomen zal het wenselijk zijn dat zulks gebeurt in de raad van zijn woonplaats. Op grond van de huidige tekst mag hij nochtans in dit geval elders zijn inschrijving nemen op voorwaarde dat hij in deze provincie woonplaats kiest.

Het artikel bepaalt ook dat de Belg of de vreemdeling die het beroep van architect in het buitenland uitoefent en bij gelegenheid het beroep in België wenst uit te oefenen, de machtiging daartoe moet bekomen van de raad van de Orde van het gebied waarin hij voornemens is zijn activiteit uit te oefenen.

Dergelijke machtiging moet natuurlijk niet aangevraagd worden wanneer een Belg die in het buitenland zijn beroep uitoefent, reeds ingeschreven is op een tabel, zoals hem zulks mogelijk wordt gemaakt overeenkomstig het tweede lid van dit artikel.

Voor de vreemdeling-architect bestaan er dus twee regelingen: de vreemdeling die een blijvende of tijdelijke werkzaamheid in België uitoefent moet zich laten inschrijven op de tabel van de raad van de Orde. De vreemdeling echter die zijn beroep in België slechts occasioneel wenst uit te oefenen, moet geen inschrijving vragen op een tabel maar moet alleen een machtiging van de raad van de Orde bekomen om het bepaald werk uit te voeren.

Daar hij in dit laatste geval niet is ingeschreven op een tabel, is het vanzelfsprekend dat hij noch kiesrecht noch recht op verkiesbaarheid bezit.

Dans ce cas il peut être autorisé, par arrêté royal, à agir en Belgique en qualité d'architecte. Le plus souvent cette autorisation exceptionnelle sera donnée pour un travail déterminé.

Mais en réalité, il y avait dans notre pays, au moment de la promulgation de la loi du 20 février 1939, plusieurs étrangers exerçant la profession d'architecte. S'ils étaient originaires de pays avec lesquels la Belgique n'avait pas conclu une convention de réciprocité, ils ne pouvaient cependant pas être privés, en vertu de la loi de 1939, de leurs moyens d'existence. En ce qui concerne ces étrangers, la question a été tranchée en les autorisant par arrêté royal à exercer leur profession. C'est au Ministre de l'Éducation nationale qu'il appartient de donner ces autorisations.

Les Belges et les étrangers ayant obtenu ces autorisations qui demandent leur inscription, doivent le faire, aux termes de l'article 7 du projet, dans la province où ils ont établi le siège principal de leur activité.

L'article 8 prévoit aussi que le Belge ayant son domicile en Belgique ou à l'étranger, mais exerçant sa profession exclusivement à l'étranger, peut demander son inscription à un tableau.

Il est libre dans le choix du conseil de l'Ordre, mais il est tenu d'élire domicile dans le ressort du conseil choisi.

Il convient d'attirer l'attention sur le fait que cette faculté ne concerne pas la liste des stagiaires, mais uniquement le tableau.

Le fait de donner à un Belge exerçant sa profession à l'étranger la faculté de demander néanmoins son inscription à un tableau d'un conseil belge de l'Ordre semble s'expliquer par le désir de maintenir certains liens entre les confrères belges occupés dans le pays même et ceux exerçant leur activité à l'étranger.

Au Sénat, cet article a donné lieu à une large discussion et au dépôt de plusieurs amendements.

Il subsiste une certaine anomalie: un Belge exerçant la profession d'architecte à l'étranger peut avoir son domicile en Belgique. S'il désire obtenir son inscription à un tableau du conseil de l'Ordre, il est souhaitable que ce soit au conseil de son domicile. Toutefois, d'après le texte actuel il lui est loisible de prendre son inscription ailleurs, à condition d'élire domicile dans cette province.

L'article prévoit encore que le Belge ou l'étranger exerçant la profession d'architecte à l'étranger et désireux d'exercer celle-ci en Belgique d'une manière occasionnelle, doit obtenir à cet effet l'autorisation du conseil de l'Ordre dans le ressort duquel il compte exercer son activité.

Une telle autorisation ne doit évidemment pas être demandée lorsque le Belge qui exerce sa profession à l'étranger est déjà inscrit à un tableau, ainsi que la possibilité lui en est offerte par le deuxième alinéa de cet article.

Pour les architectes de nationalité étrangère, il existe donc deux régimes: l'étranger qui exerce une activité permanente ou temporaire en Belgique doit se faire inscrire à un tableau du conseil de l'Ordre. Toutefois, l'étranger qui ne désire exercer sa profession en Belgique que d'une manière occasionnelle ne doit pas demander son inscription à un tableau, mais il doit cependant obtenir une autorisation du conseil de l'Ordre pour exécuter le travail déterminé.

Comme, dans ce dernier cas, il n'est pas inscrit à un tableau, il ne jouit forcément ni du droit de vote ni du droit d'éligibilité.

De Belg die het beroep in het buitenland uitoefent en een inschrijving op de tabel heeft bekomen, is niet verkiesbaar voor de raden van de Orde, ingevolge het laatste lid van dit artikel. Hij heeft echter wel het kiesrecht in de Orde.

De Belg en de vreemdeling die het beroep uitoefent in het buitenland doch een machtiging van de raad van de Orde heeft bekomen om occasioneel het beroep in België uit te oefenen hebben noch het kiesrecht voor de raden noch de verkiesbaarheid. Het is overbodig zulks te zeggen in dit artikel: vermits ze geen inschrijving hebben op de tabel van de Orde maken ze geen deel uit van de Orde. Daarenboven bepaalt artikel 11 van het ontwerp dat men Belg moet zijn om in de raad verkozen te worden.

Het laatste lid van dit artikel moet dus gewijzigd worden en uw verslaggever stelt voor het na wijziging te rangschikken in het artikel 11 dat handelt over de voorwaarden tot verkiesbaarheid. Een amendement tot schrapping van het laatste lid van dit artikel wordt dan ook eenparig aangenomen.

In de Franse tekst werden de woorden « ressortissants » op de eerste en op de tweede regel van het eerste lid en op de eerste regel van het tweede lid en van het derde lid weggelaten.

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd:

« De Belgen die het beroep van architect in België wensen uit te oefenen, alsmede de *vreemdelingen* die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect in België en die wensen er, hetzij *blijvend*, hetzij tijdelijk, de zetel van hun activiteit te vestigen, zijn verplicht vooraf hun inschrijving op de tabel van de Orde of op de lijst van de stagiairs van de bevoegde raad van de Orde aan te vragen overeenkomstig de in artikel 7 bepaalde voorschriften.

» De Belgen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen, kunnen hun inschrijving op de tabel van de Orde van de door hen gekozen raad aanvragen. In dit geval kiezen zij woonplaats in het gebied van de gekozen raad.

» De Belgen en de vreemdelingen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen en hun beroep bij gelegenheid in België wensen uit te oefenen, zijn verplicht zich daartoe vooraf te doen machtigen door de raad van de Orde van het gebied waarin zij voornemens zijn hun activiteit uit te oefenen, behoudens wanneer het tweede lid van dit artikel is toegepast. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 9.

Dit artikel bepaalt de samenstelling van de raad van de Orde.

De Nederlandse tekst werd als volgt gewijzigd:

« Elke raad is samengesteld uit *gewone leden* en plaatsvervangende leden, verkozen door de op de tabel ingeschreven personen.

» De Koning bepaalt hun aantal en stelt de wijze van verkiezing vast.

» De Koning kan maatregelen voorschrijven opdat, zo mogelijk, één of meer leden van de raden van de Orde gekozen worden onder de leden van de Orde die houder zijn van een universitair diploma van burgerlijk ingenieur of die hun beroep uitoefenen in dienst van de Staat, van een provincie, van een gemeente of van een openbare instelling.

» De kandidaten die de bij artikel 11 gestelde voorwaarden vervullen, worden gerangschikt in dalende volgorde van de behaalde stemmen.

» Wanneer verschillende kandidaten eenzelfde aantal stemmen hebben behaald, wordt de voorkeur gegeven aan

Le Belge exerçant la profession d'architecte à l'étranger et ayant obtenu une inscription au tableau n'est pas éligible aux conseils de l'Ordre en vertu du dernier alinéa du présent article. Il possède toutefois le droit de vote dans l'Ordre.

Les Belges et étrangers exerçant la profession d'architecte à l'étranger mais ayant obtenu du conseil de l'Ordre une autorisation d'exercer leur profession en Belgique d'une manière occasionnelle ne jouissent ni du droit de vote aux conseils ni de l'éligibilité. Il est superflu d'inscrire ceci dans le présent article: du fait qu'ils ne sont pas inscrits au tableau de l'Ordre, ils ne font pas partie de l'Ordre. En outre l'article 11 du projet prévoit qu'on doit avoir la nationalité belge pour être élu au conseil de l'Ordre.

Le dernier alinéa du présent article doit dès lors être modifié, et votre rapporteur propose de l'insérer, après modification, dans l'article 11 qui traite des conditions d'éligibilité. Un amendement supprimant le dernier alinéa de l'article est adopté à l'unanimité.

Dans le texte français, le mot « ressortissants » est supprimé à la première et à la deuxième ligne du premier alinéa, et à la première ligne du deuxième et du troisième alinéa.

Le texte néerlandais est modifié comme suit:

« De Belgen die het beroep van architect in België wensen uit te oefenen, alsmede de *vreemdelingen* die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect in België en die wensen er, hetzij *blijvend*, hetzij tijdelijk, de zetel van hun activiteit te vestigen, zijn verplicht vooraf hun inschrijving op de tabel van de Orde of op de lijst van de stagiairs van de bevoegde raad van de Orde aan te vragen overeenkomstig de in artikel 7 bepaalde voorschriften.

» De Belgen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen, kunnen hun inschrijving op de tabel van de Orde van de door hen gekozen raad aanvragen. In dit geval kiezen zij woonplaats in het gebied van de gekozen raad.

» De Belgen en de vreemdelingen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen en hun beroep bij gelegenheid in België wensen uit te oefenen, zijn verplicht zich daartoe vooraf te doen machtigen door de raad van de Orde van het gebied waarin zij voornemens zijn hun activiteit uit te oefenen, behoudens wanneer het tweede lid van dit artikel is toegepast. »

L'article, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 9.

Cet article fixe la composition du conseil de l'Ordre.

Le texte néerlandais est modifié comme suit:

« Elke raad is samengesteld uit *gewone leden* en plaatsvervangende leden, verkozen door de op de tabel ingeschreven personen.

» De Koning bepaalt hun aantal en stelt de wijze van verkiezing vast.

» De Koning kan maatregelen voorschrijven opdat, zo mogelijk, één of meer leden van de raden van de Orde gekozen worden onder de leden van de Orde die houder zijn van een universitair diploma van burgerlijk ingenieur of die hun beroep uitoefenen in dienst van de Staat, van een provincie, van een gemeente of van een openbare instelling.

» De kandidaten die de bij artikel 11 gestelde voorwaarden vervullen, worden gerangschikt in dalende volgorde van de behaalde stemmen.

» Wanneer verschillende kandidaten eenzelfde aantal stemmen hebben behaald, wordt de voorkeur gegeven aan

het lid dat het langst op de tabel van de Orde ingeschreven is. Bij gelijke anciënniteit gaat de *voorkeur* naar de oudste in leeftijd.

» *Ten belope van het aantal te begeben mandaten*, worden de kandidaten die het hoogste aantal stemmen hebben behaald, tot *gewoon* lid verkozen.

» De anderen zijn tot plaatsvervangend lid verkozen.

» Bij overlijden, vervallenverklaring of ontslag van een *gewoon* lid, wordt *deze* vervangen door de eerste plaatsvervanger.

» Wanneer er geen plaatsvervangers meer zijn, wordt door middel van een gedeeltelijke verkiezing in de vervanging voorzien.

» Het plaatsvervangend lid of het bij de gedeeltelijke verkiezing verkozen lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 10.

Hierbij wordt de wijze bepaald waarop de verkiezing voor de raad van de Orde moet geschieden.

De woorden « Onthouding bij de stemmingen » kunnen aanleiding geven tot verwarring. Hiermede wordt bedoeld : « Niet deelnemen aan de stemming » en niet een blanco stem uitbrengen. Het ware dan ook beter te zeggen : « Niet deelnemen aan de stemming... ».

Bijgevolg dient de Nederlandse tekst als volgt gelezen te worden :

« De verkiezing van de leden van de raad van de Orde geschiedt bij geheime stemming.

» *De stemming* is verplicht. Zonder wettige reden aan de stemming *niet deelnemen*, is strafbaar met waarschuwing, afkeuring of berisping. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 11.

Ingevolge hetgeen gezegd werd bij de bespreking van artikel 8 wordt dus voorgesteld tussen het eerste en het tweede lid de volgende tekst in te lassen :

« De Belgen bedoeld in het tweede lid van artikel 8 zijn echter niet verkiesbaar voor de raden van de Orde. »

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

In de Franse tekst wordt voorgesteld de woorden : « du conseil de l'Ordre » op de eerste regel te plaatsen na de woorden : « effectifs et suppléants ».

De Nederlandse tekst zou als volgt dienen gewijzigd te worden :

« De *gewone* leden en de plaatsvervangende leden van de raad van de Orde worden voor een termijn van vier jaar gekozen onder de leden van de Orde, die *de* Belgische nationaliteit *bezitten*, ten minste vijfendertig jaar oud zijn, de hoofdzetel van hun activiteit in het gebied van de raad gevestigd hebben en sedert ten minste vijf jaar ingeschreven zijn op een tabel van de Orde.

» De Belgen bedoeld in het tweede lid van artikel 8 zijn echter niet verkiesbaar voor de raden van de Orde.

» De raad wordt om de twee jaar voor de helft vernieuwd.

» De leden mogen achtereenvolgens niet meer dan twee mandaten uitoefenen. »

Het artikel wordt aldus eenparig aangenomen.

Artt. 12, 13, 14 en 15.

Op de 2de regel van artikel 13 werden na het woord « gekozen » de woorden « voor een termijn van vier jaar » bijgevoegd.

het lid dat het langst op de tabel van de Orde ingeschreven is. Bij gelijke anciënniteit gaat de *voorkeur* naar de oudste in leeftijd.

» *Ten belope van het aantal te begeben mandaten*, worden de kandidaten die het hoogste aantal stemmen hebben behaald, tot *gewoon* lid verkozen.

» De anderen zijn tot plaatsvervangend lid verkozen.

» Bij overlijden, vervallenverklaring of ontslag van een *gewoon* lid, wordt *deze* vervangen door de eerste plaatsvervanger.

» Wanneer er geen plaatsvervangers meer zijn, wordt door middel van een gedeeltelijke verkiezing in de vervanging voorzien.

» Het plaatsvervangend lid of het bij de gedeeltelijke verkiezing verkozen lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger. »

L'article, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 10.

Cet article détermine la manière dont les élections au conseil de l'Ordre doivent se dérouler.

Les mots « Onthouding bij de stemmingen » peuvent prêter à confusion. Par ces mots, on entend : « La non-participation au scrutin » et non l'émission d'un vote d'abstention. Il serait préférable, dès lors, de dire : « Niet deelnemen aan de stemming... ».

Le texte néerlandais serait libellé comme suit :

« De verkiezing van de leden van de raad van de Orde geschiedt bij geheime stemming.

» *De stemming* is verplicht. Zonder wettige reden aan de stemming *niet deelnemen*, is strafbaar met waarschuwing, afkeuring of berisping. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 11.

A la suite des déclarations faites lors de la discussion de l'article 8, il est proposé d'insérer, entre le premier et le deuxième alinéa, le texte suivant :

« Toutefois, les Belges visés au deuxième alinéa de l'article 8 ne sont pas éligibles aux conseils de l'Ordre. »

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Dans le texte français, il est proposé de faire suivre les mots : « effectifs et suppléants », par les mots : « du conseil de l'Ordre » figurant à la première ligne.

Le texte néerlandais serait modifié comme suit :

« De *gewone* leden en de plaatsvervangende leden van de raad van de Orde worden voor een termijn van vier jaar gekozen onder de leden van de Orde, die *de* Belgische nationaliteit *bezitten*, ten minste vijfendertig jaar oud zijn, de hoofdzetel van hun activiteit in het gebied van de raad gevestigd hebben en sedert ten minste vijf jaar ingeschreven zijn op een tabel van de Orde.

» De Belgen bedoeld in het tweede lid van artikel 8 zijn echter niet verkiesbaar voor de raden van de Orde.

» De raad wordt om de twee jaar voor de helft vernieuwd.

» De leden mogen achtereenvolgens niet meer dan twee mandaten uitoefenen. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 12, 13, 14 et 15.

A la 1re ligne de l'article 13, les mots « pour un terme de quatre ans » ont été insérés après le mot « choisi ».

Terwijl in de artikelen 28 en 34 immers een termijn van vier jaar wordt gesteld voor het uitoefenen van de functies van bijzitter of lid van de raden, bepaalt artikel 13 geen duur voor het uitoefenen van het ambt van bijzitter in de raad van de Orde.

De Nederlandse tekst van deze artikelen zou als volgt dienen gewijzigd te worden :

» *Art. 12.* — Elke raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

» *Art. 13.* — De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen voor een termijn van vier jaar onder de voorzitters, ondervoorzitters en rechters, *titularis of honorair*, van de rechtbanken van eerste aanleg, met uitsluiting van de onderzoeksrechters, alsmede onder de eremagistraten van het parket bij deze rechtbanken of de advocaten die sedert ten minste tien jaar op een tabel van de Orde van advocaten zijn ingeschreven.

» De plaatsvervangend rechtskundig bijzitter wordt onder dezelfde voorwaarden door de Koning benoemd.

» *Art. 14.* — De raad van de Orde *kies*t onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris die, samen met de rechtskundig bijzitter, het bureau vormen. Ieder lid van de nationale raad van de Orde heeft het recht om met raadgevende stem de vergaderingen bij te wonen van het bureau van de raad van de Orde, die hem bij toepassing van artikel 34 heeft gekozen.

» *Art. 15.* — De raad van de Orde vergadert op bijeenroeping door de voorzitter, door de rechtskundig bijzitter of op verzoek van twee derde van zijn leden. De bijeenroeping moet, behoudens in dringende gevallen, ten minste drie vrije dagen vóór de vergadering worden toegezonden, met vermelding van de voorgestelde agenda. »

Deze artikelen, die ook nog de samenstelling en de werking van de raad van de Orde regelen, werden aldus eenparig aangenomen.

Art. 16.

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaronder de raden van de Orde geldig vergaderen. Om geldig te beraadslagen dienen de voorzitter of de ondervoorzitter en twee derden van de leden aanwezig te zijn en de raad dient eveneens bijgestaan te worden door de rechtskundig bijzitter of de plaatsvervangende rechtskundig bijzitter.

Dat twee derde der leden aanwezig moeten zijn is ook voorzien voor de raden van de Orden der geneesheren (art. 15), der apothekers (art. 16) en der dierenartsen (art. 16).

Voor de raden van de Orde der advocaten is geen quorum bepaald. De raad is geldig vertegenwoordigd door de meerderheid van zijn leden (Hof van verbreking, 2 augustus 1875, *Pas.*, 1875, I, 343).

Een lid vestigt er de aandacht op dat het niet altijd gemakkelijk zal zijn om het vereiste quorum van twee derde te bereiken.

In het tweede lid van het artikel wordt derhalve bepaald dat de raad een beroep kan doen op plaatsvervangers. Dit impliceert vanzelfsprekend dat er een voldoende aantal plaatsvervangers moet zijn.

Het is niet uitgesloten dat om aan deze bezorgdheid te gemoet te komen, het aantal plaatsvervangende leden het aantal gewone leden zou overschrijden. Overeenkomstig artikel 9, moet hun aantal bij koninklijk besluit worden bepaald.

Voor de Orden van de geneesheren, de apothekers en de dierenartsen echter is het aantal plaatsvervangende leden steeds gelijk aan het aantal gewone leden.

Artikel 9 van het ontwerp bepaalt dat bij overlijden, vervallenverklaring of ontslag van een gewoon lid, dit

En effet, alors que les articles 28 et 34 assignent un délai de quatre ans pour l'exercice des fonctions d'assesseur ou de membre des conseils, l'article 13 ne précise pas la durée de l'exercice de la fonction d'assesseur du conseil de l'Ordre.

Le texte néerlandais de ces articles devrait être modifié comme suit :

» *Art. 12.* — Elke raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

» *Art. 13.* — De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen voor een termijn van vier jaar onder de voorzitters, ondervoorzitters en rechters, *titularis of honorair*, van de rechtbanken van eerste aanleg, met uitsluiting van de onderzoeksrechters, alsmede onder de eremagistraten van het parket bij deze rechtbanken of de advocaten die sedert ten minste tien jaar op een tabel van de Orde van advocaten zijn ingeschreven.

» De plaatsvervangend rechtskundig bijzitter wordt onder dezelfde voorwaarden door de Koning benoemd.

» *Art. 14.* — De raad van de Orde *kies*t onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris die, samen met de rechtskundig bijzitter, het bureau vormen. Ieder lid van de nationale raad van de Orde heeft het recht om met raadgevende stem de vergaderingen bij te wonen van het bureau van de raad van de Orde, die hem bij toepassing van artikel 34 heeft gekozen.

» *Art. 15.* — De raad van de Orde vergadert op bijeenroeping door de voorzitter, door de rechtskundig bijzitter of op verzoek van twee derde van zijn leden. De bijeenroeping moet, behoudens in dringende gevallen, ten minste drie vrije dagen vóór de vergadering worden toegezonden, met vermelding van de voorgestelde agenda. »

Lesdits articles, lesquels régissent également la composition et le fonctionnement du conseil de l'Ordre, ont été ainsi adoptés à l'unanimité.

Art. 16.

Cet article fixe les conditions de validité des réunions du conseil de l'Ordre. Pour que les délibérations soient valables, il convient que le président ou le vice-président ainsi que les deux tiers des membres soient présents et que le conseil soit assisté de l'assesseur juridique ou de l'assesseur juridique suppléant.

La présence des deux tiers des membres est prévue également pour les conseils de l'Ordre des médecins (art. 15), de l'Ordre des pharmaciens (art. 16) ainsi que de l'Ordre des vétérinaires (art. 16).

Aucun quorum de présences n'est prévu pour les conseils de l'Ordre des avocats. Le conseil est valablement représenté par la majorité de ses membres (Cour de cassation, 2 août 1875, *Pas.*, 1875, I, 343).

Un membre attire l'attention sur le fait qu'il ne sera pas toujours aisé d'atteindre le quorum des deux tiers, ainsi requis.

Le second alinéa de l'article stipule dès lors que le conseil pourra faire appel à des suppléants. Cette disposition implique évidemment que les suppléants doivent être en nombre suffisant.

Il n'est pas exclu que le nombre des suppléants puisse, en vue de rencontrer cette préoccupation, excéder celui des membres effectifs. Leur nombre, conformément à l'article 9, doit être fixé par voie d'arrêté royal.

Toutefois, le nombre de suppléants est, en ce qui concerne l'Ordre des médecins, l'Ordre des pharmaciens et l'Ordre des vétérinaires, toujours égal à celui des membres effectifs.

L'article 9 du projet stipule qu'en cas de décès, de déchéance ou de démission d'un membre effectif, ce dernier

vervangen wordt door de eerste plaatsvervanger en dat slechts tot een gedeeltelijke verkiezing wordt overgegaan, wanneer er geen plaatsvervangers meer zijn.

Sommige leden hebben derhalve doen opmerken dat bij afwezigheid, ziekte, verhindering van enkele gewone leden, de raad van de Orde slechts met moeite het vereiste quorum zal kunnen bereiken.

De plaatsvervangers die verzocht worden om zitting te hebben in de raad dienen te worden opgeroepen in de volgorde van het aantal stemmen die ze bij de verkiezingen behaald hebben.

Indien dit voorschrift opzettelijk wordt overtreden, zouden de beslissingen ongeldig verklaard kunnen worden.

De Nederlandse tekst, die enigszins werd gewijzigd, luidt als volgt :

« De raad van de Orde kan slechts geldig beraadslagen indien de voorzitter of de ondervoorzitter en twee derde van de leden aanwezig zijn en indien hij bijgestaan wordt door de in artikel 12 bedoelde rechtskundig bijzitter of plaatsvervangende rechtskundig bijzitter.

» Ten einde het voor deze beslissingen vereiste quorum te bereiken kan de raad van de Orde *plaatsvervangers* verzoeken tijdelijk zitting te nemen en hen oproepen in de volgorde van het aantal bij de verkiezingen behaalde stemmen. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 17.

De raden van de Orde houden de tabel en de lijst van de stagiairs bij.

Het vierde lid van dit artikel volgens hetwelk : « De inschrijving niet kan worden verleend wanneer de belanghebbende te voren een nog van kracht zijnde schrapping of schorsing als straf heeft opgelopen » gaf aanleiding tot een uitgebreide discussie.

Een lid meent dat uit de Franse tekst kan verstaan worden dat de woorden : « een nog van kracht zijnde » uitsluitend betrekking hebben op de « schorsing » en niet op de « schrapping » terwijl in de Nederlandse tekst « een nog van kracht zijnde » slaat zowel op de « schrapping » als op de « schorsing ».

De « schorsing » is uiteraard zelf tijdelijk. Ze mag overeenkomstig artikel 21 van het ontwerp ten hoogste twee jaar duren. Gedurende deze periode van schorsing kan de geschorste architect nergens zijn inschrijving bekomen, dus ook niet in een andere provinciale Orde.

Ten opzichte van de geschorste leden is het dus overbodig dat derde lid in het artikel te behouden.

Een nog van kracht zijnde schrapping heeft geen zin. Immers artikel 21 van het ontwerp bepaalt dat de schrapping het verbod met zich brengt het beroep van architect in België uit te oefenen. Moet hieruit afgeleid worden dat een geschrapt architect zijn beroep nooit meer mag uitoefenen ?

Sommige leden merkten op dat dit uitermate streng zou zijn en dat zulks niet het geval is voor de geschrapte advocaten.

Immers, wanneer een advocaat van de lijst van de Orde geschrapt wordt, kan hij nadien terug ingeschreven worden. Zulks vloeit voort uit artikel 34 van het keizerlijk decreet van 14 december 1810, waarbij bepaald is dat, wanneer alle of enkele advocaten van een balie samenspannen om te verklaren, onder welke voorwaarden ook, dat ze hun beroep niet meer zullen uitoefenen, zij geschrapt zullen worden en *niet meer weder ingeschreven kunnen worden*. Zulks betekent dat in andere gevallen de wederinschrijving mogelijk blijft.

De raad van de Orde te Brussel heeft in algemene regels de termijnen vastgesteld die in acht genomen moeten

est remplacé par le premier des membres suppléants et qu'il n'est procédé à une élection partielle que lorsqu'il n'y a plus de membres suppléants.

Certains membres ont dès lors fait observer qu'en cas d'absence, de maladie ou d'empêchement de quelques membres effectifs du conseil de l'Ordre, le quorum requis ne serait que difficilement atteint.

Les suppléants invités à siéger au conseil seront convoqués dans l'ordre décroissant du nombre des suffrages qu'ils ont obtenus aux élections.

S'il y avait, volontairement, transgression de cette règle, les décisions seraient susceptibles d'annulation.

Le texte néerlandais a été quelque peu modifié. Il se présente comme suit :

« De raad van de Orde kan slechts geldig beraadslagen indien de voorzitter of de ondervoorzitter en twee derde van de leden aanwezig zijn en indien hij bijgestaan wordt door de in artikel 12 bedoelde rechtskundig bijzitter of plaatsvervangende rechtskundig bijzitter.

» Ten einde het voor deze beslissingen vereiste quorum te bereiken kan de raad van de Orde *plaatsvervangers* verzoeken tijdelijk zitting te nemen en hen oproepen in de volgorde van het aantal bij de verkiezingen behaalde stemmen. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 17.

Les conseils de l'Ordre tiennent à jour un tableau et une liste des stagiaires.

Le quatrième alinéa de cet article, selon lequel : « L'inscription ne peut être accordée si l'intéressé a fait l'objet antérieurement d'une peine de radiation ou de suspension encore en vigueur », a donné lieu à un long débat.

Un membre croit que le texte français permet de supposer que l'expression : « encore en vigueur » se rapporte exclusivement au mot : « radiation », alors que ladite expression, dans le texte néerlandais, se rapporte à la fois aux mots « radiation » et « suspension ».

Toute « suspension » est essentiellement temporaire. En vertu de l'article 21 du projet, elle ne peut excéder deux années. Au cours de cette période, l'architecte, frappé d'une mesure de suspension ne pourra obtenir nulle part son inscription, et donc même pas dans une autre province.

Le maintien de ce troisième alinéa dans cet article est donc superflu en ce qui concerne les membres radiés.

Une radiation encore en vigueur ne peut se concevoir. D'ailleurs, l'article 21 du projet précise que la radiation emporte l'interdiction d'exercer en Belgique la profession d'architecte. Faut-il en déduire qu'un architecte radié ne peut plus exercer sa profession ?

Certains membres ont fait observer que ce serait une mesure extrêmement sévère et que tel n'est pas le cas en ce qui concerne les avocats radiés.

En fait, lorsqu'un avocat est radié du tableau de l'Ordre, il peut être inscrit à nouveau par la suite. C'est ce qui découle de l'article 34 du décret impérial du 14 décembre 1810, qui précise que si tous ou quelques-uns des avocats d'un siège se coalisent pour déclarer, sous quelque prétexte que ce soit, qu'ils n'exercent plus leur ministère, ils seront rayés du tableau et *ne pourront plus y être rétablis*. Ce qui signifie que, dans les autres cas, une nouvelle inscription reste possible.

Le conseil de l'Ordre établi à Bruxelles a fixé, dans des règles générales, les délais à prendre en considération lors

worden bij een eventuele aanvraag tot wederinschrijving (Vermeulen, « *Règles et Usages de l'Ordre des Avocats* », n° 581).

De architect die geschorst wordt, blijft op de lijst van de Orde ingeschreven. De uitgesproken schorsing bindt alle raden van de Orde.

Na een schrapping die definitief is geworden, zou het geval van de architect niet meer aan een nieuw onderzoek onderworpen worden en zou er geen mogelijkheid meer bestaan tot wederinschrijving, noch in een andere provinciale Orde noch in die waarin hij eerder ingeschreven was.

Nadat in uw Commissie hierover breedvoerig werd gesproken, meende de Minister dat het toch wenselijk zou zijn dat de architect die geschrapt werd zijn wederinschrijving zou kunnen vragen doch alleen bij de raad van de Orde die hem geschrapt heeft.

Hij stelt voor aan het laatste lid van § 1 van artikel 21 bij te voegen de woorden: « zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die de straf heeft uitgesproken » (« aussi longtemps qu'une réhabilitation n'a pas été accordée par le conseil de l'Ordre qui a prononcé cette peine »).

Vermits een schorsing nooit langer dan twee jaar kan duren moet men hieruit afleiden dat er meer dan twee jaar verlopen moeten alvorens een geschrapt architect een vraag tot eerherstel kan indienen. Immers indien de raad van de Orde zinnens was geweest een verbod tot uitoefening van het beroep op te leggen van twee jaar of minder dan zou men een schorsing hebben uitgesproken en geen schrapping.

Uw Commissie heeft dan ook beslist het vierde lid te schrappen, daar het volkomen overbodig is en tot begripsverwarring aanleiding kan geven.

In de Nederlandse tekst werden enkele verbeteringen aangebracht zodat deze tekst zou luiden als volgt:

« Elke raad van de Orde houdt een tabel en een lijst van stagiairs bij, waarop de leden van de Orde worden ingeschreven, die de hoofdzetel van hun activiteit in zijn gebied *gevestigd* hebben.

» De aanvragen tot inschrijving op de tabel en op de lijst van de stagiairs worden aan de *daartoe* bevoegde raad *verzonden*.

» De raad doet binnen dertig dagen uitspraak over de aanvragen tot inschrijving of tot machtiging.

» Is de raad van de Orde van oordeel een *afwijzende* beslissing te moeten nemen, dan brengt hij de belanghebbende hiervan op de hoogte bij aangetekende brief, en een definitieve beslissing kan slechts genomen worden met tweederde meerderheid en voor zover de belanghebbende de in artikel 24 bepaalde waarborgen heeft genoten. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 18.

Dit artikel bepaalt enerzijds dat de raad van de Orde het bedrag van de erelonen slechts vaststelt wanneer de partijen hierom gezamenlijk verzoeken. Zowel de bouwheer als de architect moeten akkoord gaan alvorens de raad van de Orde een beslissing hieromtrent kan nemen.

Anderzijds zal de raad van de Orde een advies geven over de wijze van vaststelling en over het bedrag van de erelonen:

- a) op verzoek van de hoven en rechtbanken;
- b) ambtshalve, bij ernstige tekortkoming aan de beroepspllicht. De raad van de Orde kan toevallig vernemen dat een architect zijn beroepspllicht verzuimt bij het vaststellen van zijn ereloon. Ambtshalve kan de raad van de Orde terzake advies uitbrengen, ten einde druk uit te oefenen en de architect aldus moreel te dwingen aan zijn oneerlijke handelwijze een einde te maken.

d'une éventuelle demande de réinscription. (Vermeulen, *Règles et Usages de l'Ordre des Avocats*, n° 581).

L'architecte qui fait l'objet d'une suspension reste inscrit au tableau de l'Ordre. La suspension prononcée lie tous les conseils de l'Ordre.

Après une radiation devenue définitive, le cas de l'architecte ne serait plus soumis à un nouvel examen, et il ne subsisterait aucune possibilité de réinscription, ni à un autre Ordre provincial ni à celui auquel il était inscrit antérieurement.

Après le très large échange de vues que votre Commission a consacré à ce point, le Ministre estime qu'il est souhaitable que l'architecte radié puisse demander sa réinscription, mais uniquement au conseil de l'Ordre qui l'a radié.

Il propose d'ajouter ce qui suit au dernier alinéa du § 1 de l'article 21: « aussi longtemps qu'une réhabilitation n'a pas été accordée par le conseil de l'Ordre qui a prononcé cette peine » (« zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die de straf heeft uitgesproken »).

Puisqu'une suspension ne peut jamais être supérieure à deux ans, il convient de conclure que plus de deux ans doivent s'écouler avant qu'un architecte radié ne puisse introduire une demande en réhabilitation. En effet, si le conseil de l'Ordre avait eu l'intention d'imposer une interdiction d'exercer la profession d'architecte égale ou inférieure à deux ans, c'est une suspension et non une radiation qui aurait été prononcée.

Votre Commission a dès lors décidé de supprimer ce quatrième alinéa, qui est totalement superflu et qui pourrait prêter à confusion.

Quelques corrections sont apportées au texte néerlandais, de manière à libeller ce texte comme suit:

« Elke raad van de Orde houdt een tabel en een lijst van stagiairs bij, waarop de leden van de Orde worden ingeschreven, die de hoofdzetel van hun activiteit in zijn gebied *gevestigd* hebben.

» De aanvragen tot inschrijving op de tabel en op de lijst van de stagiairs worden aan de *daartoe* bevoegde raad *verzonden*.

» De raad doet binnen dertig dagen uitspraak over de aanvragen tot inschrijving of tot machtiging.

» Is de raad van de Orde van oordeel een *afwijzende* beslissing te moeten nemen, dan brengt hij de belanghebbende hiervan op de hoogte bij aangetekende brief, en een definitieve beslissing kan slechts genomen worden met tweederde meerderheid en voor zover de belanghebbende de in artikel 24 bepaalde waarborgen heeft genoten. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 18.

Cet article prévoit, d'une part, que le conseil de l'Ordre ne fixe le montant des honoraires qu'à la demande conjointe des parties. L'accord tant du maître de l'ouvrage que de l'architecte doit être acquis avant que l'Ordre ne puisse se prononcer à ce sujet.

D'autre part, le conseil de l'Ordre donnera son avis sur le mode de fixation et le taux des honoraires:

- a) à la demande des cours et tribunaux;
- b) d'office, en cas de manquement grave à la probité professionnelle. Il se peut que le conseil de l'Ordre apprenne par hasard qu'un architecte manque à ses devoirs professionnels lors de la fixation du montant de ses honoraires. Le conseil de l'Ordre peut émettre d'office un avis à ce sujet, en vue d'exercer une pression, et d'obliger ainsi moralement l'architecte à mettre fin à sa manière d'agir malhonnête.

c) in geval van betwisting tussen personen die aan de rechtsmacht van de Orde zijn onderworpen.

In de Nederlandse tekst van het tweede lid moeten vóór de woorden « advies » en « het bedrag » respectievelijk de woorden « zijn » en « over » ingevoegd worden.

In de Franse tekst worden de woorden « à la probité professionnelle » vervangen door de woorden « au devoir professionnel » en in de Nederlandse tekst vervangt het woord « beroepsplicht », het woord « beroepseerlijkheid ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 19.

Enkele opmerkingen betreffende de Nederlandse tekst van dit artikel werden naar voren gebracht zodat uwe Commissie akkoord gaat om de tekst als volgt te wijzigen :

« De raad van de Orde zorgt voor de naleving van de voorschriften van de plichtenleer. Hij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening en naar aanleiding van de uitoefening van het beroep. Hij klaagt bij de rechterlijke overheid elke inbreuk aan op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect. »

Aldus gewijzigd wordt het artikel eenparig aangenomen.

Art. 20.

Op de 3de en de 4de regel van de Franse tekst worden de woorden « ressortissants autorisés. » vervangen door de woorden « personnes autorisées ».

De Nederlandse tekst wordt vervolgens als volgt gewijzigd :

« De raad van de Orde doet uitspraak in tuchtzaken ten opzichte van al de leden die op de tabel of op de lijst van de stagiairs zijn ingeschreven en ten opzichte van de personen die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect bij toepassing van artikel 8, derde lid. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 21.

In het laatste lid van § 1 wordt voorgesteld in de Franse tekst het woord « emporte » te vervangen door het woord « entraîne ».

Tengevolge van hetgeen gezegd werd onder artikel 17 wordt voorgesteld aan het laatste lid van § 1 van dit artikel de woorden « zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die de straf heeft uitgesproken » bij te voegen.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

In § 2 worden de woorden « ressortissants autorisés » vervangen door de woorden « personnes autorisées » en in het laatste lid de woorden « voix requise pour la peine de suspension ou de radiation prévues au § 1 » door « deux tiers des voix des membres présents du conseil de l'Ordre ou du conseil d'appel ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« § 1. De leden van de Orde van wie bewezen is dat zij aan hun plichten zijn tekortgekomen, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- » a) waarschuwing;
- » b) afkeuring;
- » c) berisping;
- » d) schorsing;
- » e) schrapping.

c) en cas de contestation entre deux personnes soumises à la juridiction de l'Ordre.

Dans le texte néerlandais du deuxième alinéa, le mot « zijn » doit être inséré devant le mot « advies » et le mot « over » devant les mots « het bedrag van de erelonen ».

Il est proposé de remplacer, dans le texte français, les mots « à la probité professionnelle » par les mots « au devoir professionnel » et dans le texte néerlandais le mot « beroepseerlijkheid » par le mot « beroepsplicht ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 19.

Quelques observations ont été émises concernant le texte néerlandais de cet article, et votre Commission a donc estimé devoir modifier le texte comme suit :

« De raad van de Orde zorgt voor de naleving van de voorschriften van de plichtenleer. Hij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening en naar aanleiding van de uitoefening van het beroep. Hij klaagt bij de rechterlijke overheid elke inbreuk aan op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 20.

Aux 3e et 4e lignes du texte français, les mots « ressortissants autorisés » sont remplacés par les mots « personnes autorisées ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De raad van de Orde doet uitspraak in tuchtzaken ten opzichte van al de leden die op de tabel of op de lijst van de stagiairs zijn ingeschreven en ten opzichte van de personen die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect bij toepassing van artikel 8, derde lid. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 21.

Au dernier alinéa du § 1, il est proposé de remplacer dans le texte français le mot « emporte » par le mot « entraîne ».

Il résulte de la discussion de l'article 17 qu'il convient d'ajouter ce qui suit au dernier alinéa du § 1 de cet article : « aussi longtemps qu'une réhabilitation n'a pas été accordée par le conseil de l'Ordre qui a prononcé cette peine ».

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Au § 2, les mots « ressortissants autorisés » sont remplacés par les mots « personnes autorisées », et au dernier alinéa, les mots « voix requise pour la peine de suspension ou de radiation prévues au § 1 » sont remplacés par les mots « deux tiers des voix des membres présents du conseil de l'Ordre ou du conseil d'appel ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« § 1. De leden van de Orde van wie bewezen is dat zij aan hun plichten zijn tekortgekomen, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- » a) waarschuwing;
- » b) afkeuring;
- » c) berisping;
- » d) schorsing;
- » e) schrapping.

» Schorsing en schrapping kunnen slechts worden uitgesproken *met tweederde meerderheid* van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep.

» De schorsing bestaat in het verbod het beroep van architect gedurende een vastgestelde termijn in België uit te oefenen; deze termijn mag niet langer dan twee jaar duren.

» Schorsing brengt het definitieve verlies *met zich* van het recht om verkozen te worden en, voor de duur van de schorsing, van het recht om aan verkiezingen voor de raad van de Orde deel te nemen.

» Schrapping brengt het verbod *met zich* het beroep van architect in België uit te oefenen, zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die deze straf heeft uitgesproken.

» § 2. De personen, die bij toepassing van artikel 8, derde lid, gemachtigd zijn *tot het uitoefenen van* het beroep van architect en die *schuldig bevonden zijn aan plichtsverzuim*, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- » a) waarschuwing;
- » b) afkeuring;
- » c) berisping;
- » d) intrekking van de machtiging.

» Laatstgenoemde straf kan slechts worden toegepast met de *tweederde meerderheid van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep*.

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 22.

De Nederlandse tekst werd door uw Commissie als volgt gewijzigd :

« *Er mag geen tuchtstraf worden uitgesproken om redenen die verband houden met het ras of die van godsdienstige, wijsgerige, politieke, taalkundige of syndicale aard zijn. Elke inmenging vanwege de raden van de Orde op één van deze gebieden is verboden.* »

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 23.

In de Franse tekst wordt voorgesteld de woorden « s'il y a lieu » te plaatsen vóór het woord « défère ».

De Nederlandse tekst wordt gewijzigd als volgt :

« Het bureau van de raad onderzoekt de klachten ingediend tegen de personen die onder hem ressorteren en verwijst zo *nodig* het geval naar de raad. »

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 24.

In § 3 van dit artikel wordt bepaald dat de beklaagde zich mag laten bijstaan « door één of meer raadsliden gekozen uit de advocaten of de leden van de Orde die verkiesbaar zijn in de raden van de Orde ».

Zoals de tekst thans luidt zou men op het eerste gezicht kunnen denken dat de advocaten eveneens lid moeten zijn van de Orde. Derhalve stelde de Minister voor de tekst als volgt te wijzigen : « § 3. De betrokkene mag zich laten bijstaan door één of meer advocaten of door één of meer leden van de Orde die de voorwaarden vervullen om tot lid van de raden van de Orde te worden verkozen ».

In de Franse tekst wordt voorgesteld het woord « inculpé » telkens te vervangen door « intéressé ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« § 1. De raad van de Orde kan geen tuchtstraf uitspreken tenzij de *betrokken persoon*, bij een ten minste dertig dagen vooraf toegezonden aangetekende brief, is uitgeno-

» Schorsing en schrapping kunnen slechts worden uitgesproken *met tweederde meerderheid* van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep.

» De schorsing bestaat in het verbod het beroep van architect gedurende een vastgestelde termijn in België uit te oefenen; deze termijn mag niet langer dan twee jaar duren.

» Schorsing brengt het definitieve verlies *met zich* van het recht om verkozen te worden en, voor de duur van de schorsing, van het recht om aan verkiezingen voor de raad van de Orde deel te nemen.

» Schrapping brengt het verbod *met zich* het beroep van architect in België uit te oefenen, zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die deze straf heeft uitgesproken.

» § 2. De personen, die bij toepassing van artikel 8, derde lid, gemachtigd zijn *tot het uitoefenen van* het beroep van architect en die *schuldig bevonden zijn aan plichtsverzuim*, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- » a) waarschuwing;
- » b) afkeuring;
- » c) berisping;
- » d) intrekking van de machtiging.

» Laatstgenoemde straf kan slechts worden toegepast met de *tweederde meerderheid van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep*.

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 22.

Votre Commission a modifié le texte néerlandais comme suit :

« *Er mag geen tuchtstraf worden uitgesproken om redenen die verband houden met het ras of die van godsdienstige, wijsgerige, politieke, taalkundige of syndicale aard zijn. Elke inmenging vanwege de raden van de Orde op één van deze gebieden is verboden.* »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 23.

Dans le texte français, il est proposé de placer les mots « s'il y a lieu » avant le mot « défère ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« Het bureau van de raad onderzoekt de klachten ingediend tegen de personen die onder hem ressorteren en verwijst zo *nodig* het geval naar de raad. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 24.

Le § 3 de cet article prévoit que l'inculpé pourra se faire assister « par un ou plusieurs conseils choisis parmi les avocats ou les membres de l'Ordre des architectes, éligibles aux conseils de l'Ordre ».

A première vue, la rédaction actuelle du texte pourrait permettre de penser que les avocats également doivent être membres de l'Ordre. Le Ministre propose dès lors de modifier le texte comme suit : « § 3. L'intéressé pourra se faire assister d'un ou plusieurs avocats ou d'un ou plusieurs membres de l'Ordre réunissant les conditions d'éligibilité aux conseils de l'Ordre ».

Dans le texte français, il est proposé de remplacer le mot « inculpé » par le mot « intéressé ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« § 1. De raad van de Orde kan geen tuchtstraf uitspreken tenzij de *betrokken persoon*, bij een ten minste dertig dagen vooraf toegezonden aangetekende brief, is uitgeno-

digd om te verschijnen op de *vergadering* van de raad *tijdens* welke zijn geval zal worden onderzocht.

» De betrokkene mag zijn verweermiddelen mondeling of schriftelijk doen gelden.

» § 2. De betrokkene bezit het recht van wraking in de bij artikel 44 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalde gevallen. De vormen waarin het recht van wraking dient te worden uitgeoefend, worden door de Koning vastgesteld.

» § 3. De *betrokkene* mag zich laten bijstaan door één of meer advocaten of door één of meer leden van de Orde die de voorwaarden vervullen om tot lid van de raden van de Orde te worden verkozen. »

Het aldus gewijzigd artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 25.

De Nederlandse tekst van dit artikel werd als volgt gewijzigd :

« De beslissingen worden onmiddellijk, bij aangetekende *brief*, aan de betrokken partijen en aan de nationale raad *betekend*.

» Samen met deze *betekening* worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijnen van beroep en de wijze waarop een *beroep* tegen de beslissing kan worden *ingesteld*. Het ontbreken van deze *vermeldingen* heeft de nietigheid van de *betekening tot gevolg*. »

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 26.

Op de tweede regel van de Franse tekst, eerste alinea, wordt het woord « *contre* » vervangen door « *à* ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« Degene tegen wie een beslissing bij verstek is gewezen kan tegen deze beslissing verzet aantekenen binnen de termijn van dertig dagen.

» Het verzet moet op straffe van nietigheid worden betekend bij aangetekende brief, *gepost* binnen de vermelde termijn, en *geadresseerd* aan de raad die de beslissing heeft genomen.

» De opposant die een tweede maal verstek laat gaan kan geen nieuw verzet meer aantekenen.

» De nationale raad, de *rechtskundig* bijzitter die de raad van de Orde heeft bijgestaan en de betrokkene mogen binnen de termijn van dertig dagen beroep *instellen* tegen elke beslissing van de raad die krachtens de artikelen 17 en 20 van deze wet is genomen.

» Ingeval de beslissing bij verstek is gewezen, gaat de termijn van beroep slechts in *bij* het verstrijken van de termijn van verzet.

» Beroep wordt ingesteld bij aangetekende brief, *gepost* binnen de vermelde termijn en *geadresseerd* aan de raad van beroep die krachtens artikel 27 van deze wet bevoegd is.

» De termijnen van beroep vangen aan *op* de dag na de afgifte ter post van de aangetekende brief houdende *betekening* van de beslissing waartegen beroep is ingesteld, tenzij de betrokkene het bewijs *levert* dat hij zich in de onmogelijkheid bevond om de betekening te ontvangen. In dat geval gaan de termijnen slechts in *op* de dag na *die* waarop het lid van de beslissing in kennis is gesteld. »

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 27.

Dit artikel handelt over de twee raden van beroep : de Nederlandstalige zetelt te Gent en de Franstalige te Luik.

Daar er nergens bepaald is dat de raden van de Orde zullen zetelen in de hoofdplaats der provincie kan dit

digd om te verschijnen op de *vergadering* van de raad *tijdens* welke zijn geval zal worden onderzocht.

» De betrokkene mag zijn verweermiddelen mondeling of schriftelijk doen gelden.

» § 2. De betrokkene bezit het recht van wraking in de bij artikel 44 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalde gevallen. De vormen waarin het recht van wraking dient te worden uitgeoefend, worden door de Koning vastgesteld.

» § 3. De *betrokkene* mag zich laten bijstaan door één of meer advocaten of door één of meer leden van de Orde die de voorwaarden vervullen om tot lid van de raden van de Orde te worden verkozen. »

L'article, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 25.

Le texte néerlandais de cet article est modifié comme suit :

« De beslissingen worden onmiddellijk, bij aangetekende *brief*, aan de betrokken partijen en aan de nationale raad *betekend*.

» Samen met deze *betekening* worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijnen van beroep en de wijze waarop een *beroep* tegen de beslissing kan worden *ingesteld*. Het ontbreken van deze *vermeldingen* heeft de nietigheid van de *betekening tot gevolg*. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 26.

Dans le texte français, à la deuxième ligne du premier alinéa, le mot « *contre* » est remplacé par le mot « *à* ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« Degene tegen wie een beslissing bij verstek is gewezen kan tegen deze beslissing verzet aantekenen binnen de termijn van dertig dagen.

» Het verzet moet op straffe van nietigheid worden betekend bij aangetekende brief, *gepost* binnen de vermelde termijn, en *geadresseerd* aan de raad die de beslissing heeft genomen.

» De opposant die een tweede maal verstek laat gaan kan geen nieuw verzet meer aantekenen.

» De nationale raad, de *rechtskundig* bijzitter die de raad van de Orde heeft bijgestaan en de betrokkene mogen binnen de termijn van dertig dagen beroep *instellen* tegen elke beslissing van de raad die krachtens de artikelen 17 en 20 van deze wet is genomen.

» Ingeval de beslissing bij verstek is gewezen, gaat de termijn van beroep slechts in *bij* het verstrijken van de termijn van verzet.

» Beroep wordt ingesteld bij aangetekende brief, *gepost* binnen de vermelde termijn en *geadresseerd* aan de raad van beroep die krachtens artikel 27 van deze wet bevoegd is.

» De termijnen van beroep vangen aan *op* de dag na de afgifte ter post van de aangetekende brief houdende *betekening* van de beslissing waartegen beroep is ingesteld, tenzij de betrokkene het bewijs *levert* dat hij zich in de onmogelijkheid bevond om de betekening te ontvangen. In dat geval gaan de termijnen slechts in *op* de dag na *die* waarop het lid van de beslissing in kennis is gesteld. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 27.

Cet article a trait aux deux conseils d'appel : le conseil d'expression néerlandaise a son siège à Gand et le conseil d'expression française, à Liège.

Comme il n'est prévu nulle part que les conseils de l'Ordre auront leur siège dans le chef-lieu des provinces, cet article

artikel aanleiding geven tot verwarring daar waar de provincies genoemd worden naar de naam van de hoofdplaats der provincie zoals Antwerpen, Luik en Namen. Er moet bijgevolg in dit artikel vóór de woorden, « Antwerpen » en « Henegouwen » bijgevoegd worden « de provincies » en vóór het woord Brabant « de provincie ».

In de Franse tekst moeten de woorden : « des deux Flandres » vervangen worden door : « de Flandre Occidentale, de Flandre Orientale ».

De Nederlandse tekst zal als volgt luiden :

« Er worden twee raden van beroep *ingesteld*.

» Een raad van beroep met het Nederlands als voertaal heeft zijn zetel te Gent : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden, van de Orde van de *provincies* Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen en van de Nederlandstalige raad van de Orde van de *provincie* Brabant.

» Een raad van beroep met het Frans als voertaal heeft zijn zetel te Luik : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden van de Orde van de *provincies* Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en van de Franstalige raad van de Orde van de *provincie* Brabant. »

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 28.

Volgens dit artikel bestaat elk van de twee raden van beroep uit drie raadsheren bij het Hof van beroep en drie leden uit de raden van de Orde door het lot aangewezen. Geen plaatsvervangers waren voorzien in de oorspronkelijke tekst.

Uw verslaggever heeft de aandacht gevestigd op het feit dat, vermits artikel 29 bepaalt dat steeds twee magistraten en twee leden van de raad moeten aanwezig zijn, het niet mogelijk zal zijn verschillende Kamers tegelijkertijd te laten zetelen, zoals wenselijk zou zijn.

Daarenboven, in geval een door de raad van beroep gewezen beslissing door het Hof van cassatie zou vernietigd worden en het geding dus dient verzonden te worden naar de anders samengestelde raad van beroep, zou zulks met een beperkte samenstelling niet mogelijk zijn.

Ook zouden, ingeval van afwezigheid, ziekte of belet van enkele leden, de raden van beroep gans verlamd zijn daar twee derde der leden aanwezig moeten zijn, waaronder steeds twee raadsheren.

De moeilijkheid heeft zich ook voorgedaan in de Orde van de geneesheren, apothekers en dierenartsen zodat de wet van 20 januari 1961 noodzakelijk werd. Overeenkomstig die wet werden de raden van beroep aangevuld met drie plaatsvervangende magistraten en drie plaatsvervangende geneesheren of apothekers of dierenartsen.

Derhalve diende de Minister een amendement in op artikel 28 (*Stuk n° 487/4, 1962-1963*).

Dit amendement heeft tot doel na het eerste lid de woorden bij te voegen « en deel uitmakende van verschillende raden van de Orde ». Hierdoor wil men beletten dat twee of drie leden van de Orde, behorende tot eenzelfde raad van de Orde, door het lot zouden worden aangewezen om samen zitting te hebben in de raad van beroep. Anderzijds stelt de Minister voor tussen het eerste en het tweede lid van dit artikel de woorden in te voegen :

« Onder dezelfde voorwaarden worden als plaatsvervangende leden aangewezen, drie magistraten en drie leden van de raden van de Orde die in de raad van beroep alleen kunnen zitting hebben ingeval van wettig belet of gerechtvaardigde afwezigheid van de gewone leden.

» Wat de leden betreft die tot raden van de Orde behoren, moet het plaatsvervangend lid dat zitting heeft, deel uitmaken van dezelfde raad van de Orde als het te vervangen gewoon lid. »

peut prêter à une confusion dans les cas où le nom de la province est dérivé de celui de son chef-lieu, comme Anvers, Liège et Namur. En conséquence, il convient d'insérer dans cet article les mots « des provinces » devant les mots « d'Anvers » et de modifier les mots « du Hainaut » et « du Brabant » respectivement par les mots « des provinces de Hainaut » et « de la province de Brabant ».

Dans le texte français, les mots « des deux Flandres » sont remplacés par les mots « de Flandre occidentale, de Flandre orientale ».

Le texte néerlandais est libellé comme suit :

« Er worden twee raden van beroep *ingesteld*.

» Een raad van beroep met het Nederlands als voertaal heeft zijn zetel te Gent : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden, van de Orde van de *provincies* Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen en van de Nederlandstalige raad van de Orde van de *provincie* Brabant.

» Een raad van beroep met het Frans als voertaal heeft zijn zetel te Luik : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden van de Orde van de *provincies* Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en van de Franstalige raad van de Orde van de *provincie* Brabant. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 28.

Cet article prévoit que chaque conseil d'appel est composé de trois conseillers de la Cour d'appel et de trois membres de l'Ordre désignés par le sort. Le texte initial ne prévoit pas de suppléants.

Votre rapporteur a fait observer que, la présence de deux magistrats et de deux membres du conseil étant toujours requise en vertu de l'article 29, il sera impossible que plusieurs chambres siègent simultanément, comme cela serait souhaitable.

En outre, au cas où une décision d'un conseil d'appel est annulée par la Cour de cassation et où dès lors l'affaire doit être renvoyée devant le conseil d'appel autrement composé, la composition restreinte de celui-ci rendrait ce renvoi impossible.

L'absence, la maladie ou l'empêchement de quelques membres paralyserait totalement les conseils d'appel, puisque la présence des deux tiers des membres — parmi lesquels deux conseillers — est requise.

Les Ordres des médecins, des pharmaciens et des médecins vétérinaires se sont trouvés devant la même difficulté, si bien qu'il a fallu la loi du 20 janvier 1961, laquelle a désigné en qualité de membres suppléants des conseils d'appel trois magistrats et trois médecins, pharmaciens ou médecins vétérinaires.

Le Ministre a dès lors présenté un amendement à l'article 28 (*Doc. n° 487/4, 1962-1963*).

Cet amendement tend à compléter le premier alinéa par les mots « et faisant partie de conseils de l'Ordre différents ». Le but de cet amendement est d'empêcher que deux ou trois membres de l'Ordre appartenant à un même conseil de l'Ordre, ne soient désignés par le sort pour siéger ensemble au conseil d'appel. Par ailleurs, le Ministre propose d'insérer ce qui suit entre le premier et le deuxième alinéa de cet article :

« Sont désignés, dans les mêmes conditions, en qualité de membres suppléants, trois magistrats et trois membres des conseils de l'Ordre, qui ne peuvent être appelés à siéger au conseil d'appel qu'en cas d'empêchement légal ou d'absence justifiée des membres effectifs.

» En ce qui concerne les membres appartenant aux conseils de l'Ordre, le membre suppléant qui siège doit appartenir au même conseil de l'Ordre que le membre effectif qu'il remplace. »

Deze amendementen werden eenparig aangenomen.

Door de aanwijzing van plaatsvervangers in de raden van beroep, zal het belet of de afwezigheid van de gewone leden de werking van deze raden derhalve niet hinderen of belemmeren. Bovendien zal, ingeval van cassatie, de oprichting van een anders samengestelde raad van beroep geen moeilijkheden meer opleveren.

Tenslotte werden op de 2de regel van het eerste lid tussen het woord « raadsheren » en de woorden « bij het Hof van beroep » de woorden « titularis of honorair » ingevoegd. Aldus wordt dit artikel met de artikelen 13 en 34 in overeenstemming gebracht.

De Nederlandse tekst moet overigens als volgt worden gewijzigd :

« De Nederlandstalige raad van beroep en de Franstalige raad van beroep bestaan ieder uit drie raadsheren, titularis of honorair, bij het Hof van beroep, *die* door de Koning voor een termijn van vier jaar worden aangewezen, die medebeslissende stem hebben en van wie een het ambt van voorzitter *waarneemt*, alsmede uit drie andere leden, door het lot aangewezen *onder* de leden van de raden van de Orde die de voor de rechtspleging geldende taal gebruiken *en die deel uitmaken van verschillende raden van de Orde.*

» Onder dezelfde voorwaarden worden als plaatsvervangende leden aangewezen, drie magistraten en drie leden van de raden van de Orde die in de raad van beroep alleen kunnen zitting hebben in geval van wettig belet of gerechtvaardigde afwezigheid van de gewone leden.

» Wat de leden betreft die tot raden van de Orde behoren moet het plaatsvervangend lid dat zitting heeft, deel uitmaken van dezelfde raad van de Orde als het te vervangen-gewoon lid.

» De aanwijzing van *deze* leden geldt voor de gehele duur van hun mandaat in de raden van de Orde.

» Een lid van de raad van de Orde mag in hoger beroep geen kennis nemen van een zaak waarover uitspraak is gedaan door de raad van de Orde waarvan hij deel uitmaakt.

» Iedere raad van beroep wordt bijgestaan door een griffier en een plaatsvervangend griffier, die door de raad benoemd worden.

» De Koning bepaalt *op welke wijze* de leden van de raden van de Orde in de raden van beroep worden aangewezen en vervangen. Hij kan ook *in de instelling* van verschillende kamers in de raad van beroep *voorzien*. »

Onderhavig artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 29.

De Nederlandse tekst wordt gewijzigd als volgt :

« De raad van beroep kan *slechts* geldig beraadslagen *indien* twee derde van zijn leden *vergaderd* zijn en ten minste twee magistraten en twee leden van de Raad, aangewezen overeenkomstig artikel 28, zich onder hen bevinden. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 30.

Degene die uitgenodigd wordt voor de raad van beroep te verschijnen moet, zoals dit het geval is voor de raad van de Orde, ten minste dertig dagen bij voorbaat worden verwittigd (artt. 24 en 32).

De zaken worden dus normaal een maand bij voorbaat op de agenda ingeschreven.

Ces amendements sont adoptés à l'unanimité.

Dès lors, grâce à la désignation de membres suppléants des conseils d'appel, l'empêchement ou l'absence n'enrayera ou n'entravera pas le fonctionnement de ces conseils. En outre, en cas de cassation, la composition d'un conseil d'appel autrement composé n'offrira plus de difficultés.

A la 3e ligne du premier alinéa, les mots « effectif ou honoraires » ont été insérés entre les mots « trois conseillers » et les mots « à la Cour d'appel ». De la sorte cet article est mis en concordance avec les articles 13 et 34.

Par ailleurs, le texte néerlandais est à modifier comme suit :

« De Nederlandstalige raad van beroep en de Franstalige raad van beroep bestaan ieder uit drie raadsheren, titularis of honorair, bij het Hof van beroep, *die* door de Koning voor een termijn van vier jaar worden aangewezen, die medebeslissende stem hebben en van wie een het ambt van voorzitter *waarneemt*, alsmede uit drie andere leden, door het lot aangewezen *onder* de leden van de raden van de Orde die de voor de rechtspleging geldende taal gebruiken *en die deel uitmaken van verschillende raden van de Orde.*

» Onder dezelfde voorwaarden worden als plaatsvervangende leden aangewezen, drie magistraten en drie leden van de raden van de Orde die in de raad van beroep alleen kunnen zitting hebben in geval van wettig belet of gerechtvaardigde afwezigheid van de gewone leden.

» Wat de leden betreft die tot raden van de Orde behoren moet het plaatsvervangend lid dat zitting heeft, deel uitmaken van dezelfde raad van de Orde als het te vervangen gewoon lid.

» De aanwijzing van *deze* leden geldt voor de gehele duur van hun mandaat in de raden van de Orde.

» Een lid van de raad van de Orde mag in hoger beroep geen kennis nemen van een zaak waarover uitspraak is gedaan door de raad van de Orde waarvan hij deel uitmaakt.

» Iedere raad van beroep wordt bijgestaan door een griffier en een plaatsvervangend griffier, die door de raad benoemd worden.

» De Koning bepaalt *op welke wijze* de leden van de raden van de Orde in de raden van beroep worden aangewezen en vervangen. Hij kan ook *in de instelling* van verschillende kamers in de raad van beroep *voorzien*. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 29.

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De raad van beroep kan *slechts* geldig beraadslagen *indien* twee derde van zijn leden *vergaderd* zijn en ten minste twee magistraten en twee leden van de Raad, aangewezen overeenkomstig artikel 28, zich onder hen bevinden. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 30.

Quiconque est invité à se présenter devant le conseil d'appel doit en être averti au moins trente jours à l'avance, comme c'est le cas également pour le conseil de l'Ordre (art. 24 et 32).

Les affaires sont donc normalement inscrites à l'ordre du jour un mois à l'avance.

De leden van de raad van beroep zullen dan ook een maand bij voorbaat kunnen worden verwittigd doch het kan gebeuren dat men ingevolge onvoorziene omstandigheden verplicht is een beroep te doen op een of meerdere plaatsvervangers.

Alsdan zal de bijeenroepingsbrief moeten worden toegezonden minstens drie vrije dagen vóór de vergadering, dit om de oproepene in staat te stellen de vergadering voor te bereiden.

In dringende gevallen evenwel, kan van dit voorschrift worden afgeweken.

In de Franse tekst wordt voorgesteld de woorden : « sauf cas d'urgence » op de 2de regel te plaatsen tussen de woorden « doit » en « être ».

In de Nederlandse tekst worden de woorden « op bijeenroeping van » door « na bijeenroeping door » en het woord « volle » door « vrije » vervangen.

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 31.

Dit artikel bepaalt de bevoegdheden van de raden van beroep.

Beroep is mogelijk tegen de beslissing inzake het inschrijven op de tabel of op de lijst der stagiairs (art. 17), inzake het treffen van tuchtstraffen (art. 20) en inzake betwistingen betreffende de vaststelling van de tijd bedoeld in artikel 59, 2° en 3°.

Verder zijn de raden van beroep bevoegd om in eerste en laatste aanleg uitspraak te doen inzake het vervallen verklaren van het mandaat van gewoon of plaatsvervangend lid van de raad van de Orde en om te straffen met waarschuwing en afkeuring, degene die zonder wettige reden afwezig blijft op twee achtereenvolgende vergaderingen van de raad.

Wanneer de raden van de Orde op gezamenlijk verzoek van de partijen het bedrag van de erelonen hebben vastgesteld, is zulke beslissing niet vatbaar voor beroep.

Insgelijks wanneer de raden van de Orde advies geven inzake ereloon, is beroep onmogelijk.

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 32.

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 33.

De door de raden van beroep gewezen eindbeslissingen kunnen door de betrokkene en door de nationale raad van de Orde voor het Hof van Cassatie worden gebracht.

De procureur-generaal bij het Hof van cassatie kan zich voor dit Hof voorzien in het belang van de wet.

De vraag werd gesteld op welke wijze de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kennis zal krijgen van de eindbeslissingen van de raden van beroep.

Het ware wellicht nuttig, aldus werd voorgesteld, te bepalen dat de griffier van de raden van beroep kennis zou geven aan de procureur-generaal van de door deze raden gewezen eindbeslissingen.

Zulks zou echter een innovatie zijn die op ernstige bezwaren zou stuiten.

Bovendien zou een dergelijk initiatief volkomen overbodig zijn.

Les membres du conseil d'appel pourront dès lors être avertis un mois à l'avance, mais il peut arriver que, par suite de circonstances imprévues, on soit obligé de faire appel à un ou à plusieurs remplaçants.

Dans ce cas, la lettre de convocation devra être envoyée au moins trois jours francs avant la réunion, ceci afin de permettre à la personne convoquée de prendre ses dispositions en vue de la réunion.

En cas d'urgence, il peut toutefois être dérogé à cette prescription.

Il est proposé d'insérer, à la 2e ligne du texte français, les mots « sauf cas d'urgence » entre les mots « doit » et « être ».

Dans le texte néerlandais, les mots « op bijeenroeping van » sont remplacés par les mots « na bijeenroeping door » et le mot « volle » par le mot « vrije ».

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 31.

Cet article détermine les attributions des conseils d'appel.

Il y a possibilité d'appel contre la décision en matière d'inscription au tableau ou sur la liste des stagiaires (art. 17), en matière de peines disciplinaires (art. 20) et en matière de contestations relatives à la détermination du temps prévu au 2° et au 3° de l'article 59.

En outre, les conseils d'appel sont compétents pour statuer en premier et dernier ressort en matière de déchéance du mandat de membre effectif ou suppléant du conseil de l'Ordre et pour punir de l'avertissement ou de la censure celui qui s'est abstenu sans motif légitime d'assister à deux séances consécutives du conseil.

Lorsque les conseils de l'Ordre ont fixé, à la demande conjointe des parties, le montant des honoraires, cette décision n'est pas susceptible d'appel.

Il en est de même lorsque les conseils de l'Ordre donnent leur avis en matière d'honoraires.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 32.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 33.

Les décisions définitives prononcées par les conseils d'appel sont susceptibles d'être déférées à la Cour de cassation par l'intéressé et par le conseil national de l'Ordre.

Il est loisible au procureur général près la Cour de cassation de se pourvoir devant la Cour de cassation dans l'intérêt de la loi.

Il a été demandé comment le procureur général près la Cour de cassation aurait connaissance des décisions définitives des conseils d'appel.

Il a été proposé de stipuler que le greffier des conseils d'appel informerait le procureur général des décisions définitives prononcées par ces conseils.

Ceci constituerait cependant une innovation, qui se heurterait à de sérieuses objections.

En outre, une telle initiative serait absolument superflue.

De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kan te allen tijde om uitleg verzoeken over de door de raden van beroep gewezen eindbeslissingen.

Op verschillende wijzen kan hij op de hoogte blijven van de werkzaamheden van deze raden. Immers kan niets of niemand beletten dat de aandacht van deze magistraat zou worden gevestigd op de door de raden van beroep begane anomalieën.

In de Franse tekst wordt gewijzigd « à la Cour de cassation » in « près la Cour de cassation » en « devant la Cour de cassation » in « devant cette Cour » en verder « La procédure pour se pourvoir » in « La procédure du pourvoi ».

De Minister stelt voor tussen de twee leden van dit artikel een nieuw lid in te voegen dat luidt als volgt :

« Ingeval van cassatie, wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde raad van beroep. Dit rechtscollege voegt zich naar de uitspraak van het Hof van Cassatie wat de rechtsvragen betreft waarover in het arrest uitspraak is gedaan. »

Deze beschikking neemt integraal artikel 4 van de wet van 20 januari 1961 over, houdende wijziging van de wetten tot oprichting van de Orden der geneesheren, der apothekers en der dierenartsen.

Het amendement werd eenparig aangenomen evenals het artikel.

De Nederlandse tekst wordt gewijzigd zoals volgt :

« De door een raad van beroep gewezen eindbeslissingen kunnen door de betrokkene en door de nationale raad van de Orde voor het Hof van Cassatie worden gebracht wegens overtreding van de wet of schending van de *substantiële* of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kan zich voor *dit* Hof voorzien in het belang van de wet.

» In geval van cassatie, wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde raad van beroep. Dit rechtscollege voegt zich naar de uitspraak van het Hof van Cassatie wat de rechtsvragen betreft waarover in het arrest uitspraak is gedaan.

» Voor de *rechtspleging* tot voorziening in cassatie gelden, zowel wat de vorm als de termijnen betreft, dezelfde regels als in strafzaken. »

Art. 34.

Dit artikel bepaalt hoe de nationale raad van de Orde is samengesteld.

Deze samenstelling ziet er uit als volgt :

a) tien gewone leden en tien plaatsvervangende leden gekozen door de raden van de Orde. Dus uit elke raad van de Orde wordt één gewoon en één plaatsvervangend lid gekozen;

b) twee leden gekozen onder de inspecteurs van het onderwijs in de bouwkunde;

c) vier leden, architecten op volgende wijze gekozen :

- één onder de leden van het onderwijzend personeel der Rijksscholen voor bouwkunde;
- één onder de leden van het onderwijzend personeel der gesubsidieerde officiële scholen voor bouwkunde;
- twee onder de leden van het onderwijzend personeel der gesubsidieerde vrije scholen voor bouwkunde;

Le procureur général près la Cour de cassation peut, à tout moment, demander des explications au sujet des décisions définitives prononcées par les conseils d'appel.

Il dispose de plusieurs moyens pour se tenir au courant des travaux de ces conseils. En effet, rien ni personne ne peut empêcher ce magistrat de prêter attention aux anomalies commises par lesdits conseils d'appel.

Le texte français est modifié comme suit : « à la Cour de cassation » est remplacé par « près la Cour de cassation » ; « devant la Cour de cassation » est remplacé par « devant cette Cour » et « La procédure pour se pourvoir » est remplacé par « La procédure du pourvoi ».

Le Ministre propose d'insérer, entre les deux alinéas de cet article, un nouvel alinéa, libellé comme suit :

« En cas de cassation, la cause est renvoyée devant le conseil d'appel autrement composé. Cette juridiction se conforme à la décision de la Cour de cassation sur les points de droit jugés par celle-ci. »

Cette disposition reprend intégralement l'article 4 de la loi du 20 janvier 1961 modifiant les lois créant les Ordres des médecins, des pharmaciens et des médecins vétérinaires.

L'amendement ainsi que l'article ont été adoptés à l'unanimité.

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De door een raad van beroep gewezen eindbeslissingen kunnen door de betrokkene en door de nationale raad van de Orde voor het Hof van Cassatie worden gebracht wegens overtreding van de wet of schending van de *substantiële* of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kan zich voor *dit* Hof voorzien in het belang van de wet.

» In geval van cassatie, wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde raad van beroep. Dit rechtscollege voegt zich naar de uitspraak van het Hof van Cassatie wat de rechtsvragen betreft waarover in het arrest uitspraak is gedaan.

» Voor de *rechtspleging* tot voorziening in cassatie gelden, zowel wat de vorm als de termijnen betreft, dezelfde regels als in strafzaken. »

Art. 34.

Cet article fixe la composition du conseil national de l'Ordre.

Il est composé comme suit :

a) dix membres effectifs et dix membres suppléants, choisis par les conseils de l'Ordre. En conséquence, un membre effectif et un membre suppléant sont choisis parmi chaque conseil de l'Ordre;

b) deux membres choisis parmi les inspecteurs de l'enseignement de l'architecture;

c) quatre membres, architectes, choisis de la manière suivante :

- un parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture de l'Etat;
- un parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture officielles subventionnées;
- deux parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture libres subventionnées;

d) twee leden benoemd onder de ingenieurs-architecten en de burgerlijk bouwkundige ingenieurs, die professor zijn aan een universiteit, de ene voor het officieel onderwijs, de andere voor het vrij onderwijs;

e) twee leden benoemd onder de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn.

In totaal zijn er dus twintig gewone leden buiten de tien plaatsvervangende leden. Ook wordt een magistraat aangesteld als bijzitter met raadgevende stem.

Ten einde tot overeenstemming te komen met de in artikelen 12 en 13 vervatte bepalingen, worden de laatste twee leden van het artikel vervangen door de drie hiernavolgende leden :

« De nationale raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

» De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen onder de voorzitters en de raadsheren van het Hof van beroep te Brussel, titularis of honorair, die een grondige kennis hebben van beide landstalen.

» De Koning benoemt onder dezelfde voorwaarden een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter. »

Verder werden zowel in de Nederlandse als in de Franse tekst vormwijzigingen aangebracht.

In de littera a van de Franse tekst worden tussen de woorden « pour » en « quatre ans » de woorden ingelast : « un terme de »; in littera c, 4de en 6de regel wordt het woord « choisi » weggelaten; in littera d worden de woorden « professeurs de l'enseignement universitaire » vervangen door « professeurs d'université ».

De Nederlandse tekst wordt aangenomen zoals volgt :

« De nationale raad van de Orde van architecten bestaat uit :

» a) tien *gewone* leden en tien plaatsvervangende leden, die zitting hebben bij verhindering van de *gewone* leden, door de raden van de Orde *onder* hun leden gekozen voor een *termijn* van vier jaar, naar rata van een *gewoon* en een plaatsvervangend lid per raad;

» b) twee leden, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en gekozen onder de inspecteurs *van* het onderwijs in de bouwkunde;

» c) vier leden, architecten, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en op de volgende wijze gekozen :

» één onder de leden van het onderwijzend personeel van de rijksscholen voor bouwkunde;

» één onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde officiële scholen voor bouwkunde;

» en twee onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde vrije scholen voor bouwkunde.

» d) twee leden, door de Koning benoemd onder de ingenieurs-architecten en de burgerlijk bouwkundige ingenieurs, *professors aan een universiteit*, de ene voor het officieel onderwijs, de andere voor het vrij onderwijs;

» e) twee leden, door de Koning voor een termijn van vier jaar benoemd *onder* de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn. »

« De nationale raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

» De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen onder de voorzitters en de raadsheren van het Hof van beroep te Brussel, titularis of honorair, die een grondige kennis hebben van beide landstalen.

» De Koning benoemt onder dezelfde voorwaarden een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

d) deux membres nommés parmi les ingénieurs-architectes et les ingénieurs civils des constructions, professeurs d'université, l'un pour l'enseignement officiel, l'autre pour l'enseignement libre;

c) deux membres nommés parmi les architectes fonctionnaires ou agents de services publics.

Il y aura donc au total, outre les vingt membres effectifs, dix membres suppléants. Un magistrat est aussi nommé en qualité d'assesseur ayant voix consultative.

Afin d'établir un parallélisme avec les dispositions des articles 12 et 13, les deux derniers alinéas de l'article ont été remplacés par les trois alinéas suivants :

« Le conseil national de l'Ordre est assisté par un assesseur juridique et un assesseur juridique suppléant, nommés par le Roi.

» L'assesseur juridique a voix consultative. Il est choisi parmi les présidents et conseillers, effectifs ou honoraires, de la Cour d'appel de Bruxelles, ayant une connaissance approfondie des deux langues nationales.

» Le Roi nomme dans les mêmes conditions un assesseur juridique suppléant. »

En outre, des modifications de forme ont été apportées, tant au texte français que néerlandais.

Dans le texte français, au littera a, les mots : « un terme de » sont insérés entre les mots « pour » et « quatre ans »; au littera d, les mots « professeurs de l'enseignement universitaire » sont remplacés par les mots « professeurs d'université ».

Le texte néerlandais est adopté dans la version suivante :

« De nationale raad van de Orde van architecten bestaat uit :

» a) tien *gewone* leden en tien plaatsvervangende leden, die zitting hebben bij verhindering van de *gewone* leden, door de raden van de Orde *onder* hun leden gekozen voor een *termijn* van vier jaar, naar rata van een *gewoon* en een plaatsvervangend lid per raad;

» b) twee leden, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en gekozen onder de inspecteurs *van* het onderwijs in de bouwkunde;

» c) vier leden, architecten, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en op de volgende wijze gekozen :

» één onder de leden van het onderwijzend personeel van de rijksscholen voor bouwkunde;

» één onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde officiële scholen voor bouwkunde;

» en twee onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde vrije scholen voor bouwkunde.

» d) twee leden, door de Koning benoemd onder de ingenieurs-architecten en de burgerlijk bouwkundige ingenieurs, *professors aan een universiteit*, de ene voor het officieel onderwijs, de andere voor het vrij onderwijs;

» e) twee leden, door de Koning voor een termijn van vier jaar benoemd *onder* de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn. »

« De nationale raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

» De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen onder de voorzitters en de raadsheren van het Hof van beroep te Brussel, titularis of honorair, die een grondige kennis hebben van beide landstalen.

» De Koning benoemt onder dezelfde voorwaarden een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 35.

Dit artikel bepaalt onder meer dat de nationale raad van de Orde zijn zetel te Brussel heeft.

Zulks kan aanleiding geven tot moeilijkheden en het is beter te zeggen dat de zetel gevestigd is in « de Brusselse agglomeratie ».

Verder werden er zowel in de Nederlandse als in de Franse tekst wijzigingen aangebracht.

Het artikel werd eenparig als volgt aangenomen :

« De nationale raad van de Orde heeft zijn zetel in de Brusselse agglomeratie. Hij omvat twee afdelingen, een Franstalige en een Nederlandstalige, die afzonderlijk of gezamenlijk kunnen beraadslagen.

» De ene is samengesteld uit de afgevaardigden van de raden van de Orde van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en van de Franstalige raad van de Orde van de provincie Brabant, uit een door de Koning op grond van de letters *b*, *d* en *e* van artikel 34 benoemd Franstalig lid, en uit twee door de Koning op grond van letter *c* van artikel 34 benoemde Franstalige leden.

» De andere afdeling is samengesteld uit de afgevaardigden van de raden van de Orde van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en van de Nederlandstalige raad van de Orde van de provincie Brabant, uit een door de Koning op grond van de letters *b*, *d* en *e* van artikel 34 benoemd Nederlandstalig lid, en uit twee door de Koning op grond van letter *c* van artikel 34 benoemde Nederlandstalige leden. »

Art. 36.

Onderhavig artikel regelt de samenstelling en bepaalt het taalstelsel van de organen van de nationale raad.

De tekst van het ontwerp bepaalt dat de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van een verschillend taalstelsel moeten zijn en dat de secretaris grondig beide landstalen moet kennen.

Op dit artikel werden amendementen ingediend door de heer Pierson (*Stuk* n° 487/2), door de heer Vandamme (*Stuk* n° 487/3) en door de Regering (*Stuk* n° 487/4).

De heer Pierson verklaarde dat de eis van tweetaligheid voor de secretaris van de Orde tot gevolg zou hebben dat de Franstaligen praktisch uit deze post worden geweerd. Bovendien, zo beweerde hij, is deze eis niet te verantwoorden. Vermits het beroep van architect een privaats beroep is zou de eis ingaan tegen de grondwettelijke taalvrijheid.

Derhalve stelt hij voor dat er een secretaris en een adjunct-secretaris zouden zijn die tot verschillende taalstelsels zouden behoren.

Het amendement van de heer Pierson werd hernomen in het Regeringsamendement en voorts aangevuld ten einde het taalevenwicht te verzekeren met de bepaling dat de voorzitter en de secretaris tot een verschillend taalstelsel moeten behoren.

Wanneer de voorzitter tot het Franse taalstelsel behoort dan zal de secretaris tot het Nederlandse behoren. In dat geval zal de voorzitter het voorzitterschap van de Franse afdeling waarnemen en de ondervoorzitter, die van het Nederlandse taalstelsel zal zijn, zal de Nederlandse afdeling voorzitten. In deze veronderstelling moet de secretaris behoren tot het Nederlandse taalstelsel en secretaris zijn van de Nederlandse afdeling terwijl alsdan de adjunct-secretaris in de Franse afdeling zitting zal hebben.

Het amendement van de Regering werd als volgt verantwoord :

« De aanwijzing van een secretaris en van een adjunct-secretaris behorende tot een verschillend taalregime maakt het mogelijk de moeilijkheden te vermijden die de noodzakelijkheid om een tweetalig secretaris aan te wijzen met zich kan brengen.

Art. 35.

Cet article stipule notamment que le conseil national de l'Ordre a son siège à Bruxelles.

Des difficultés peuvent en résulter et il serait préférable de dire que ce siège est établi dans l'« agglomération bruxelloise ».

Des modifications ont ensuite été apportées, tant au texte néerlandais qu'au texte français.

L'article a été adopté à l'unanimité dans la forme suivante :

« Le conseil national de l'Ordre a son siège dans l'agglomération bruxelloise. Il comporte deux sections, l'une d'expression française et l'autre d'expression néerlandaise, qui peuvent délibérer séparément ou en commun.

» L'une est composée des délégués des conseils de l'Ordre des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg, de Namur et du conseil de l'Ordre d'expression française de la province de Brabant, d'un membre d'expression française nommé par le Roi, conformément aux lettres *b*, *d* et *e* de l'article 34, et de deux membres d'expression française nommés par le Roi, conformément au *littera c* de l'article 34.

» L'autre section est composée des délégués des conseils de l'Ordre des provinces d'Anvers, de Flandre Occidentale, de Flandre Orientale, de Limbourg et du conseil de l'Ordre d'expression néerlandaise de la province de Brabant, d'un membre d'expression néerlandaise nommé par le Roi, conformément aux lettres *b*, *d* et *e* de l'article 34, et de deux membres d'expression néerlandaise nommés par le Roi, conformément au *littera c* de l'article 34. »

Art. 36.

Cet article règle la composition et détermine le régime linguistique des organes du conseil national.

Le texte du projet prévoit que le président et le président suppléant doivent être de régimes linguistiques différents et que le secrétaire doit avoir une connaissance approfondie des deux langues nationales.

Des amendements à cet article ont été présentés par M. Pierson (*Doc.* n° 487/2), par M. Vandamme (*Doc.* n° 487/3) et par le Gouvernement (*Doc.* n° 487/4).

M. Pierson a déclaré que l'exigence du bilinguisme pour le secrétaire de l'Ordre aurait pour effet d'éliminer pratiquement les francophones de ce poste. Au surplus, affirmait-il, cette exigence n'est pas justifiable. La profession d'architecte étant une profession privée, l'exigence heurterait la liberté constitutionnelle des langues.

Il propose dès lors de prévoir un secrétaire et un secrétaire adjoint appartenant à des rôles linguistiques différents.

L'amendement de M. Pierson a été repris dans l'amendement gouvernemental et complété encore, en vue d'assurer l'équilibre linguistique, en prévoyant que le président et le secrétaire doivent être de régime linguistique différent.

Si le président est de régime linguistique français, le secrétaire sera du régime néerlandais. Dans ce cas, le président présidera la section française, et le président suppléant, qui sera du régime linguistique néerlandais, la section d'expression néerlandaise. Dans cette hypothèse, le secrétaire sera de régime linguistique néerlandais et sera secrétaire de la section d'expression néerlandaise, tandis que le secrétaire adjoint siégera dans la section d'expression française.

L'amendement du Gouvernement est justifié comme suit :

« La désignation d'un secrétaire et d'un secrétaire adjoint, de régime linguistique différent est susceptible d'éviter les difficultés que pourrait faire surgir la nécessité de la désignation d'un secrétaire bilingue.

» In zekere mate laat zij eveneens de beurtwisseling toe die door sommige parlementsleden is gewenst door de verplichting op te leggen een secretaris aan te wijzen die behoort tot een ander taalregime dan dat van de voorzitter.

» Tenslotte is het nutteloos in de benoeming van een secretaris te voorzien voor elke taalafdeling van de nationale raad, ingeval er twee secretarissen, behorend tot een verschillend taalregime, aangewezen worden. Ieder van de twee secretarissen van de nationale Orde zal de taak van secretaris waarnemen in de afdeling waartoe hij behoort. »

De heer Vandamme, herneemt het amendement dat in de Senaat door de heren Diependaele en Roosens werd ingediend (*Stuk van de Senaat* n° 23, 1962-1963).

Het strekt ertoe om beurten een Nederlandstalige en een Franstalige voorzitter aan te wijzen.

Volgens de Minister is de door de heer Vandamme verdedigde stelling niet alleen ondoelmatig maar bovendien onbillijk. Een dergelijk systeem, waarbij na verloop van vier jaar een voorzitter onverbiddelijk aan de dijk moet worden gezet, zal voor de voorzitters die hun taak naar behoren vervullen als een kaakslag worden gevoeld.

Het is dus een systeem, zegt de Minister, dat niet van aard is om de ijver van de voorzitters aan te wakkeren.

Bovendien dient aan de titel van voorzitter geen overdreven belang te worden gehecht; het zou inderdaad kunnen gebeuren dat de ondervoorzitter het voorzitterschap waarneemt van de afdeling die het belangrijkste is.

Het amendement van de regering wordt eenparig aangenomen, zodat het amendement van de heer Pierson hetwelk hierin was opgenomen vervalt. Door deze aanvaarding vervalt ook het amendement van de heer Vandamme.

In de Franse tekst worden de woorden « doivent être choisis » vervangen door « sont choisis » en het woord « le » voor « suffrage » wordt weggelaten.

De Nederlandse tekst wordt ook gewijzigd en luidt als volgt :

« De nationale raad van de Orde kiest onder zijn leden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een adjunct-secretaris, die respectievelijk lid moeten zijn van de raden van de Orde met verschillend taalstelsel en die gekozen worden onder de leden die bij stemming zijn aangewezen om deel uit te maken van de nationale raad.

» De voorzitter en de secretaris moeten tot een verschillend taalstelsel behoren.

» De voorzitter, de plaatsvervangende voorzitter alsook de secretaris en de adjunct-secretaris zijn van rechtswege voorzitter en secretaris van de afdeling onder welke de raad van de Orde ressorteert waartoe zij behoren.

» Iedere afdeling kiest onder haar leden een ondervoorzitter.

» De nationale raad en zijn afdelingen kunnen slechts geldig beraadslagen onder het voorzitterschap van de voorzitter of van diens plaatsvervanger en in aanwezigheid van de aangewezen magistraat, en voor zover twee derde van de leden aanwezig zijn .»

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 37.

In de Franse tekst wordt voorgesteld de laatste zin te doen luiden als volgt : « Dans les autres circonstances le conseil national peut se faire représenter par un de ses membres ».

De Nederlandse tekst van het artikel zou als volgt luiden :

« De nationale raad vertegenwoordigt de Orde.

» Elle permet également de réaliser, dans une certaine mesure, l'alternance souhaitée par certains parlementaires en imposant l'obligation de désigner un secrétaire d'un autre régime linguistique que celui du président.

» Enfin, dans l'éventualité de la désignation de deux secrétaires de régime linguistique différent, il devient inutile de prévoir la nomination d'un secrétaire par chaque section linguistique du conseil national. Chacun des deux secrétaires du conseil national assumera, dans la section dont il relève, le rôle de secrétaire. »

M. Vandamme reprend l'amendement présenté au Sénat par MM. Diependaele et Roosens (*Doc. Sénat* n° 23, 1962-1963).

Il tend à désigner à tour de rôle un président d'expression néerlandaise et d'expression française.

Le Ministre estime que la thèse défendue par M. Vandamme est non seulement inefficace, mais aussi injuste. Pareil système, qui exige inexorablement l'éloignement d'un président à l'expiration de quatre ans, sera ressenti comme un camouflet par les présidents qui accomplissent leur tâche consciencieusement.

C'est là un système, dit le Ministre, qui n'est pas de nature à stimuler le zèle des présidents.

Au surplus, il ne faut pas donner une importance exagérée au titre de président, puisqu'il pourrait se faire que le président suppléant assume la présidence de la section la plus importante.

L'amendement du Gouvernement est adopté à l'unanimité, ce qui entraîne la suppression de l'amendement de M. Pierson, qui y était inclus. Cette adoption entraîne également la suppression de l'amendement de M. Vandamme.

Dans le texte français, les mots « doivent être choisis » sont remplacés par les mots « sont choisis », et le mot « le » devant le mot « suffrage » est supprimé.

Quant au texte néerlandais, il est modifié comme suit :

« De nationale raad van de Orde kiest onder zijn leden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een adjunct-secretaris, die respectievelijk lid moeten zijn van de raden van de Orde met verschillend taalstelsel en die gekozen worden onder de leden die bij stemming zijn aangewezen om deel uit te maken van de nationale raad.

» De voorzitter en de secretaris moeten tot een verschillend taalstelsel behoren.

» De voorzitter, de plaatsvervangende voorzitter alsook de secretaris en de adjunct-secretaris zijn van rechtswege voorzitter en secretaris van de afdeling onder welke de raad van de Orde ressorteert waartoe zij behoren.

» Iedere afdeling kiest onder haar leden een ondervoorzitter.

» De nationale raad en zijn afdelingen kunnen slechts geldig beraadslagen onder het voorzitterschap van de voorzitter of van diens plaatsvervanger en in aanwezigheid van de aangewezen magistraat, en voor zover twee derde van de leden aanwezig zijn .»

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 37.

Il est proposé de rédiger comme suit la dernière phrase du texte français : « Dans les autres circonstances, le conseil national peut se faire représenter par un de ses membres ».

Le texte néerlandais de cet article serait libellé comme suit :

« De nationale raad vertegenwoordigt de Orde.

» Zowel in rechte als om te bedingen of zich te verbinden, treedt de nationale raad voor de Orde op. Hij wordt vertegenwoordigd door zijn voorzitter of zijn plaatsvervangend voorzitter.

» In andere omstandigheden mag de nationale raad zich door een van zijn leden laten vertegenwoordigen. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 38.

In het 4° van de Franse tekst worden de woorden « relatives à son exercice », vervangen door « relatives à l'exercice de celle-ci ».

De Nederlandse tekst wordt gewijzigd als volgt :

« De nationale raad heeft tot opdracht :

» 1° de *voorschriften* van de plichtenleer voor het beroep van architect vast te stellen;

» 2° een stagereglement op te maken;

» 3° te waken voor de toepassing van de *voorschriften* van de plichtenleer en van het stagereglement, die bij koninklijk besluit verplicht worden gesteld;

» 4° aan de openbare overheden alle voorstellen te doen aangaande wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen in verband met het beroep en advies uit te brengen over alle kwesties inzake de uitoefening *ervan*.

» 5° de huishoudelijke reglementen van de raden van de Orde en van hun bureaus vast te stellen;

» 6° *toezicht te houden op de bedrijvigheid* van de raden van de Orde en hun uitspraken te *verzamelen*;

» 7° alle maatregelen te treffen die nodig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de Orde. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 39.

De Nederlandse tekst zou beter als volgt luiden :

« De Koning kan, op verzoek van de nationale raad, aan de *voorschriften* van de plichtenleer en aan het stagereglement bij een in Ministerraad overlegd besluit bindende kracht verlenen.

» Ingeval geen bindende kracht verleend wordt aan die voorschriften of aan dat reglement, maakt de Minister van Middenstand, binnen drie maanden na het verzoek, de redenen daarvan aan de nationale raad bekend. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 40.

Dit artikel biedt de mogelijkheid om bij de afdeling administratie van de Raad van State het beroep aanhangig te maken tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht (art. 9 van de wet van 23 december 1946) door degenen die « doen blijken van een benadeling of van een belang » (art. 11 van de wet van 23 december 1946).

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

» Zowel in rechte als om te bedingen of zich te verbinden, treedt de nationale raad voor de Orde op. Hij wordt vertegenwoordigd door zijn voorzitter of zijn plaatsvervangend voorzitter.

» In andere omstandigheden mag de nationale raad zich door een van zijn leden laten vertegenwoordigen. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 38.

Au 4° du texte français, les mots « relatives à son exercice » sont remplacés par les mots « relatives à l'exercice de celle-ci ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De nationale raad heeft tot opdracht :

» 1° de *voorschriften* van de plichtenleer voor het beroep van architect vast te stellen;

» 2° een stagereglement op te maken;

» 3° te waken voor de toepassing van de *voorschriften* van de plichtenleer en van het stagereglement, die bij koninklijk besluit verplicht worden gesteld;

» 4° aan de openbare overheden alle voorstellen te doen aangaande wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen in verband met het beroep en advies uit te brengen over alle kwesties inzake de uitoefening *ervan*.

» 5° de huishoudelijke reglementen van de raden van de Orde en van hun bureaus vast te stellen;

» 6° *toezicht te houden op de bedrijvigheid* van de raden van de Orde en hun uitspraken te *verzamelen*;

» 7° alle maatregelen te treffen die nodig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de Orde. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 39.

Il serait préférable de libeller comme suit le texte néerlandais :

« De Koning kan, op verzoek van de nationale raad, aan de *voorschriften* van de plichtenleer en aan het stagereglement bij een in Ministerraad overlegd besluit bindende kracht verlenen.

» Ingeval geen bindende kracht verleend wordt aan die voorschriften of aan dat reglement, maakt de Minister van Middenstand, binnen drie maanden na het verzoek, de redenen daarvan aan de nationale raad bekend. »

L'article, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 40.

Pour ceux qui « justifient d'une lésion ou d'un intérêt » (art. 11 de la loi du 23 décembre 1946), cet article ouvre la possibilité de saisir la section d'administration du Conseil d'Etat du recours en annulation pour violation des formes, soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité, excès ou détournement de pouvoir (art. 9 de la loi du 23 décembre 1946).

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 41.

Op de 3de regel van het tweede lid van de Franse tekst worden de woorden « *endéans ces délais* » vervangen door de woorden « *dans ces délais* ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt verbeterd :

« Elke op grond van artikel 17 genomen beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar.

» Elke op grond van artikel 20 genomen beslissing is slechts uitvoerbaar bij het verstrijken van de termijnen die inzake beroep zijn gesteld, en wanneer binnen die termijnen geen beroep is ingesteld. De voorziening in cassatie is opschortend. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 42.

In de Franse tekst zouden de woorden « *dont la nomination n'a pas été faite par le Roi* » moeten vervangen worden door « *qui n'ont pas été nommés par le Roi* ».

Voorts worden *in fine* van dit artikel de woorden : « *pour qu'il soit pourvu* », vervangen door de woorden : « *en vue de pourvoir* ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« Het ontslag van de leden van de raden die niet door de Koning *zijn* benoemd, wordt *toegezonden* aan de nationale raad.

» De ontslagnemende leden oefenen verder hun functies uit *totdat* hun ontslag is aanvaard; bij aanvaarding ervan treft de voorzitter van de nationale raad de nodige maatregelen om in de vacature te voorzien. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 43.

Dit artikel bepaalt dat de gekozen leden van de raad van de Orde van rechtswege vervallen zijn van hun mandaat wanneer zij in laatste aanleg door een tuchtstraf werden getroffen of wanneer zij veroordeeld werden tot een criminele straf door een in kracht van gewijsde gegaan arrest.

Een gecorrectionaliseerde misdaad geeft dus geen aanleiding tot een vervallenverklaring van rechtswege. Wel kan volgens het laatste lid van dit artikel de raad van beroep de vervallenverklaring beslissen.

De Nederlandse tekst dient als volgt gewijzigd te worden.

« De gekozen *gewone* of plaatsvervangende leden van een raad van de Orde zijn van rechtswege van hun mandaat vervallen :

» 1° wanneer zij in laatste aanleg een tuchtstraf hebben opgelopen;

» 2° wanneer zij veroordeeld zijn tot een criminele straf, *bij* een arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

» Zij kunnen eveneens, bij beslissing van de raad van beroep, van hun mandaat vervallen verklaard worden wanneer zij tot een correctionele straf zijn veroordeeld *bij* een vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 44.

Het laatste lid moet in het Nederlands luiden als volgt :

« De zaken worden, wat de gekozen leden van een raad

Art. 41.

Dans le texte français, à la 3e ligne du deuxième alinéa, les mots « *endéans ces délais* » sont remplacés par les mots « *dans ces délais* ».

Le texte néerlandais est libellé comme suit :

« Elke op grond van artikel 17 genomen beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar.

» Elke op grond van artikel 20 genomen beslissing is slechts uitvoerbaar bij het verstrijken van de termijnen die inzake beroep zijn gesteld, en wanneer binnen die termijnen geen beroep is ingesteld. De voorziening in cassatie is opschortend. »

Ainsi modifié, cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 42.

Dans le texte français, les mots « *dont la nomination n'a pas été faite par le Roi* » sont remplacés par les mots « *qui n'ont pas été nommés par le Roi* ».

D'autre part, *in fine* de cet article, les mots : « *pour qu'il soit pourvu* », sont remplacés par les mots : « *en vue de pourvoir* ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« Het ontslag van de leden van de raden die niet door de Koning *zijn* benoemd, wordt *toegezonden* aan de nationale raad.

» De ontslagnemende leden oefenen verder hun functies uit *totdat* hun ontslag is aanvaard; bij aanvaarding ervan treft de voorzitter van de nationale raad de nodige maatregelen om in de vacature te voorzien. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 43.

Cet article précise que les membres élus du conseil de l'Ordre sont déchus de plein droit de leur mandat lorsqu'ils sont frappés, en dernier ressort, d'une peine disciplinaire et lorsqu'ils ont été condamnés à une peine criminelle par un arrêt coulé en force de chose jugée.

Un délit correctionnalisé ne donne donc pas lieu à une déchéance de plein droit. Mais, d'après le dernier alinéa de cet article, le conseil d'appel peut décider la déchéance.

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De gekozen *gewone* of plaatsvervangende leden van een raad van de Orde zijn van rechtswege van hun mandaat vervallen :

» 1° wanneer zij in laatste aanleg een tuchtstraf hebben opgelopen;

» 2° wanneer zij veroordeeld zijn tot een criminele straf, *bij* een arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

» Zij kunnen eveneens, bij beslissing van de raad van beroep, van hun mandaat vervallen verklaard worden wanneer zij tot een correctionele straf zijn veroordeeld *bij* een vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 44.

Le texte néerlandais du dernier alinéa est à libeller comme suit :

« De zaken worden, wat de gekozen leden van een raad

van de Orde betreft, bij de raad van beroep aanhangig gemaakt door de voorzitter van de raad van de Orde of, bij ontstentenis van *de voorzitter*, door de rechtskundig bijzitter of de plaatsvervangend rechtskundig bijzitter. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 45.

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« Behoudens andersluidende bepaling van *deze* wet, worden de beslissingen van de organen van de Orde of, bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden genomen.

» De notulen van de beraadslagingen van de raden van de Orde, van de raden van beroep en van de nationale raad van de Orde worden in een register ingeschreven.

» De notulen van de raden van de Orde en van de nationale raad van de Orde worden ondertekend door de voorzitter en, volgens het geval, door de secretaris of de twee secretarissen.

» De notulen van de raden van beroep worden ondertekend door *al de* leden die aan de beslissing hebben deelgenomen en door de griffier.

» De bij toepassing van de artikelen 17, 18, 20 en 50 van *deze* wet genomen beslissingen van de raden van de Orde en de beslissingen van de raden van beroep worden met redenen omkleed.

» De eindbeslissingen van de raden van beroep en van de nationale raad worden bij aangetekende *brief* aan de Minister van Middenstand medegedeeld. »

Het aldus gewijzigd artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 46.

De Nederlandse tekst moet als volgt gewijzigd worden :

« De leden van de verschillende organen van de Orde zijn *door* het beroepsgeheim *gebonden* voor alle zaken, waarvan zij in de uitoefening van hun ambt kennis hebben gekregen. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 47.

Er wordt voorgesteld de Nederlandse tekst als volgt te wijzigen :

« De Orde mag noch in eigendom noch anderszins andere onroerende goederen bezitten dan die welke nodig zijn voor het vervullen van haar opdracht.

» Voor schenkingen onder de levenden of bij testament ten bate van de Orde moet door de Koning machtiging worden verleend. »

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 48.

In de Franse tekst worden de woorden « à charge », evenals de woorden « le cas échéant » weggelaten.

In het tweede lid worden de woorden : « défaut d'acquitter », vervangen door de woorden : « non-paiement ».

In de Nederlandse tekst worden de woorden « ten laste » en « in voorkomend geval » weggelaten.

van de Orde betreft, bij de raad van beroep aanhangig gemaakt door de voorzitter van de raad van de Orde of, bij ontstentenis van *de voorzitter*, door de rechtskundig bijzitter of de plaatsvervangend rechtskundig bijzitter. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 45.

Le texte néerlandais de cet article est libellé comme suit :

« Behoudens andersluidende bepaling van *deze* wet, worden de beslissingen van de organen van de Orde of, bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden genomen.

» De notulen van de beraadslagingen van de raden van de Orde, van de raden van beroep en van de nationale raad van de Orde worden in een register ingeschreven.

» De notulen van de raden van de Orde en van de nationale raad van de Orde worden ondertekend door de voorzitter en, volgens het geval, door de secretaris of de twee secretarissen.

» De notulen van de raden van beroep worden ondertekend door *al de* leden die aan de beslissing hebben deelgenomen en door de griffier.

» De bij toepassing van de artikelen 17, 18, 20 en 50 van *deze* wet genomen beslissingen van de raden van de Orde en de beslissingen van de raden van beroep worden met redenen omkleed.

» De eindbeslissingen van de raden van beroep en van de nationale raad worden bij aangetekende *brief* aan de Minister van Middenstand medegedeeld. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 46.

Le texte néerlandais est à modifier comme suit :

« De leden van de verschillende organen van de Orde zijn *door* het beroepsgeheim *gebonden* voor alle zaken, waarvan zij in de uitoefening van hun ambt kennis hebben gekregen. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 47.

Il a été proposé de modifier le texte néerlandais comme suit :

« De Orde mag noch in eigendom noch anderszins andere onroerende goederen bezitten dan die welke nodig zijn voor het vervullen van haar opdracht.

» Voor schenkingen onder de levenden of bij testament ten bate van de Orde moet door de Koning machtiging worden verleend. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 48.

Les expressions « à charge » et « le cas échéant » sont supprimées dans le texte français.

Au deuxième alinéa, les mots : « défaut d'acquitter », sont remplacés par les mots : « non-paiement ».

Dans le texte néerlandais, les mots « ten laste » et « in voorkomend geval » sont supprimés.

Art. 49.

In de Franse tekst wordt voorgesteld het woord : « effectuë », te vervangen door het woord : « accompli ».

In het eerste lid van de Nederlandse tekst wordt het woord « gedaan » vervangen door het woord « doorgemaakt », in het derde lid het woord « doorgemaakt » door het woord « vervuld » en de laatste woorden « worden geëist » door « zijn gesteld ».

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

*
**

Onderhavig artikel bepaalt dat niemand kan worden ingeschreven op een tabel van de Orde, tenzij hij bij een sedert ten minste tien jaar op de tabel ingeschreven persoon, een stage van twee jaar heeft doorgemaakt.

« Sedert ten minste tien jaar op de tabel ingeschreven » wil dus zeggen dat, totdat de raad van de Orde samengesteld is en de tabel van de Orde opgemaakt, hiervoor in aanmerking komt de inschrijving in het bij artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 voorgeschreven register dat berust op het provinciebestuur.

De overgrote meerderheid van de architecten-ambtenaars heeft nooit om een inschrijving in de provinciale registers verzocht. Volgens deze tekst zouden deze personen dus geen stagiairs mogen aanvaarden.

Om deze anomalie weg te werken stelt de Minister voor een nieuw artikel [cfr art. 58bis (*nieuw*), blz. 30] in te voegen : « Gedurende tien jaren na het van kracht worden van deze wet kan de stage geldig worden vervuld bij een van de in artikel 58 vermelde personen die het bewijs leveren dat zij het beroep van architect sedert ten minste tien jaar uitoefenen ».

Art. 50.

In de Franse tekst worden de woorden : « imposer la prolongation de stage », vervangen door de woorden : « prolonger le stage ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« De raden van de Orde kunnen de stage verlengen met één jaar. Zij kunnen de schrapping van de lijst van de stagiairs uitspreken indien de stagiair zijn verplichtingen niet nakomt.

» In dat geval dienen de voor tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep toegepast te worden. »

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 51.

In de littera a van de Franse tekst moeten de woorden « en stage » vervangen worden door « au stage » en het laatste lid van de Nederlandse tekst moet luiden als volgt : « In zulke gevallen dienen de voor tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep te worden toegepast ».

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 52.

De zinswending van de Nederlandse tekst wordt gewijzigd als volgt : « Met geldboete van 200 tot 1 000 frank worden gestraft degenen die... ». Ook wordt het woord « of » op de 3de regel ingelast tussen « stagiairs » en « zonder ».

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 49.

Il est proposé de remplacer, dans le texte français, le mot : « effectuë » par le mot : « accompli ».

Au premier alinéa du texte néerlandais, le mot « gedaan » est remplacé par le mot « doorgemaakt », tandis qu'au troisième alinéa, le mot « doorgemaakt » est remplacé par le mot « vervuld » et que les derniers mots « worden geëist » sont remplacés par les mots « zijn gesteld ».

Cet article est adopté à l'unanimité.

*
**

Cet article précise que nul ne peut être inscrit à un tableau de l'Ordre, s'il n'a accompli un stage de deux ans auprès d'une personne inscrite au tableau depuis dix ans au moins.

« Inscrite au tableau depuis dix ans au moins » signifie donc que, jusqu'à ce que le conseil de l'Ordre soit composé et le tableau de l'Ordre établi, est prise en considération l'inscription au répertoire prévu à l'article 9 de la loi du 20 février 1939 et tenu à l'administration provinciale.

Les architectes fonctionnaires, dans leur immense majorité, n'ont jamais sollicité une inscription aux répertoires provinciaux. D'après le texte en discussion, ces personnes ne pourraient donc pas accepter de stagiaires.

Afin d'éliminer cette anomalie, le Ministre propose d'insérer un nouvel article [cfr art. 58bis (*nouveau*), p. 30], libellé comme suit : « Pendant les dix années qui suivent l'entrée en vigueur de la présente loi, le stage peut être accompli valablement auprès d'une des personnes citées à l'article 58 et justifiant de l'exercice de la profession d'architecte depuis dix ans au moins ».

Art. 50.

Dans le texte français, les mots : « imposer la prolongation de stage », sont remplacés par les mots : « prolonger le stage ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De raden van de Orde kunnen de stage verlengen met één jaar. Zij kunnen de schrapping van de lijst van de stagiairs uitspreken indien de stagiair zijn verplichtingen niet nakomt.

» In dat geval dienen de voor tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep toegepast te worden. »

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 51.

Dans le texte français, au littera a, les mots « en stage » doivent être remplacés par les mots : « au stage » et le dernier alinéa du texte néerlandais doit être libellé comme suit : « In zulke gevallen dienen de voor de tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep te worden toegepast ».

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 52.

La rédaction du texte néerlandais est modifiée comme suit : « Met geldboete van 200 tot 1 000 frank worden gestraft degenen die... ». En même temps, le mot « of » est inséré à la 3e ligne entre les mots « stagiairs » et « zonder ».

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 53.

Op de 2de regel van de Nederlandse tekst wordt het woord « van » ingevoegd tussen het woord « en » en het woord « het beroep ». Voorts worden de woorden « de bepalingen van » vervangen door de woorden « het bepaalde in ».

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 54.

In het eerste lid van de Nederlandse tekst worden de woorden « provinciale griffiers » vervangen door « provinciegriffiers ». In het tweede lid worden de woorden « die door het lot wordt aangewezen » vervangen door « welke door het lot wordt aangewezen ». Tenslotte worden de woorden « Een tweede exemplaar » vervangen door « Een dubbel » en « bezorgd » door « toegezonden ».

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 55.

In het laatste lid van de Franse tekst moet « désigne » veranderd worden in « désignera ».

De Minister heeft een amendement ingediend hetwelk als volgt luidt :

« Tussen het tweede en het derde lid, invoegen wat volgt :

» Kunnen deelnemen aan deze verkiezingen, de personen ingeschreven in de provinciale registers alsmede de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn op het ogenblik dat deze wet in werking treedt en zulks aanvragen binnen dertig dagen na deze inwerking-treding.

» Voor deze verkiezingen alsook voor de eerste gedeeltelijke hernieuwing van de raden van de Orde moeten de kandidaten geen enkel bewijs leveren in verband met de duur van hun inschrijving op een tabel van de Orde.

» Voor de tweede gedeeltelijke hernieuwing moeten de kandidaten slechts het bewijs leveren van een inschrijving van drie jaar op een tabel van de Orde. »

De verantwoording van dit amendement luidt als volgt :

Bij artikel 9 wordt het stemrecht uitsluitend toegekend aan de leden van de Orde, die op de tabel zijn ingeschreven.

Om de samenstelling mogelijk te maken van de eerste raden van de Orde wordt deze voorwaarde weggelaten bij de eerste verkiezingen.

De vrijstelling van de voorwaarde in verband met de duur der inschrijving op een tabel van de Orde moet eveneens worden voorzien voor de aanwijzing van de leden van de eerste raden van de Orde.

Het aldus geamendeerde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 56.

Op de 1ste regel van de Franse tekst wordt het woord « premiers » weggelaten. Op de 2de regel worden na het woord : « constitués », de woorden « pour la première fois » ingelast.

De Nederlandse tekst wordt in dezelfde zin gewijzigd (zie tekst aangenomen door de Commissie).

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 53.

Dans le texte néerlandais, à la 2e ligne, le mot « van » est inséré entre les mots « en » et « het beroep », et les mots « de bepalingen van » sont remplacés par les mots « het bepaalde in ».

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 54.

Au premier alinéa du texte néerlandais, les mots « provinciale griffiers » sont remplacés par le mot « provinciegriffier ». Au deuxième alinéa, les mots « die door het lot wordt aangewezen » sont remplacés par les mots « welke door het lot wordt aangewezen ». Enfin, les mots « Een tweede exemplaar » sont remplacés par les mots « Een dubbel » et le mot « bezorgd » par le mot « toegezonden ».

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 55.

Au dernier alinéa du texte français, le mot « désigne » doit devenir « désignera ».

Le Ministre a présenté un amendement, libellé comme suit :

« Entre le deuxième et le troisième alinéa, insérer ce qui suit :

» Pourront participer à ces élections, les personnes inscrites dans les répertoires provinciaux ainsi que les architectes fonctionnaires ou agents des services publics exerçant la profession d'architecte au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui en feront la demande dans les trente jours de cette entrée en vigueur.

» Pour ces élections ainsi que pour le premier renouvellement partiel des conseils de l'Ordre, les candidats ne devront justifier d'aucune condition de durée d'inscription à un tableau de l'Ordre.

» Pour le second renouvellement partiel, les candidats ne devront justifier que d'une inscription de trois années à un tableau de l'Ordre. »

Cet amendement est justifié comme suit :

L'article 9 attribue le droit de vote aux seuls membres de l'Ordre, inscrits au tableau.

Pour permettre de constituer les premiers conseils de l'Ordre, cette condition doit être écartée lors des premières élections.

De même, la dispense de la condition de durée d'inscription à un tableau de l'Ordre doit être prévue pour la désignation des membres des premiers conseils de l'Ordre.

L'article ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 56.

A la 1re ligne du texte français, le mot « premiers » est supprimé. A la 2e ligne, les mots : « pour la première fois », sont insérés après le mot : « constitués ».

Le texte néerlandais est modifié dans le même sens (voir le texte adopté par la Commission).

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 57.

In § 1 van de Franse tekst dient het woord « demeurent » vervangen te worden door het woord « restent » en « afférents » door « relatifs ». In § 2 worden de woorden « à leur demande » vervangen door « à la demande des intéressés ». Op de voorlaatste regel begint na de woorden « qu'à ce dernier » een nieuwe zin.

De Nederlandse tekst werd als volgt gewijzigd :

« § 1. Totdat de raad van de Orde waartoe zij behoren, samengesteld is, blijven de architecten en degenen die gemachtigd zijn als architect op te treden, gehouden zich in het register, voorgeschreven bij artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, te laten inschrijven, overeenkomstig die wet en de reglementen ter uitvoering ervan.

» De provinciegouverneurs en de Minister van Middenstand zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd om uitspraak te doen over de aanvragen tot inschrijving welke dagtekenen van vóór de samenstelling van de raden van de Orde, en over beroepen in verband met die aanvragen, ook wanneer de beslissing eerst na de samenstelling van deze organen kan worden genomen. In dit laatste geval *delen* zij hun beslissing mede aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan deze laatste. De raad van de Orde gedraagt zich naar die beslissing voor het *bijhouden* van de tabel van de Orde.

» § 2. De provinciegouverneurs blijven, tot de raden van de Orde samengesteld zijn, bevoegd om van ambtswege of op verzoek *van betrokkenen over te gaan tot de schrapping* van de architecten en *van de personen die gemachtigd werden* om als architect op te treden en die niet langer meer voldoen aan de vereisten om in het register te worden behouden. De Minister van Middenstand is bevoegd om uitspraak te doen over de beroepen tegen de beslissingen van de gouverneurs waarbij schrapping wordt bevolen, ook wanneer zijn beslissing eerst na de samenstelling van de raden van de Orde kan worden genomen. In dit geval geeft de Minister kennis van zijn beslissing aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan de betrokkene zelf. De raad van de Orde is verplicht zich ernaar te gedragen. »

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 58.

Op de voorlaatste regel moet het woord « exercent » in de Franse tekst vervangen worden door « exerçaient ».

De Nederlandse tekst wordt als volgt gewijzigd :

« Van ambtswege worden op de tabellen van de Orde ingeschreven, degenen die in de provinciale registers zijn ingeschreven op het ogenblik waarop die registers aan de raden van de Orde worden bezorgd, alsmede de architecten die ambtenaar of beampte in *overheidsdienst* zijn en bewijzen dat zij het beroep van architect *uitoefenden* op het ogenblik dat deze wet van toepassing wordt. »

Het aldus gewijzigde artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 58bis (nieuw).

Om de redenen uiteengezet op bladzijde 28 werd een artikel 58bis (nieuw) ingelast. Dit artikel komt voor onder artikel 59 van de tekst van de Commissie.

Het werd eenparig aangenomen.

Art. 57.

Au § 1 du texte français, il convient de remplacer le mot « demeurent » par « restent » et le mot « afférents » par « relatifs ». Au § 2, les mots « à leur demande » sont remplacés par « à la demande des intéressés ». A l'avant-dernière ligne, une nouvelle phrase commence après les mots « qu'à ce dernier ».

Le texte néerlandais a été modifié comme suit :

« § 1. Totdat de raad van de Orde waartoe zij behoren, samengesteld is, blijven de architecten en degenen die gemachtigd zijn als architect op te treden, gehouden zich in het register, voorgeschreven bij artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, te laten inschrijven, overeenkomstig die wet en de reglementen ter uitvoering ervan.

» De provinciegouverneurs en de Minister van Middenstand zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd om uitspraak te doen over de aanvragen tot inschrijving welke dagtekenen van vóór de samenstelling van de raden van de Orde, en over beroepen in verband met die aanvragen, ook wanneer de beslissing eerst na de samenstelling van deze organen kan worden genomen. In dit laatste geval *delen* zij hun beslissing mede aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan deze laatste. De raad van de Orde gedraagt zich naar die beslissing voor het *bijhouden* van de tabel van de Orde.

» § 2. De provinciegouverneurs blijven, tot de raden van de Orde samengesteld zijn, bevoegd om van ambtswege of op verzoek *van betrokkenen over te gaan tot de schrapping* van de architecten en *van de personen die gemachtigd werden* om als architect op te treden en die niet langer meer voldoen aan de vereisten om in het register te worden behouden. De Minister van Middenstand is bevoegd om uitspraak te doen over de beroepen tegen de beslissingen van de gouverneurs waarbij schrapping wordt bevolen, ook wanneer zijn beslissing eerst na de samenstelling van de raden van de Orde kan worden genomen. In dit geval geeft de Minister kennis van zijn beslissing aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan de betrokkene zelf. De raad van de Orde is verplicht zich naar te gedragen. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 58.

A l'avant-dernière ligne du texte français, le mot « exercent » est remplacé par le mot « exerçaient ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« Van ambtswege worden op de tabellen van de Orde ingeschreven, degenen die in de provinciale registers zijn ingeschreven op het ogenblik waarop die registers aan de raden van de Orde worden bezorgd, alsmede de architecten die ambtenaar of beampte in *overheidsdienst* zijn en bewijzen dat zij het beroep van architect *uitoefenden* op het ogenblik dat deze wet van toepassing wordt. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 58bis (nouveau).

Pour les raisons exposées à la page 28, il est inséré un article 58bis (nouveau). Cet article figure sous l'article 59 du texte de la Commission.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 59. •

(Art. 60 van de tekst van de Commissie.)

Op de eerste regel van de Franse tekst wordt het woord « exerçaient » door « exercent » vervangen.

De Nederlandse tekst wordt gewijzigd als volgt :

« De anciënniteit van de personen die de dag *waarop* deze wet in werking treedt het beroep van architect kennelijk uitoefenen, wordt bepaald door samenvoeging van :

» 1° de tijd van hun inschrijving op de tabel van de Orde;

» 2° voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect en de datum van inwerkingtreding van deze wet, de tijd gedurende welke zij ingeschreven waren in de *bij* artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 bedoelde provinciale registers of de tijd *gedurende welke* zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend, zonder dat zij *ertoe gehouden waren* zich in de vermelde registers te *laten inschrijven*;

» 3° voor de periode vóór de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939, de tijd gedurende welke zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend.

» De raden van de Orde doen uitspraak over de betwistingen betreffende de vaststelling van de onder 2° en 3° bedoelde tijd. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 60.

Ingevolge het amendement waarbij, enerzijds, artikel 55 werd gewijzigd en, anderzijds, een nieuw artikel 58*bis* werd ingevoegd, is dit artikel volkomen overbodig geworden.

Uw Commissie was het derhalve eens om het uit het ontwerp te lichten.

IV. — Stemming over het ontwerp.

Het ontwerp, zoals het werd gewijzigd, wordt eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
F. HERMANS.

De Voorzitter,
P. EECKMAN.

Art. 59.

(Art. 60 du texte de la Commission.)

A la première ligne du texte français, le mot « exerçaient » est remplacé par le mot « exercent ».

Le texte néerlandais est modifié comme suit :

« De anciënniteit van de personen die de dag *waarop* deze wet in werking treedt het beroep van architect kennelijk uitoefenen, wordt bepaald door samenvoeging van :

» 1° de tijd van hun inschrijving op de tabel van de Orde;

» 2° voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect en de datum van inwerkingtreding van deze wet, de tijd gedurende welke zij ingeschreven waren in de *bij* artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 bedoelde provinciale registers of de tijd *gedurende welke* zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend, zonder dat zij *ertoe gehouden waren* zich in de vermelde registers te *laten inschrijven*;

» 3° voor de periode vóór de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939, de tijd gedurende welke zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend.

» De raden van de Orde doen uitspraak over de betwistingen betreffende de vaststelling van de onder 2° en 3° bedoelde tijd. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 60.

A la suite de l'amendement modifiant, d'une part, l'article 55 et insérant, d'autre part, un article 58*bis* (*nouveau*), cet article est devenu superflu.

Votre Commission a, dès lors, été unanime à le retrancher du projet.

IV. — Vote sur le projet.

Le projet, tel qu'il a été modifié, est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
F. HERMANS.

Le Président,
P. EECKMAN.

TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuwe Titel.)

Wetsontwerp tot instelling van een Orde van architecten.

EERSTE HOOFDSTUK.

Benaming, opdracht en samenstelling
van de Orde.

Eerste artikel.

Er wordt een Orde van architecten ingesteld. Zij bezit rechtspersoonlijkheid.

Art. 2.

De Orde van architecten heeft tot taak de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect te bepalen en ze te doen naleven. Zij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van hun beroep. Zij doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect.

Art. 3.

De Orde van architecten omvat al de personen die op één van de tabellen van de Orde of op een lijst van stagiairs zijn ingeschreven.

Art. 4.

Niemand mag op een tabel van de Orde of op een lijst van stagiairs worden ingeschreven als hij niet voldoet aan de voorwaarden gesteld bij de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect.

Art. 5.

Niemand mag in België het beroep van architect in welke hoedanigheid ook uitoefenen als hij niet op één van de tabellen van de Orde of op een lijst van stagiairs is ingeschreven of als hij daartoe niet gemachtigd is overeenkomstig artikel 8, derde lid.

HOOFDSTUK II.

De organen van de Orde.

Art. 6.

De organen van de Orde zijn :

- 1° de raden van de Orde;
- 2° de raden van beroep;
- 3° de nationale raad van de Orde.

TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

(Intitulé nouveau.)

Projet de loi créant un Ordre des architectes.

CHAPITRE PREMIER.

Dénomination, mission et composition
de l'Ordre.

Article premier.

Il est créé un Ordre des architectes. Il jouit de la personnalité civile.

Art. 2.

L'Ordre des architectes a pour mission d'établir les règles de la déontologie régissant la profession d'architecte et d'en assurer le respect. Il veille à l'honneur, à la discrétion et à la dignité des membres de l'Ordre dans l'exercice ou à l'occasion de l'exercice de leur profession. Il dénonce à l'autorité judiciaire toute infraction aux lois et règlements protégeant le titre et la profession d'architecte.

Art. 3.

L'Ordre des architectes comprend toutes les personnes inscrites à un des tableaux de l'Ordre ou sur une liste des stagiaires.

Art. 4.

Nul ne peut être inscrit à un tableau de l'Ordre ou sur une liste des stagiaires, s'il ne réunit les conditions requises par la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte.

Art. 5.

Nul ne peut exercer en Belgique la profession d'architecte en quelque qualité que ce soit, s'il n'est inscrit à l'un des tableaux de l'Ordre ou sur une liste des stagiaires ou s'il n'y est autorisé conformément au troisième alinéa de l'article 8.

CHAPITRE II.

Organes de l'Ordre.

Art. 6.

Les organes de l'Ordre sont :

- 1° les conseils de l'Ordre;
- 2° les conseils d'appel;
- 3° le conseil national de l'Ordre.

AFDELING I. — De raden van de Orde.

A. — Samenstelling.

Art. 7.

In iedere provincie is er een raad van de Orde met rechtsmacht over de leden van de Orde die in deze provincie de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben. Voor de stagiairs wordt als zodanig beschouwd, de zetel van het lid van de Orde bij wie zij hun stage doormaken.

In de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Nederlands.

In de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen is de door de raden van de Orde gebruikte taal het Frans.

Er zijn evenwel twee raden van de Orde voor de provincie Brabant: de ene maakt gebruik van het Nederlands, de andere van het Frans.

De eerste heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Nederlandse taalgebied. De tweede heeft rechtsmacht over de leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten behorende tot het Franse taalgebied.

De leden die de hoofdzetel van hun activiteit gevestigd hebben in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie ressorteren naar keuze onder een van deze twee raden.

In afwijking van de regels inzake de territoriale bevoegdheid van de raden van de Orde, zoals deze in dit artikel zijn bepaald, kan elk lid dat geen voldoende kennis heeft van de door de raad van de Orde, waaronder hij normaal ressorteert, bij de rechtspleging gebruikte taal, bij de aanvang van het tegen hem ingestelde onderzoek vragen dat de rechtspleging in de andere taal wordt voortgezet. Over deze aanvraag wordt beslist bij een met redenen omklede beslissing, vatbaar voor hoger beroep, ingesteld door het betrokken lid.

Zo daartoe aanleiding bestaat, wordt betrokkene bij de beslissing verwezen naar de meest nabije raad van de Orde die gebruik maakt van de andere taal.

Art. 8.

De Belgen die het beroep van architect in België wensen uit te oefenen, alsmede de vreemdelingen die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect in België en die wensen er, hetzij blijvend, hetzij tijdelijk, de zetel van hun activiteit te vestigen, zijn verplicht vooraf hun inschrijving op de tabel van de Orde of op de lijst van de stagiairs van de bevoegde raad van de Orde aan te vragen overeenkomstig de in artikel 7 bepaalde voorschriften.

De Belgen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen, kunnen hun inschrijving op de tabel van de Orde van de door hen gekozen raad aanvragen. In dit geval kiezen zij woonplaats in het gebied van de gekozen raad.

De Belgen en de vreemdelingen die het beroep van architect in het buitenland uitoefenen en hun beroep bij gelegenheid in België wensen uit te oefenen, zijn verplicht zich daartoe vooraf te doen machtigen door de raad van de Orde van het gebied waarin zij voornemens zijn hun activiteit uit te oefenen, behoudens wanneer het tweede lid van dit artikel is toegepast.

SECTION I. — Des conseils de l'Ordre.

A. — Composition.

Art. 7.

Il y a, dans chaque province, un conseil de l'Ordre qui a juridiction sur les membres de l'Ordre qui ont établi, dans cette province, le siège principal de leur activité. Est considéré comme tel pour les stagiaires, le siège du membre de l'Ordre auprès duquel ils effectuent leur stage.

Dans les provinces d'Anvers, de Flandre occidentale, de Flandre orientale et de Limbourg, les conseils de l'Ordre utilisent la langue néerlandaise.

Dans les provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg et de Namur, les conseils de l'Ordre utilisent la langue française.

Pour la province de Brabant, il y a cependant deux conseils: l'un utilise la langue néerlandaise, l'autre utilise la langue française.

Le premier a juridiction sur les membres ayant le siège principal de leur activité dans les communes de la région de langue néerlandaise. Le second a juridiction sur les membres ayant le siège principal de leur activité dans les communes de la région de langue française.

Les membres ayant le siège principal de leur activité dans les communes de l'agglomération bruxelloise relèvent, à leur choix, de l'un ou de l'autre de ces deux conseils.

Par dérogation aux règles de la compétence territoriale des conseils de l'Ordre telle qu'elle est définie dans le présent article, tout membre qui ne possède pas une connaissance suffisante de la langue de la procédure utilisée par le conseil de l'Ordre auquel il ressortit normalement peut, au début de l'information dont il est l'objet, demander que la procédure se poursuive dans l'autre langue. Il est statué sur cette demande par décision motivée, susceptible d'appel de la part du membre en cause.

La décision renvoie, s'il échet, l'intéressé devant le conseil de l'Ordre le plus proche utilisant l'autre langue.

Art. 8.

Les Belges désireux d'exercer la profession d'architecte en Belgique ainsi que les étrangers autorisés à exercer la profession d'architecte en Belgique et désireux d'y établir, soit d'une manière permanente, soit temporairement, un siège d'activité, sont tenus de demander préalablement leur inscription au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires du conseil de l'Ordre compétent conformément aux règles établies à l'article 7.

Les Belges exerçant la profession d'architecte à l'étranger ont la faculté de demander leur inscription au tableau de l'Ordre du conseil de leur choix. Dans ce cas, ils font élection de domicile dans le ressort du conseil choisi.

Les Belges et les étrangers exerçant la profession d'architecte à l'étranger et désireux d'exercer leur profession en Belgique, d'une manière occasionnelle, sont tenus de se faire préalablement autoriser par le conseil de l'Ordre dans le ressort duquel ils comptent exercer leurs activités, sauf le cas où il a été fait application du deuxième alinéa du présent article.

Art. 9.

Elke raad is samengesteld uit gewone leden en plaatsvervangende leden, verkozen door de op de tabel ingeschreven personen.

De Koning bepaalt hun aantal en stelt de wijze van verkiezing vast.

De Koning kan maatregelen voorschrijven opdat, zo mogelijk, één of meer leden van de raden van de Orde gekozen worden onder de leden van de Orde die houder zijn van een universitair diploma van burgerlijk ingenieur of die hun beroep uitoefenen in dienst van de Staat, van een provincie, van een gemeente of van een openbare instelling.

De kandidaten die de bij artikel 11 gestelde voorwaarden vervullen, worden gerangschikt in dalende volgorde van de behaalde stemmen.

Wanneer verschillende kandidaten eenzelfde aantal stemmen hebben behaald, wordt de voorkeur gegeven aan het lid dat het langst op de tabel van de Orde ingeschreven is. Bij gelijke anciënniteit gaat de voorkeur naar de oudste in leeftijd.

Ten belope van het aantal te begeben mandaten worden de kandidaten die het hoogste aantal stemmen hebben behaald, tot gewoon lid verkozen.

De anderen zijn tot plaatsvervangend lid verkozen.

Bij overlijden, vervallenverklaring of ontslag van een gewoon lid, wordt deze vervangen door de eerste plaatsvervanger.

Wanneer er geen plaatsvervangers meer zijn, wordt door middel van een gedeeltelijke verkiezing in de vervanging voorzien.

Het plaatsvervangend lid of het bij de gedeeltelijke verkiezing verkozen lid voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

Art. 10.

De verkiezing van de leden van de raad van de Orde geschiedt bij geheime stemming.

De stemming is verplicht. Zonder wettige reden aan de stemming niet deelnemen is strafbaar met waarschuwing, afkeuring of berisping.

Art. 11.

De gewone leden en de plaatsvervangende leden van de raad van de Orde worden voor een termijn van vier jaar gekozen onder de leden van de Orde die de Belgische nationaliteit bezitten, ten minste vijfendertig jaar oud zijn, de hoofdzetel van hun activiteit in het gebied van de raad gevestigd hebben en sedert ten minste vijf jaar ingeschreven zijn op een tabel van de Orde.

De Belgen bedoeld in het tweede lid van artikel 8 zijn echter niet verkiesbaar voor de raden van de Orde.

De raad wordt om de twee jaar voor de helft vernieuwd.

De leden mogen achtereenvolgens niet meer dan twee mandaten uitoefenen.

Art. 12.

Elke raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

Art. 13.

De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen voor een termijn van vier jaar onder de voorzitters, ondervoorzitters en rechters, titularis of honorair, van de rechtbanken van eerste aanleg, met uitsluiting

Art. 9.

Chaque conseil est composé de membres effectifs et de membres suppléants, élus par les personnes inscrites au tableau.

Le Roi fixe leur nombre et détermine les modalités de leur élection.

Le Roi peut prescrire des mesures tendant à assurer, dans la mesure du possible, qu'un ou plusieurs membres des conseils de l'Ordre soient élus parmi les membres de l'Ordre porteurs d'un diplôme d'ingénieur civil universitaire ou parmi ceux exerçant leur profession au service de l'Etat, d'une province, d'une commune ou d'un établissement public.

Les candidats répondant aux conditions fixées par l'article 11 sont classés dans l'ordre décroissant des suffrages obtenus.

Lorsque plusieurs candidats obtiennent un nombre égal de suffrages, la préférence est donnée au plus ancien, d'après l'ordre d'inscription au tableau et, à ancienneté égale, au plus âgé.

A concurrence du nombre de mandats à conférer, les candidats qui ont obtenu le plus grand nombre de suffrages sont élus membres effectifs.

Les suivants sont élus membres suppléants.

En cas de décès, de déchéance ou de démission d'un membre effectif, il est remplacé par le premier des membres suppléants.

Lorsqu'il n'y a plus de membres suppléants, il est pourvu au remplacement par une élection partielle.

Le membre suppléant ou le membre élu lors de l'élection partielle achève le mandat de son prédécesseur.

Art. 10.

L'élection des membres du conseil de l'Ordre se fait au scrutin secret.

Le vote est obligatoire. La non-participation au scrutin, sans motif légitime, est punissable de l'avertissement, de la censure ou de la réprimande.

Art. 11.

Les membres effectifs et suppléants du conseil de l'Ordre sont élus pour un terme de quatre ans parmi les membres de l'Ordre, de nationalité belge, âgés de trente-cinq ans au moins, ayant le siège principal de leur activité dans le ressort du conseil et inscrits, depuis cinq ans au moins, à un tableau de l'Ordre.

Toutefois les Belges visés au deuxième alinéa de l'article 8 ne sont pas éligibles aux conseils de l'Ordre.

Le conseil se renouvelle par moitié tous les deux ans.

Les membres ne peuvent exercer consécutivement plus de deux mandats.

Art. 12.

Chaque conseil de l'Ordre est assisté d'un assesseur juridique et d'un assesseur juridique suppléant, nommés par le Roi.

Art. 13.

L'assesseur juridique a voix consultative. Il est choisi pour un terme de quatre ans parmi les présidents, vice-présidents et juges, effectifs ou honoraires, des tribunaux de première instance, à l'exclusion des juges d'instruction,

van de onderzoekrechters, alsmede onder de eremagistraten van het parket bij deze rechtbanken of de advocaten die sedert ten minste tien jaar op een tabel van de Orde van advocaten zijn ingeschreven.

De plaatsvervangend rechtskundig bijzitter wordt onder dezelfde voorwaarden door de Koning benoemd.

Art. 14.

De raad van de Orde kiest onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris die, samen met de rechtskundig bijzitter, het bureau vormen. Ieder lid van de nationale raad van de Orde heeft het recht om met raadgevende stem de vergaderingen bij te wonen van het bureau van de raad van de Orde, die hem bij toepassing van artikel 34 heeft gekozen.

Art. 15.

De raad van de Orde vergadert op bijeenroeping door de voorzitter, door de rechtskundig bijzitter of op verzoek van twee derde van zijn leden. De bijeenroeping moet, behoudens in dringende gevallen, ten minste drie vrije dagen vóór de vergadering worden toegezonden, met vermelding van de voorgestelde agenda.

Art. 16.

De raad van de Orde kan slechts geldig beraadslagen indien de voorzitter of de ondervoorzitter en twee derde van de leden aanwezig zijn en indien hij bijgestaan wordt door de in artikel 12 bedoelde rechtskundig bijzitter of plaatsvervangend rechtskundig bijzitter.

Ten einde het voor deze beslissingen vereiste quorum te bereiken kan de raad van de Orde plaatsvervaarders verzoeken tijdelijk zitting te nemen en hen oproepen in de volgorde van het aantal bij de verkiezingen behaalde stemmen.

B. — Bevoegdheden.

Art. 17.

Elke raad van de Orde houdt een tabel en een lijst van stagiairs bij, waarop de leden van de Orde worden ingeschreven, die de hoofdzetel van hun activiteit in zijn gebied gevestigd hebben.

De aanvragen tot inschrijving op de tabel en op de lijst van de stagiairs worden aan de daartoe bevoegde raad verzonden.

De raad doet binnen dertig dagen uitspraak over de aanvragen tot inschrijving of tot machtiging.

Is de raad van de Orde van oordeel een afwijzende beslissing te moeten nemen, dan brengt hij de belanghebbende hiervan op de hoogte bij aangetekende brief, en een definitieve beslissing kan slechts genomen worden met tweederde meerderheid en voor zover de belanghebbende de in artikel 24 bepaalde waarborgen heeft genoten.

Art. 18.

De raad van de Orde stelt op gezamenlijk verzoek van partijen het bedrag van de erelonen vast.

Hij geeft zijn advies over de wijze van vaststelling en over het bedrag van de erelonen :

- a) op verzoek van de hoven en rechtbanken;
- b) ambtshalve, bij ernstige tekortkoming aan de beroepsplicht;
- c) in geval van betwisting tussen personen die aan de rechtsmacht van de Orde zijn onderworpen.

ainsi que parmi les magistrats honoraires du parquet de ces tribunaux ou les avocats inscrits depuis dix ans au moins à un tableau de l'Ordre des avocats.

Le Roi nomme, dans les mêmes conditions, l'assesseur juridique suppléant.

Art. 14.

Le conseil de l'Ordre élit en son sein un président, un vice-président et un secrétaire qui, avec l'assesseur juridique, constituent le bureau. Chaque membre du conseil national de l'Ordre a le droit d'assister, avec voix consultative, aux séances du bureau du conseil de l'Ordre qui l'a élu en application de l'article 34.

Art. 15.

Le conseil de l'Ordre se réunit sur convocation de son président, de l'assesseur juridique ou à la demande des deux tiers de ses membres. La convocation doit être adressée trois jours francs au moins avant la réunion, sauf cas d'urgence, et porte l'ordre du jour proposé.

Art. 16.

Le conseil de l'Ordre ne délibère valablement que si le président ou le vice-président et les deux tiers des membres sont présents et s'il est assisté de l'assesseur juridique ou de l'assesseur juridique suppléant, visés à l'article 12.

Afin d'atteindre le quorum requis pour ces délibérations, le conseil de l'Ordre peut appeler des suppléants à siéger temporairement en les convoquant dans l'ordre du nombre des suffrages qu'ils ont obtenus aux élections.

B. — Attributions.

Art. 17.

Chaque conseil de l'Ordre tient à jour un tableau et une liste des stagiaires où sont inscrits les membres de l'Ordre ayant le siège principal de leur activité dans son ressort.

Les demandes d'inscription au tableau et sur la liste des stagiaires sont adressées au conseil compétent.

Le conseil statue dans les trente jours sur les demandes d'inscription ou d'autorisation.

Lorsque le conseil de l'Ordre estime devoir prendre une décision de refus, il en avise l'intéressé par lettre recommandée, et une décision définitive ne peut intervenir qu'à la majorité des deux tiers et pour autant que l'intéressé ait bénéficié des garanties prévues à l'article 24.

Art. 18.

Le conseil de l'Ordre fixe le montant des honoraires à la demande conjointe des parties.

Il donne son avis sur le mode de fixation et le taux des honoraires :

- a) à la demande des cours et tribunaux;
- b) d'office, en cas de manquement grave au devoir professionnel;
- c) en cas de contestation entre personnes soumises à la juridiction de l'Ordre.

Art. 19.

De raad van de Orde zorgt voor de naleving van de voorschriften van de plichtenleer. Hij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening en naar aanleiding van de uitoefening van het beroep. Hij klaagt bij de rechterlijke overheid elke inbreuk aan op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect.

Art. 20.

De raad van de Orde doet uitspraak in tuchtzaken ten opzichte van al de leden die op de tabel of op de lijst van de stagiairs zijn ingeschreven en ten opzichte van de personen die gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect bij toepassing van artikel 8, derde lid.

Art. 21.

§ 1. De leden van de Orde van wie bewezen is dat zij aan hun plichten zijn tekortgekomen, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- a) waarschuwing;
- b) afkeuring;
- c) berisping;
- d) schorsing;
- e) schrapping.

Schorsing en schrapping kunnen slechts worden uitgesproken met tweederde meerderheid van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep.

De schorsing bestaat in het verbod het beroep van architect gedurende een vastgestelde termijn in België uit te oefenen; deze termijn mag niet langer dan twee jaar duren.

Schorsing brengt het definitieve verlies met zich van het recht om verkozen te worden en, voor de duur van de schorsing, van het recht om aan verkiezingen voor de raad van de Orde deel te nemen.

Schrapping brengt het verbod met zich het beroep van architect in België uit te oefenen zolang het eerherstel niet is verleend door de raad van de Orde die deze straf heeft uitgesproken.

§ 2. De personen die, bij toepassing van artikel 8, derde lid, gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect en die schuldig bevonden zijn aan plichtsverzuim, zijn strafbaar met de volgende tuchtstraffen :

- a) waarschuwing;
- b) afkeuring;
- c) berisping;
- d) intrekking van de machtiging.

Laatstgenoemde straf kan slechts worden toegepast met tweederde meerderheid van de stemmen van de aanwezige leden van de raad van de Orde of van de raad van beroep.

Art. 22.

Er mag geen tuchtstraf worden uitgesproken om redenen die verband houden met het ras of die van godsdienstige, wijsgerige, politieke, taalkundige of syndicale aard zijn. Elke inmenging vanwege de raden van de Orde op één van deze gebieden is verboden.

Art. 19.

Le conseil de l'Ordre assure le respect des règles de la déontologie. Il veille à l'honneur, à la discrétion et à la dignité des membres de l'Ordre dans l'exercice et à l'occasion de l'exercice de la profession. Il dénonce à l'autorité judiciaire toute infraction aux lois et règlements protégeant le titre et la profession d'architecte.

Art. 20.

Le conseil de l'Ordre statue en matière disciplinaire à l'égard de tous les membres inscrits au tableau de l'Ordre ou sur la liste des stagiaires, ainsi qu'à l'égard des personnes autorisées à exercer la profession d'architecte en application de l'article 8, troisième alinéa.

Art. 21.

§ 1. Les membres de l'Ordre qui auront été convaincus de manquement à leurs devoirs seront passibles des peines disciplinaires suivantes :

- a) l'avertissement;
- b) la censure;
- c) la réprimande;
- d) la suspension;
- e) la radiation.

La suspension et la radiation ne peuvent être prononcées qu'à la majorité des deux tiers des voix des membres présents du conseil de l'Ordre ou du conseil d'appel.

La suspension consiste dans l'interdiction d'exercer en Belgique la profession d'architecte pendant le terme fixé; celui-ci ne peut excéder deux années.

La suspension entraîne la privation définitive du droit d'éligibilité et, pendant la durée de la suspension, du droit de participation aux élections du conseil de l'Ordre.

La radiation entraîne l'interdiction d'exercer en Belgique la profession d'architecte aussi longtemps qu'une réhabilitation n'a pas été accordée par le conseil de l'Ordre qui a prononcé cette peine.

§ 2. Les personnes autorisées à exercer la profession d'architecte en application de l'article 8, troisième alinéa, qui auront été convaincues de manquement à leurs devoirs seront passibles des peines disciplinaires suivantes :

- a) l'avertissement;
- b) la censure;
- c) la réprimande;
- d) le retrait de l'autorisation.

Cette dernière peine ne peut être appliquée qu'à la majorité des deux tiers des voix des membres présents du conseil de l'Ordre ou du conseil d'appel.

Art. 22.

Aucune peine disciplinaire ne pourra jamais être prononcée pour des motifs d'ordre racial, religieux, philosophique, politique, linguistique ou syndical : toute ingérence des conseils de l'Ordre dans ces domaines est interdite.

C. — *Rechtspleging en beroep.*

Art. 23.

Het bureau van de raad onderzoekt de klachten ingediend tegen de personen die onder hem ressorteren en verwijst, zo nodig, het geval naar de raad.

Art. 24.

§ 1. De raad van de Orde kan geen tuchtstraf uitspreken tenzij de betrokken persoon, bij een ten minste dertig dagen vooraf toegezonden aangetekende brief, is uitgenodigd om te verschijnen op de vergadering van de raad tijdens welke zijn geval zal worden onderzocht.

De betrokkene mag zijn verweermiddelen mondeling of schriftelijk doen gelden.

§ 2. De betrokkene bezit het recht van wraking in de bij artikel 44 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalde gevallen. De vormen waarin het recht van wraking dient te worden uitgeoefend, worden door de Koning vastgesteld.

§ 3. De betrokkene mag zich laten bijstaan door één of meer advocaten of door één of meer leden van de Orde die de voorwaarden vervullen om tot lid van de raden van de Orde te worden verkozen.

Art. 25.

De beslissingen worden onmiddellijk, bij aangetekende brief, aan de betrokken partijen en aan de nationale raad bekend.

Samen met deze betekening worden alle gepaste inlichtingen verstrekt betreffende de termijnen van beroep en de wijze waarop beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld. Het ontbreken van deze vermeldingen heeft de nietigheid van de betekening tot gevolg.

Art. 26.

Degene tegen wie een beslissing bij verstek is gewezen, kan tegen deze beslissing verzet aantekenen binnen de termijn van dertig dagen.

Het verzet moet op straffe van nietigheid worden betekend bij aangetekende brief, gepost binnen de vermelde termijn en geadresseerd aan de raad die de beslissing heeft genomen.

De opposant die een tweede maal verstek laat gaan, kan geen nieuw verzet meer aantekenen.

De nationale raad, de rechtskundig bijzitter die de raad van de Orde heeft bijgestaan en de betrokkene mogen binnen de termijn van dertig dagen beroep instellen tegen elke beslissing van de raad die krachtens de artikelen 17 en 20 van deze wet is genomen.

Ingeval de beslissing bij verstek is gewezen, gaat de termijn van beroep slechts in bij het verstrijken van de termijn van verzet.

Beroep wordt ingesteld bij aangetekende brief, gepost binnen de vermelde termijn en geadresseerd aan de raad van beroep die krachtens artikel 27 van deze wet bevoegd is.

De termijnen van beroep vangen aan op de dag na de afgifte ter post van de aangetekende brief houdende betekening van de beslissing waartegen beroep is ingesteld, tenzij

C. — *Procédure et recours.*

Art. 23.

Le bureau du conseil instruit les plaintes introduites à charge des personnes soumises à sa juridiction et, s'il y a lieu, défère le cas au conseil.

Art. 24.

§ 1. Le conseil de l'Ordre ne peut prononcer une peine disciplinaire que si la personne en cause a été invitée par lettre recommandée, adressée au moins trente jours à l'avance, à se présenter à la séance du conseil au cours de laquelle son cas sera examiné.

L'intéressé peut faire valoir ses moyens de défense oralement ou par écrit.

§ 2. L'intéressé pourra exercer le droit de récusation dans les cas prévus par l'article 44 du Code de procédure civile. Le Roi arrête les formes dans lesquelles le droit de récusation devra être exercé.

§ 3. L'intéressé pourra se faire assister d'un ou plusieurs avocats ou d'un ou plusieurs membres de l'Ordre réunissant les conditions d'éligibilité aux conseils de l'Ordre.

Art. 25.

Les décisions sont notifiées immédiatement, par lettre recommandée, aux parties en cause ainsi qu'au conseil national.

Cette notification est accompagnée de tous les renseignements utiles au sujet des délais de recours et de la manière dont un recours peut être introduit contre la décision. Le défaut de ces indications entraîne la nullité de la notification.

Art. 26.

Celui à charge duquel une décision par défaut a été rendue peut former opposition à cette décision dans le délai de trente jours.

L'opposition doit être signifiée, à peine de nullité, par lettre recommandée remise à la poste dans le susdit délai et adressée au conseil qui a rendu la décision.

L'opposant qui fait défaut une seconde fois ne peut plus former une nouvelle opposition.

Le conseil national, l'assesseur juridique qui a assisté le conseil de l'Ordre et l'intéressé, peuvent, dans le délai de trente jours, interjeter appel de toute décision du conseil rendue en vertu des articles 17 et 20 de la présente loi.

Au cas où la décision a été prise par défaut, le délai d'appel ne commence à courir qu'à l'expiration du délai d'opposition.

L'appel est formé par lettre recommandée remise à la poste dans le délai indiqué et adressée au conseil d'appel compétent en vertu de l'article 27 de la présente loi.

Les délais de recours courent à partir du lendemain du jour où la lettre recommandée contenant notification de la décision, objet du recours, a été déposée à la poste, à moins

de betrokkene het bewijs levert dat hij zich in de onmogelijkheid bevond om de betekening te ontvangen. In dat geval gaan de termijnen slechts in op de dag na die waarop het lid van de beslissing in kennis is gesteld.

AFDELING II. — De raden van beroep.

A. — Samenstelling.

Art. 27.

Er worden twee raden van beroep ingesteld.

Een raad van beroep met het Nederlands als voertaal heeft zijn zetel te Gent : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden van de Orde van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en van de Nederlandstalige raad van de Orde van de provincie Brabant.

Een raad van beroep met het Frans als voertaal heeft zijn zetel te Luik : hij neemt kennis van de beslissingen van de raden van de Orde van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en van de Franstalige raad van de Orde van de provincie Brabant.

Art. 28.

De Nederlandstalige raad van beroep en de Franstalige raad van beroep bestaan ieder uit drie raadsheren, titularis of honorair, bij het Hof van beroep, die door de Koning voor een termijn van vier jaar worden aangewezen, die medebeslissende stem hebben en van wie een het ambt van voorzitter waarneemt, alsmede uit drie andere leden, door het lot aangewezen onder de leden van de raden van de Orde die de voor de rechtspleging geldende taal gebruiken en die deel uitmaken van verschillende raden van de Orde.

Onder dezelfde voorwaarden worden als plaatsvervangende leden aangewezen, drie magistraten en drie leden van de raden van de Orde die in de raad van beroep alleen kunnen zitting hebben in geval van wettig belet of gerechtvaardigde afwezigheid van de gewone leden.

Wat de leden betreft die tot raden van de Orde behoren moet het plaatsvervangend lid dat zitting heeft, deel uitmaken van dezelfde raad van de Orde als het te vervangen gewoon lid.

De aanwijzing van deze leden geldt voor de gehele duur van hun mandaat in de raden van de Orde.

Een lid van de raad van de Orde mag in hoger beroep geen kennis nemen van een zaak waarover uitspraak is gedaan door de raad van de Orde waarvan hij deel uitmaakt.

Iedere raad van beroep wordt bijgestaan door een griffier en een plaatsvervangend griffier, die door de raad benoemd worden.

De Koning bepaalt op welke wijze de leden van de raden van de Orde in de raden van beroep worden aangewezen en vervangen. Hij kan ook in de instelling van verschillende kamers in de raad van beroep voorzien.

Art. 29.

De raad van beroep kan slechts geldig beraadslagen indien twee derde van zijn leden vergaderd zijn en ten minste twee magistraten en twee leden van de Raad, aangewezen overeenkomstig artikel 28, zich onder hen bevinden.

SECTION II. — Des conseils d'appel.

A. — Composition.

Art. 27.

Il est institué deux conseils d'appel.

Un conseil d'appel ayant le néerlandais comme langue véhiculaire a son siège à Gand : il connaît des décisions des conseils de l'Ordre des provinces d'Anvers, de Flandre occidentale, de Flandre orientale, de Limbourg et du conseil de l'Ordre d'expression néerlandaise de la province de Brabant.

Un conseil d'appel ayant le français comme langue véhiculaire a son siège à Liège : il connaît des décisions des conseils de l'Ordre des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg, de Namur et du conseil de l'Ordre d'expression française de la province de Brabant.

Art. 28.

Le conseil d'appel d'expression française et le conseil d'appel d'expression néerlandaise sont composés chacun de trois conseillers, effectifs ou honoraires, à la Cour d'appel désignés par le Roi pour un terme de quatre ans et ayant voix délibérative, l'un d'eux faisant fonction de président, et de trois autres membres, désignés par le sort parmi les membres des conseils de l'Ordre utilisant la langue de la procédure et faisant partie de conseils de l'Ordre différents.

Sont désignés, dans les mêmes conditions, en qualité de membres suppléants, trois magistrats et trois membres des conseils de l'Ordre, qui ne peuvent être appelés à siéger au conseil d'appel qu'en cas d'empêchement légal ou d'absence justifiée des membres effectifs.

En ce qui concerne les membres appartenant aux conseils de l'Ordre, le membre suppléant qui siège doit appartenir au même conseil de l'Ordre que le membre effectif qu'il remplace.

La désignation de ces membres vaudra pour toute la durée de leur mandat au sein des conseils de l'Ordre.

Aucun membre d'un conseil de l'Ordre ne peut connaître, en degré d'appel, d'une affaire sur laquelle il a été statué par le conseil de l'Ordre dont il fait partie.

Chaque conseil d'appel est assisté d'un greffier et d'un greffier suppléant, nommés par le conseil.

Le Roi fixe les modalités de la désignation et du remplacement des membres des conseils de l'Ordre au sein des conseils d'appel. Il peut également prévoir la constitution de plusieurs chambres du conseil d'appel.

Art. 29.

Le conseil d'appel ne peut délibérer valablement que si les deux tiers de ses membres se trouvent réunis et si, parmi eux, se trouvent au moins deux magistrats et deux membres de l'Ordre, désignés conformément à l'article 28.

Art. 30.

De raad van beroep vergadert na bijeenroeping door de voorzitter. De oproeping moet, behoudens in dringende gevallen, ten minste drie vrije dagen vóór de vergadering worden toegezonden, met vermelding van de voorgestelde agenda.

B. — *Bevoegdheden.*

Art. 31.

De raden van beroep doen uitspraak over de beroepen ingesteld tegen de beslissingen die de raden van de Orde op grond van de artikelen 17, 20 en 60 hebben uitgesproken.

Zij doen in eerste en laatste aanleg uitspraak ten opzichte van de leden van een raad van de Orde, in de gevallen bedoeld in de artikelen 43 en 44.

C. — *Rechtspleging en beroep.*

Art. 32.

Voor de rechtspleging voor de raden van beroep worden de artikelen 24, 25, 26, 1ste, 2° en 3° lid, toegepast.

Art. 33.

De door een raad van beroep gewezen eindbeslissingen kunnen door de betrokkene en door de nationale raad van de Orde voor het Hof van Cassatie worden gebracht wegens overtreding van de wet of schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen. De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kan zich voor dit Hof voorzien in het belang van de wet.

In geval van cassatie wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde raad van beroep. Dit rechtscollege voegt zich naar de uitspraak van het Hof van Cassatie wat de rechtsvragen betreft waarover in het arrest uitspraak is gedaan.

Voor de rechtspleging tot voorziening in cassatie gelden, zowel wat de vorm als de termijnen betreft, dezelfde regelen als in strafzaken.

AFDELING III. — *De nationale raad.*A. — *Samenstelling.*

Art. 34.

De nationale raad van de Orde van architecten bestaat uit :

a) tien gewone leden en tien plaatsvervangende leden, die zitting hebben bij verhindering van de gewone leden, door de raden van de Orde onder hun leden gekozen voor een termijn van vier jaar, naar rata van een gewoon en een plaatsvervangend lid per raad;

b) twee leden, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en gekozen onder de inspecteurs van het onderwijs in de bouwkunde;

c) vier leden, architecten, voor een termijn van vier jaar door de Koning benoemd en op de volgende wijze gekozen :

één onder de leden van het onderwijzend personeel van de rijksscholen voor bouwkunde;

Art. 30.

Le conseil d'appel se réunit sur convocation de son président. La convocation doit, sauf cas d'urgence, être adressée trois jours francs au moins avant la réunion et porte l'ordre du jour proposé.

B. — *Attributions.*

Art. 31.

Les conseils d'appel statuent sur les recours introduits contre les décisions rendues par les conseils de l'Ordre en vertu des articles 17, 20 et 60.

Ils statuent, en premier et dernier ressort, à l'égard des membres d'un conseil de l'Ordre dans les cas prévus aux articles 43 et 44.

C. — *Procédure et recours.*

Art. 32.

Il est fait application des articles 24, 25, 26, alinéas 1er, 2 et 3, pour la procédure devant les conseils d'appel.

Art. 33.

Les décisions définitives prononcées par un conseil d'appel sont susceptibles d'être déférées à la Cour de cassation par l'intéressé et par le conseil national de l'Ordre pour contravention à la loi ou pour violation des formes, soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité. Il est loisible au procureur général près la Cour de cassation de se pourvoir devant cette Cour dans l'intérêt de la loi.

En cas de cassation, la cause est renvoyée devant le conseil d'appel autrement composé. Cette juridiction se conforme à la décision de la Cour de cassation sur les points de droit jugés par celle-ci.

La procédure du pourvoi en cassation est, tant en ce qui concerne la forme qu'en ce qui concerne les délais régie comme en matière pénale.

SECTION III. — *Du conseil national.*A. — *Composition.*

Art. 34.

Le conseil national de l'Ordre des architectes se compose :

a) de dix membres effectifs et de dix membres suppléants siégeant en cas d'empêchement des membres effectifs, choisis par les conseils de l'Ordre parmi leurs membres et élus pour un terme de quatre ans à raison d'un membre effectif et d'un membre suppléant par conseil.

b) de deux membres nommés par le Roi pour un terme de quatre ans et choisis parmi les inspecteurs de l'enseignement de l'architecture;

c) de quatre membres, architectes, nommés par le Roi pour un terme de quatre ans et choisis de la manière suivante :

un parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture de l'Etat;

één onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde officiële scholen voor bouwkunde,

en twee onder de leden van het onderwijzend personeel van de gesubsidieerde vrije scholen voor bouwkunde;

d) twee leden, door de Koning benoemd onder de ingenieurs-architecten en de burgerlijk bouwkundig ingenieurs, professors aan een universiteit, de ene voor het officieel onderwijs, de andere voor het vrij onderwijs;

e) twee leden, door de Koning voor een termijn van vier jaar benoemd onder de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst.

De nationale raad van de Orde wordt bijgestaan door een rechtskundig bijzitter en een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter, die door de Koning worden benoemd.

De rechtskundig bijzitter heeft raadgevende stem. Hij wordt gekozen onder de voorzitters van en de raadsheren in het Hof van beroep te Brussel, titularis of honorair, die een grondige kennis hebben van beide landstalen.

De Koning benoemt onder dezelfde voorwaarden een plaatsvervangend rechtskundig bijzitter.

Art. 35.

De nationale raad van de Orde heeft zijn zetel in de Brusselse agglomeratie. Hij omvat twee afdelingen, een Franstalige en een Nederlandstalige, die afzonderlijk of gezamenlijk kunnen beraadslagen.

De ene is samengesteld uit de afgevaardigden van de raden van de Orde van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en van de Franstalige raad van de Orde van de provincie Brabant, uit een door de Koning op grond van de letters *b*, *d* en *e* van artikel 34 benoemd Franstalig lid, en uit twee door de Koning op grond van letter *c* van artikel 34 benoemde Franstalige leden.

De andere afdeling is samengesteld uit de afgevaardigden van de raden van de Orde van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en van de Nederlandstalige raad van de Orde van de provincie Brabant, uit een door de Koning op grond van de letters *b*, *d* en *e* van artikel 34 benoemd Nederlandstalig lid, uit twee door de Koning op grond van letter *c* van artikel 34 benoemde Nederlandstalige leden.

Art. 36.

De nationale raad van de Orde kiest onder zijn leden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een adjunct-secretaris, die respectievelijk lid moeten zijn van raden van de Orde met verschillend taalstelsel en die gekozen worden onder de leden die bij stemming zijn aangewezen om deel uit te maken van de nationale raad.

De voorzitter en de secretaris moeten tot een verschillend taalstelsel behoren.

De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter alsook de secretaris en de adjunct-secretaris zijn van rechtswege voorzitter en secretaris van de afdeling onder welke de raad van de Orde waartoe zij behoren ressorteert.

Iedere afdeling kiest onder haar leden een ondervoorzitter.

De nationale raad en zijn afdelingen kunnen slechts geldig beraadslagen onder het voorzitterschap van de voorzitter of van diens plaatsvervanger en in aanwezigheid van de aangewezen magistraat, en voor zover twee derde van de leden aanwezig zijn.

un parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture officielles subventionnées,

et deux parmi les membres du personnel enseignant des écoles d'architecture libres subventionnées.

d) de deux membres nommés par le Roi pour un terme de quatre ans parmi les ingénieurs-architectes et les ingénieurs civils des constructions, professeurs d'université, l'un pour l'enseignement officiel, l'autre pour l'enseignement libre;

e) de deux membres nommés par le Roi pour un terme de quatre ans parmi les architectes fonctionnaires ou agents de services publics.

Le Conseil national de l'Ordre est assisté par un assesseur juridique et un assesseur juridique suppléant, nommés par le Roi.

L'assesseur juridique a voix consultative. Il est choisi parmi les présidents et conseillers, effectifs ou honoraires, de la Cour d'appel de Bruxelles, ayant une connaissance approfondie des deux langues nationales.

Le Roi nomme dans les mêmes conditions un assesseur juridique suppléant.

Art. 35.

Le conseil national de l'Ordre a son siège dans l'agglomération bruxelloise. Il comporte deux sections, l'une d'expression française et l'autre d'expression néerlandaise, qui peuvent délibérer séparément ou en commun.

L'une est composée des délégués des conseils de l'Ordre des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg, de Namur et du conseil de l'Ordre d'expression française de la province de Brabant, d'un membre d'expression française nommé par le Roi, conformément aux lettres *b*, *d* et *e* de l'article 34, et de deux membres d'expression française nommés par le Roi, conformément au littéra *c* de l'article 34.

L'autre section est composée des délégués des conseils de l'Ordre des provinces d'Anvers, de Flandre occidentale, de Flandre orientale, de Limbourg et du conseil de l'Ordre d'expression néerlandaise de la province de Brabant, d'un membre d'expression néerlandaise nommé par le Roi, conformément aux lettres *b*, *d* et *e* de l'article 34, et de deux membres d'expression néerlandaise nommés par le Roi, conformément au littéra *c* de l'article 34.

Art. 36.

Le conseil national de l'Ordre élit en son sein un président et un président suppléant, un secrétaire et un secrétaire adjoint, qui doivent être respectivement membres de conseils de l'Ordre de régime linguistique différent et qui sont choisis parmi les membres désignés par suffrage pour faire partie du conseil national.

Le président et le secrétaire doivent être de régime linguistique différent.

Le président et le président suppléant ainsi que le secrétaire et le secrétaire adjoint sont de droit président et secrétaire de la section dont relève le conseil de l'Ordre auquel ils appartiennent.

Chaque section élit, en son sein, un vice-président.

Le conseil national et ses sections ne délibèrent valablement que sous la présidence du président ou de son suppléant et en présence du magistrat désigné, et pour autant que les deux tiers des membres soient présents.

B. — *Bevoegdheden.*

Art. 37.

De nationale raad vertegenwoordigt de Orde.

Zowel in rechte als om te bedingen of zich te verbinden, treedt de nationale raad voor de Orde op. Hij wordt vertegenwoordigd door zijn voorzitter of zijn plaatsvervangend voorzitter.

In andere omstandigheden mag de nationale raad zich door een van zijn leden laten vertegenwoordigen.

Art. 38.

De nationale raad heeft tot opdracht :

1° de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect vast te stellen;

2° een stagereglement op te maken;

3° te waken voor de toepassing van de voorschriften van de plichtenleer en van het stagereglement, die bij koninklijk besluit verplicht worden gesteld;

4° aan de openbare overheden alle voorstellen te doen aangaande wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen in verband met het beroep en advies uit te brengen over alle kwesties inzake de uitoefening ervan;

5° de huishoudelijke reglementen van de raden van de Orde en van hun bureaus vast te stellen;

6° toezicht te houden op de bedrijvigheid van de raden van de Orde en hun uitspraken te verzamelen;

7° alle maatregelen te treffen die nodig zijn voor de verwezenlijking van het doel van de Orde.

C. — *Toezicht en beroep.*

Art. 39.

De Koning kan, op verzoek van de nationale raad, aan de voorschriften van de plichtenleer en aan het stagereglement bij een in Ministerraad overlegd besluit bindende kracht verlenen.

Ingeval geen bindende kracht verleend wordt aan die voorschriften of aan dat reglement, maakt de Minister van Middenstand, binnen drie maanden na het verzoek, de redenen daarvan aan de nationale raad bekend.

Art. 40.

Tegen beslissingen van de nationale raad kunnen de in artikel 11 van de wet van 23 december 1946 bedoelde personen, alsook de Minister van Middenstand beroep instellen bij de afdeling administratie van de Raad van State, overeenkomstig artikel 9 van dezelfde wet.

HOOFDSTUK III.

Algemene bepalingen.

Art. 41.

Elke op grond van artikel 17 genomen beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar.

Elke op grond van artikel 20 genomen beslissing is slechts uitvoerbaar bij het verstrijken van de termijnen die

B. — *Attributions.*

Art. 37.

Le conseil national représente l'Ordre.

Tant en justice que pour stipuler ou s'obliger, l'Ordre agit par le conseil national. Celui-ci est représenté par son président ou par son président suppléant.

Dans les autres circonstances, le conseil national peut se faire représenter par un de ses membres.

Art. 38.

Le conseil national a pour mission :

1° d'établir les règles de la déontologie de la profession d'architecte;

2° d'établir un règlement du stage;

3° de veiller à l'application des règles de la déontologie et du règlement du stage, rendus obligatoires par arrêté royal.

4° de faire aux autorités publiques toutes suggestions au sujet de mesures législatives ou réglementaires relatives à la profession et de donner son avis sur toutes questions relatives à l'exercice de celle-ci;

5° d'arrêter les règlements d'ordre intérieur des conseils de l'Ordre et de leurs bureaux;

6° de contrôler l'activité des conseils de l'Ordre et de colliger leurs sentences;

7° de prendre toute mesure nécessaire à la réalisation de l'objet de l'Ordre.

C. — *Tutelle et recours.*

Art. 39.

A la demande du conseil national, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, donner force obligatoire aux règles de déontologie et au règlement du stage.

Si ces règles ou ce règlement ne sont pas rendus obligatoires, le Ministre des Classes Moyennes en fait connaître les raisons au conseil national dans les trois mois de la demande.

Art. 40.

Un recours contre les décisions du conseil national est ouvert aux personnes prévues à l'article 11 de la loi du 23 décembre 1946, ainsi qu'au Ministre des Classes Moyennes, devant la section d'administration du Conseil d'Etat, conformément à l'article 9 de la même loi.

CHAPITRE III.

Dispositions générales.

Art. 41.

Toute décision prise en vertu de l'article 17 devient immédiatement exécutoire.

Toute décision prise en vertu de l'article 20 ne devient exécutoire qu'à l'expiration des délais prévus pour ces

inzake beroep zijn gesteld, en wanneer binnen die termijnen geen beroep is ingesteld. De voorziening in cassatie is opschortend.

Art. 42.

Het ontslag van de leden van de raden die niet door de Koning zijn benoemd wordt toegezonden aan de nationale raad.

De ontslagnemende leden oefenen verder hun functies uit totdat hun ontslag is aanvaard; bij aanvaarding ervan treft de voorzitter van de nationale raad de nodige maatregelen om in de vacature te voorzien.

Art. 43.

De gekozen gewone of plaatsvervangende leden van een raad van de Orde zijn van rechtswege van hun mandaat vervallen :

1° wanneer zij in laatste aanleg een tuchtstraf hebben opgelopen;

2° wanneer zij veroordeeld zijn tot een criminele straf, bij een arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan.

Zij kunnen eveneens, bij beslissing van de raad van beroep, van hun mandaat vervallen verklaard worden wanneer zij tot een correctionele straf zijn veroordeeld bij een vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan.

Art. 44.

Elk gekozen lid van een raad van de Orde of elk lid aangewezen om deel uit te maken van een Raad van beroep, dat, na behoorlijk te zijn opgeroepen, zonder wettige reden afwezig blijft op twee achtereenvolgende vergaderingen van de raad waarvan hij deel uitmaakt, kan gestraft worden met waarschuwing of afkeuring. Deze straffen worden opgelegd door de raad van beroep, die in eerste en laatste aanleg beslist.

De zaken worden, wat de gekozen leden van een raad van de Orde betreft, bij de raad van beroep aanhangig gemaakt door de voorzitter van de raad van de Orde of, bij ontstentenis van de voorzitter, door de rechtskundig bijzitter of de plaatsvervangend rechtskundig bijzitter.

Art. 45.

Behoudens andersluidende bepaling van deze wet, worden de beslissingen van de organen van de Orde bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden genomen.

De notulen van de beraadslagingen van de raden van de Orde, van de raden van beroep en van de nationale raad van de Orde worden in een register ingeschreven.

De notulen van de raden van de Orde en van de nationale raad van de Orde worden ondertekend door de voorzitter en, volgens het geval, door de secretaris of de twee secretarissen.

De notulen van de raden van beroep worden ondertekend door al de leden die aan de beslissing hebben deelgenomen en door de griffier.

De bij toepassing van de artikelen 17, 18, 20 en 50 van deze wet genomen beslissingen van de raden van de Orde en de beslissingen van de raden van beroep worden met redenen omkleed.

De eindbeslissingen van de raden van beroep en van de nationale raad worden bij aangetekende brief aan de Minister van Middenstand medegedeeld.

recours et sauf introduction des recours dans ces délais. Le pourvoi en cassation est suspensif.

Art. 42.

La démission des membres des conseils qui n'ont pas été nommés par le Roi est adressée au conseil national.

Les membres démissionnaires continuent à remplir leurs fonctions jusqu'à ce que leur démission ait été acceptée; en cas d'acceptation, le président du conseil national prend les mesures nécessaires en vue de pourvoir à la vacance.

Art. 43.

Les membres élus, effectifs ou suppléants, d'un conseil de l'Ordre sont déchus de plein droit de leur mandat :

1° lorsqu'ils sont frappés, en dernier ressort, d'une peine disciplinaire;

2° lorsqu'ils ont été condamnés à une peine criminelle par un arrêt coulé en force de chose jugée.

Ils peuvent également être déchus de leur mandat par décision du conseil d'appel lorsqu'ils ont été condamnés à une peine correctionnelle par un jugement coulé en force de chose jugée.

Art. 44.

Tout membre élu d'un conseil de l'Ordre ou tout membre désigné pour faire partie d'un conseil d'appel qui, dûment convoqué, s'est abstenu sans motif légitime d'assister à deux séances consécutives du conseil dont il fait partie, est punissable de l'avertissement ou de la censure. Ces sanctions sont appliquées par le conseil d'appel qui statue en premier et dernier ressort.

Le conseil d'appel est saisi, pour ce qui concerne les membres élus d'un conseil de l'Ordre, par le président du conseil de l'Ordre ou, à son défaut, par l'assesseur juridique ou l'assesseur juridique suppléant.

Art. 45.

Sauf lorsque la présente loi en dispose autrement, les décisions des organes de l'Ordre sont prises à la majorité des voix des membres présents.

Les procès-verbaux des délibérations des conseils de l'Ordre, des conseils d'appel et du conseil national de l'Ordre sont consignés dans un registre.

Les procès-verbaux des conseils de l'Ordre et du conseil national de l'Ordre sont signés par le président et, suivant le cas, par le secrétaire ou par les deux secrétaires.

Les procès-verbaux des conseils d'appel sont signés par tous les membres qui ont pris part à la décision et par le greffier.

Les décisions des conseils de l'Ordre prises en application des articles 17, 18, 20 et 50 de la présente loi ainsi que les décisions des conseils d'appel sont motivées.

Les décisions définitives des conseils d'appel et du conseil national sont notifiées par lettre recommandée adressée au Ministre des Classes Moyennes.

Art. 46.

De leden van de verschillende organen van de Orde zijn door het beroepsgeheim gebonden voor alle zaken, waarvan zij in de uitoefening van hun ambt kennis hebben gekregen.

Art. 47.

De Orde mag noch in eigendom noch anderszins andere onroerende goederen bezitten dan die welke nodig zijn voor het vervullen van haar opdracht.

Voor schenkingen onder de levenden of bij testament ten bate van de Orde moet door de Koning machtiging worden verleend.

Art. 48.

De Orde int van haar leden de door de nationale raad vastgestelde bijdragen die nodig zijn voor het vervullen van haar opdracht.

Het niet betalen van de bijdrage kan aanleiding geven tot de toepassing van een tuchtstraf.

HOOFDSTUK IV.

Stage.

Art. 49.

Niemand kan zijn inschrijving op een tabel van de Orde aanvragen tenzij hij bij een sedert ten minste tien jaar op de tabel ingeschreven persoon een stage van twee jaar heeft doorgemaakt.

De stagiairs worden ingeschreven op een bij de tabel gevoegde lijst.

De raad van de Orde kan toestaan dat de stage in het buitenland wordt vervuld bij iemand die het beroep van architect uitoefent en dezelfde waarborgen biedt als voor een lid van de Orde in België zijn gesteld.

Art. 50.

De raden van de Orde kunnen de stage verlengen met één jaar. Zij kunnen de schrapping van de lijst van de stagiairs uitspreken indien de stagiair zijn verplichtingen niet nakomt.

In dat geval dienen de voor tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep toegepast te worden.

Art. 51.

De raden van de Orde kunnen gehele of gedeeltelijke vrijstelling van stage verlenen :

- a) aan de Belgen die in het buitenland prestaties hebben geleverd, die gelijkwaardig met de stage worden geacht;
- b) aan buitenlandse architecten, die in het buitenland gedurende meer dan twee jaar het beroep kennelijk hebben uitgeoefend.

In zulke gevallen dienen de voor tuchtstraffen geldende regels inzake rechtspleging en beroep te worden toegepast.

Art. 46.

Les membres des divers organes de l'Ordre sont tenus au secret professionnel pour toutes les affaires dont ils ont eu connaissance dans l'exercice de leurs fonctions.

Art. 47.

L'Ordre ne peut posséder en propriété ou autrement d'autres immeubles que ceux nécessaires à l'accomplissement de sa mission.

Les libéralités entre vifs ou testamentaires au profit de l'Ordre doivent être autorisées par le Roi.

Art. 48.

L'Ordre perçoit de ses membres les cotisations nécessaires à l'accomplissement de sa mission, telles qu'elles sont fixées par le conseil national.

Le non-paiement de la cotisation peut donner lieu à l'application d'une peine disciplinaire.

CHAPITRE IV.

Du stage.

Art. 49.

Nul ne peut demander son inscription à un tableau de l'Ordre s'il n'a accompli un stage de deux ans auprès d'une personne inscrite au tableau depuis dix ans au moins.

Les stagiaires sont inscrits sur une liste annexée au tableau.

Le conseil de l'Ordre peut autoriser le stage à l'étranger chez une personne exerçant la profession d'architecte et offrant les mêmes garanties que celles requises en Belgique, d'un membre de l'Ordre.

Art. 50.

Les conseils de l'Ordre peuvent prolonger le stage pendant une durée d'un an. Ils peuvent prononcer la radiation de la liste des stagiaires si le stagiaire ne remplit pas ses obligations.

En pareil cas, il y a lieu à application des règles de procédure et de recours prévues en matière disciplinaire.

Art. 51.

Les conseils de l'Ordre peuvent dispenser de tout ou partie du stage :

- a) les Belges ayant effectué à l'étranger des prestations jugées équivalentes au stage;
- b) les étrangers qui auront exercé la profession de façon notoire pendant plus de deux ans à l'étranger.

En pareils cas, il y a lieu à application des règles de procédure et de recours prévues en matière disciplinaire.

HOOFDSTUK V.

Strafbepaling.

Art. 52.

Met geldboete van 200 frank tot 1 000 frank worden gestraft degenen die, zonder ingeschreven te zijn op een tabel van de Orde of op een lijst van stagiairs of zonder daartoe gemachtigd te zijn of tijdens de duur van de schorsing, plans opmaken waarvoor wettelijk de medewerking van een architect is vereist.

HOOFDSTUK VI.

Opheffingsbepaling.

Art. 53.

Artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, wordt opgeheven onder voorbehoud van het bepaalde in hoofdstuk VII van deze wet.

HOOFDSTUK VII.

Overgangsbepalingen.

Art. 54.

De provinciegriffiers bezorgen de inschrijvingsregisters van de architecten aan de raden van de Orde binnen dertig dagen na samenstelling van die raden.

De provinciegriffier van Brabant bezorgt het register aan die van beide raden van de Orde voor Brabant, welke door het lot wordt aangewezen. Een dubbel van dat register wordt door toedoen van de Minister van Middenstand aan de andere raad toegezonden.

Art. 55.

De raden van de Orde zullen voor het eerst onder benaamstiging van de Minister van Middenstand ingesteld worden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet.

De wijze waarop deze eerste verkiezingen plaats hebben, wordt bij koninklijk besluit vastgesteld.

Kunnen deelnemen aan deze verkiezingen, de personen ingeschreven in de provinciale registers alsmede de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn op het ogenblik dat deze wet in werking treedt en zulks aanvragen binnen dertig dagen na deze inwerkingtreding.

Voor deze verkiezingen alsook voor de eerste gedeeltelijke hernieuwing van de raden van de Orde moeten de kandidaten geen enkel bewijs leveren in verband met de duur van hun inschrijving op een tabel van de Orde.

Voor de tweede gedeeltelijke hernieuwing moeten de kandidaten slechts het bewijs leveren van een inschrijving van drie jaar op een tabel van de Orde.

Op de eerste vergadering wijst de raad door loting de leden aan wier mandaat na verloop van de eerste twee jaar verstrijkt.

CHAPITRE V.

Disposition pénale.

Art. 52.

Sont punis d'une amende de 200 francs à 1 000 francs ceux qui, sans être inscrits à un tableau de l'Ordre ou sur une liste des stagiaires, ou sans y être autorisés, ou pendant la période de suspension, établissent des plans pour lesquels l'intervention d'un architecte est légalement requise.

CHAPITRE VI.

Disposition abrogatoire.

Art. 53.

L'article 9 de la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte est abrogé, sous réserve des dispositions du chapitre VII de la présente loi.

CHAPITRE VII.

Dispositions transitoires.

Art. 54.

Les greffiers provinciaux transféreront les répertoires d'immatriculation des architectes aux conseils de l'Ordre dans les trente jours de la constitution de ceux-ci.

Le greffier provincial du Brabant transférera le répertoire à celui des deux conseils de l'Ordre du Brabant qui sera désigné par le sort. Un double de ce répertoire sera adressé à l'autre conseil à l'intervention du Ministre des Classes Moyennes.

Art. 55.

Les conseils de l'Ordre seront formés pour la première fois à la diligence du Ministre des Classes Moyennes dans les trois mois qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi.

Un arrêté royal fixera les modalités de ces premières élections.

Pourront participer à ces élections, les personnes inscrites dans les répertoires provinciaux ainsi que les architectes fonctionnaires ou agents de services publics exerçant la profession d'architecte au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui en feront la demande dans les trente jours de cette entrée en vigueur.

Pour ces élections ainsi que pour le premier renouvellement partiel des conseils de l'Ordre, les candidats ne devront justifier d'aucune condition de durée d'inscription à un tableau de l'Ordre.

Pour le second renouvellement partiel, les candidats ne devront justifier que d'une inscription de trois années à un tableau de l'Ordre.

Lors de la première réunion, le conseil désignera par voie du sort les membres dont le mandat prendra fin à l'expiration des deux premières années.

Art. 56.

De raden van beroep en de nationale raad worden voor het eerst binnen zes maanden na het in werking treden van deze wet samengesteld.

Art. 57.

§ 1. Totdat de raad van de Orde waartoe zij behoren samengesteld is, blijven de architecten en degenen die gemachtigd zijn als architect op te treden gehouden zich in het register, voorgeschreven bij artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, te laten inschrijven, overeenkomstig die wet en de reglementen ter uitvoering ervan.

De provinciegouverneurs en de Minister van Middenstand zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd om uitspraak te doen over de aanvragen tot inschrijving welke dagtekenen van vóór de samenstelling van de raden van de Orde, en over beroepen in verband met die aanvragen, ook wanneer de beslissing eerst na de samenstelling van deze organen kan worden genomen. In dit laatste geval delen zij hun beslissing mede aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan deze laatste. De raad van de Orde gedraagt zich naar die beslissing voor het bijhouden van de tabel van de Orde.

§ 2. De provinciegouverneurs blijven, tot de raden van de Orde samengesteld zijn, bevoegd om van ambtswege of op verzoek van betrokkenen over te gaan tot de schrapping van de architecten en van de personen die gemachtigd werden om als architect op te treden en die niet langer meer voldoen aan de vereisten om in het register te worden behouden. De Minister van Middenstand is bevoegd om uitspraak te doen over de beroepen tegen de beslissingen van de gouverneurs waarbij schrapping wordt bevolen, ook wanneer zijn beslissing eerst na de samenstelling van de raden van de Orde kan worden genomen. In dit geval geeft de Minister kennis van zijn beslissing aan de raad van de Orde onder welke de betrokkene ressorteert, terzelfder tijd als aan de betrokkene zelf. De raad van de Orde is verplicht zich ernaar te gedragen.

Art. 58.

Van ambtswege worden op de tabellen van de Orde ingeschreven degenen die in de provinciale registers zijn ingeschreven op het ogenblik waarop die registers aan de raden van de Orde worden bezorgd, alsmede de architecten die ambtenaar of beambte in overheidsdienst zijn en bewijzen dat zij het beroep van architect uitoefenden op het ogenblik dat deze wet van toepassing wordt.

Art. 59.

Gedurende tien jaren na het van kracht worden van deze wet kan de stage geldig worden vervuld bij een van de in artikel 58 vermelde personen die het bewijs leveren dat zij het beroep van architect sedert ten minste tien jaar uitoefenen.

Art. 60.

De anciënniteit van de personen die de dag waarop deze wet in werking treedt het beroep van architect kennelijk uitoefenen, wordt bepaald door samenvoeging van :

1° de tijd van hun inschrijving op de tabel van de Orde;

Art. 56.

Les conseils d'appel et le conseil national seront constitués pour la première fois dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 57.

§ 1. Jusqu'à la constitution du conseil de l'Ordre auquel ils ressortissent, les architectes et les personnes autorisées à agir en qualité d'architectes, restent tenus de se faire inscrire au répertoire prévu par l'article 9 de la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte, conformément à cette loi et aux règlements pris en exécution de celle-ci.

Les gouverneurs de province et le Ministre des Classes Moyennes sont compétents, chacun en ce qui le concerne, pour statuer sur les demandes d'inscription antérieures à la constitution des conseils de l'Ordre, ainsi que sur les recours relatifs à ces demandes, même si la décision doit intervenir postérieurement à la constitution de ces organes. Dans ce dernier cas, ils notifient leur décision au conseil de l'Ordre dont relève l'intéressé, en même temps qu'à ce dernier. Le conseil de l'Ordre s'y conforme pour la tenue du tableau de l'Ordre.

§ 2. Les gouverneurs de province restent compétents jusqu'à la constitution des conseils de l'Ordre pour procéder, d'office ou à la demande des intéressés, à la radiation des architectes et des personnes autorisées à agir en qualité d'architectes qui ne réunissent plus les conditions requises pour être maintenus au répertoire. Le Ministre de Classes Moyennes est compétent pour statuer sur les recours dirigés contre les décisions des gouverneurs comportant radiation, même si sa décision doit intervenir postérieurement à la constitution des conseils de l'Ordre. Dans ce dernier cas, le Ministre notifie sa décision au conseil de l'Ordre auquel l'intéressé ressortit, en même temps qu'à ce dernier. Le conseil de l'Ordre est tenu de s'y conformer.

Art. 58.

Seront inscrites d'office aux tableaux de l'Ordre, les personnes immatriculées aux répertoires provinciaux au moment du transfert de ces répertoires aux conseils de l'Ordre ainsi que les architectes fonctionnaires ou agents de services publics établissant qu'ils exerçaient la profession d'architecte au moment de la mise en application de la présente loi.

Art. 59.

Pendant les dix années qui suivent la mise en vigueur de la présente loi, le stage peut valablement être accompli auprès d'une des personnes mentionnées à l'article 58 et justifiant de l'exercice de la profession d'architecte pendant dix ans au moins.

Art. 60.

L'ancienneté des personnes qui exercent notoirement la profession d'architecte au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, se détermine en cumulant :

1° le temps de leur inscription au tableau de l'Ordre;

2° voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect en de datum van inwerkingtreding van deze wet, de tijd gedurende welke zij ingeschreven waren in de bij artikel 9 van de wet van 20 februari 1939 bedoelde provinciale registers of de tijd gedurende welke zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend, zonder dat zij ertoe gehouden waren zich in de vermelde registers te laten inschrijven;

3° voor de periode vóór de datum van inwerkingtreding van de wet van 20 februari 1939, de tijd gedurende welke zij het beroep kennelijk hebben uitgeoefend.

De raden van de Orde doen uitspraak over de betwistingen betreffende de vaststelling van de onder 2° en 3° bedoelde tijd.

2° pour la période comprise entre la date d'entrée en vigueur de la loi du 20 février 1939 sur la protection du titre et de la profession d'architecte et celle de l'entrée en vigueur de la présente loi, le temps pendant lequel ils ont été inscrits aux répertoires provinciaux prévus à l'article 9 de la loi du 20 février 1939 ou le temps pendant lequel ils ont exercé notoirement la profession au cas où ils n'étaient pas tenus de se faire inscrire auxdits répertoires;

3° pour la période antérieure à la date d'entrée en vigueur de la loi du 20 février 1939, le temps pendant lequel ils ont exercé notoirement la profession.

Les conseils de l'Ordre statuent sur les contestations relatives à la détermination du temps prévu au 2° et au 3°.